

Allen Steele

Smrt kapitána Futura

Věnováno Edmondovi Hamiltonovi (1904-1977)

Jméno kapitána Future, toho úhlavního nepřítele všeho zla i všech jeho strůjců, bylo známo obyvatelům celé Sluneční soustavy.

Ten vysoký, veselý, rusovlasý mladý dobrodruh, vždy připravený k úsměvu či ráně pěstí, byl neodvratitelnou Nemesis všech utlačovatelů a vykořisťovatelů lidských i planetárních ras Soustavy. Vyznačoval se bezstarostným hrdinstvím, neochvějnou cílevědomostí i jedinečnou znalostí věd a zanechával za sebou při obraně práva po všech devíti světech zářící stopu.

- Edmond Hamilton: *Kapitán Future a Imperátor kosmu* (1940)

Toto je pravdivý příběh o tom, jak zemřel kapitán Future.

Prolétali jsme právě vnitřním pásem asteroidů, blížili jsme se setrvačností k našemu plánovanému setkání s Ceresem, když mě oslovil lodní interkom.

"Rohre... ? Rohre, probud'te se, prosím."

Hlas vycházející ze stropu byl vysoký, sytý a příjemný, syntetizovaný podle jednoho starého videofilmu o Herkulovi z kapitánavy sbírky. Ozval se v temnotě mé kajuty na střední palubě, kde jsem spal po absolvování osmihodinové hlídky na můstku.

Otočil jsem hlavu a zamžoural na terminál počítače vedle palandy. Po obrazovce ubíhaly řady alfanumerického kódu, které zobrazovaly rutinní prověrky systémů a nejnovější informace, které jsem, jako druhý důstojník, měl neustále sledovat, dokonce i když jsem nebyl ve službě a pro svět jsem neexistoval. Ale nebyly tam žádné červeně lemované výstražné zprávy; na první pohled vypadalo všechno v pořádku.

Až na čas. Bylo 3:35 Zet, uprostřed noci.

"Rohre?" Hlas byl teď o trošku hlasitější. "Pane Furlande? Probud'te se, prosím..."

Zaúpěl jsem a překulil jsem se. "Dobrá, dobrá, jsem vzhůru. Copak chceš, Mozku?"

Mozek. Hrozné bylo už to, že lodní počítač mluvil jako Steve Reeves; ale on ještě musel mít tak pitomé jméno jako je Mozek. Na všech plavidlech, na kterých jsem sloužil, dávali členové posádky svým počítačům lidská jména - Rudy, Beth, Kim, George, Stan, Lisa, vybíraná podle přátel nebo příbuzných nebo zesnulých členů posádky - a nebo přezdívky, ať už nápadité nebo otřepané: Žán, Isaac, Prcek, Blesk, Dědek, a takové ty obvyklé jako Hal a Data nostalgických nadšenců. Jednou jsem také sloužil na lunárních neckách, kde se počítač jmenoval Voprux - podle *Hej, Voprux, dej mi dopravní plán stanice Tycho* - ale jen tupec může dát svému počítači tak debilní přezdívku jako je Mozek.

Tedy, nikdo, kromě kapitána Future... a já jsem se stále ještě nerozhodl, jestli můj současný šéf je tupec nebo jen šílenec.

"Kapitán mě požádal, abych vás vzbudil," ozval se Mozek. "Potřebuje vás ihned na můstku. Říká, zeje to naléhavé."

Znovu jsem zkontroloval obrazovku. "Nevidím nic naléhavého."

"Kapitánův rozkaz, pane Furlande." Stropní svítidla se za popraskanými a zaprášenými kryty začala zvolna rozjasňovat, takže jsem musel přivřít oči a zakrýt šije rukama. "Pokud se nebudete hlásit na můstku do deseti minut, bude vám zkrácena mzda o jednu proměškanou hodinu a ve vosem odbořovém průkazu přibude trestný bod."

Podobné výhružky mě obvykle nevyvedou z konceptu - každý během dlouhé plavby přijde o pár hodin nebo získá pár bodíků - ale já jsem si teď nemohl dovolit špatný výstupní posudek. Za další dva dny loď PSLD *Kometa* dorazí k Ceresu,

kde jsem měl podle plánu přestoupit na *Jupiterského obchodníka*, odplouvajícího ke Kalistu. Měl jsem štěstí, že jsem se dostal až tak daleko, a nechtěl jsem, aby si na mě můj další velitel zasedl jen kvůli špatnému posudku od mého předchozího kapitána.

"Dobrá," zabručel jsem. "Řekni mu, že už jsem na cestě."

Přehodil jsem nohy přes okraj a tápal jsem po zemi kolem, kam jsem odhodil oblečení. Měl bych se opláchnout, oholit a dopřát svému mozku pěknou dlouhou meditaci, nemluvě o hrnku kávy a vdolečku z lodní kuchyňky, ale bylo zřejmé, že toho se teď nedočkám. Ze stěh se začala linout hudba, nějaká orchestrální předehra, která postupně nabírala na hlasitosti. *Zarazil* jsem se, s lýtky zcela nasoukanými do nohavic, když smyčce vzletly do výšky a nabíraly heroickou sílu. Německá opera, Wagner. *Valkyra*, pro Boha živého... "Vypni to, Mozku," řekl jsem.

Hudba ustala uprostřed tónu. "Kapitán si myslel, že by vám to mohlo pomoci při probouzení."

"Už jsem probuzený." Vstal jsem a vytáhl si kalhoty o zbývajícím kus. V tlumeném světle jsem postřehl drobný pohyb v rohu kajuty vedle skříňky; v jednu chvíli tam něco bylo, pak to hned zmizelo. "Mám tady švába," ozval jsem se. "Nechceš s tím něco provést?"

"Je mi líto, Rohre. Pokoušel jsem se plavidlo vyčistit, ale doposud jsem nebyl schopn lokalizovat všechna hnízda. Jestli necháte dveře kajuty odemčené, až budete odcházet, pošlu dovnitř trubce, aby..."

"Nech to plavat." Zavřel jsem si zip na kalhotách, natáhl si kombinézu a rozhlédl jsem se po svých přílnavých botách. Byly zakopnuté pod palandou; klekl jsem si na ošlapaný koberec a vytáhl je ven. "Já se o to postarám sám."

Mozek tou poznámkou nic nemyslel; prostě se jen snažil zbavit se dalších škůdců, kteří se dostali na palubu *Komety* předtím, než nákladák odletěl z LaGrange čtyři. Švábi, blechy, mravenci, občas dokonce i myš; těm se dařilo pronikat do všech plavidel, která přilétala k vesmírným přístavům blízko Země, ale nikdy jsem ještě nebyl na žádné lodi zamořené tak, jako *Kometa*. Na druhou stranu jsem ovšem neměl v úmyslu nechávat dveře své kabiny odemčené. Jedno z těch několika neporušitelných pravidel odborů, kterých jsem mohl užívat na palubě této lodi, byla možnost zajistit svou kabinu, a já jsem nechtěl poskytnout kapitánovi žádnou šanci, aby se mohl přehrabovat v mých věcech. Byl přesvědčen, že s sebou vezu na stanici Ceres nějaký kontraband, a i když měl pravdu - byly to dvě sedmičky lunární samohonky, tradiční vstupní dárek pro mého dalšího velitele -, nechtěl jsem, aby vychrsl ten dobrý destilát do výlevky s ohledem na předpisy Sdružení, které se nikdo nenamáhal dodržovat.

Nazul jsem si boty, utáhl si služební opasek a opustil kabinu, jejíž dveře jsem pečlivě uzamkl otiskem palce. Krátká, vzhůru se stáječící chodba mě vedla kolem zavřených dveří dalších dvou kabin posádky, označených KAPITÁN a PRVNÍ DŮSTOJNÍK. Kapitán už byl na můstku a já usoudil, že Jeří tam je s ním.

Průlez vedl do centrální přístupové šachty a karuselu. Ale než jsem se vydal nahoru na můstek, zastavil jsem se v jídelně, abych si naplnil baňku kávou z konvice. V jídelně = bylo boží dopuštění: jídelní podnos zůstal ležet na stole, odstraněné obaly potravin se povalovaly po podlaze a malý pavoukovitý robot ucpal výlevku v kuchyňce, kde sváдел osamocenou bitvu s rezivějícím nádobím, které tam kdosi odložil. Kapitán tu byl nedávno; udivilo mě, že mi ještě nepřikázal, abych po něm uklízel. Alespoň tak v karafě zůstala nějaká horká káva, i když s ohledem na její vůni a viskozitu byla nejspíš nejméně deset hodin stará; než jsem ji přelil do baňky, ztlumil jsem ji cukrem a nakyslým mlékem z chladničky.

Jako pokaždé můj zrak upoutaly obrazy v šachtě: zarámované reprodukce obálek starodávných brakových magazínů. Magazíny samotné, rozpadající se a bezcenné, byly uloženy do folií a hermeticky uzavřeny ve skříňce v kapitánově kajutě. Křiklavé obrázky vesmírných bojovníků s přilbami jako kulová akvária bojujících proti neskutečným mimozemským bestiím a šíleným vědcům, kteří pro změnu ohrožovali kypré mladé ženy v průhledných košíkách. Pubertální fantazie minulého století - "Planety v ohrožení", "Výprava ke hvězdám", "Hvězdná stezka ke slávě" - a nad tím vším, vyvedený tučně přes horní okraj každé obálky, titulek...

KAPITÁN FUTURE

Muž zítřka

V tu chvíli jsem byl ze snění vytržen hrubým hlasem vycházejícím ze stropu:

"Furlande! Kde jste ?"

"V šachtě, kapitáne." Odrhl jsem baňku od rtů, uzavřel ji čepičkou a připevnil si ji k opasku. "Jen jsem si bral trochu kávy. Hned jsem nahoře."

"Máte šedesát vteřin na příchod na své služební stanoviště, nebo vám srazím plat za vaši poslední směnu! A teď hoďte tím svým líným zadkem sem nahoru!"

"Už jsem na cestě..." Vyšel jsem z jídelny a zamířil vzhůru chodbou k šachtě. "Bídák," šeptal jsem si pod vousy, když jsem byl za průlezem a mimo doslech lodní komunikační sítě. Kdo komu říká lenoch?

Kapitán Future, muž zítřka. Bůh nás ochraňuj, pokud je to pravda.

O deset minut později se malá loď ve tvaru protažené slzy zvedla z podzemního hangáru na lunární povrch. Byla to Kometa, superrychléplavidlo Futuremanů, známá široko daleko v Soustavě jako ta nejsvižnější loď ve vesmíru.

- Edmond Hamilton: *Volání kapitána Future* (1940)

Jmenuji se Rohr Furland. Jsem vesmírným plavcem každým coulem, stejně jako můj otec a před ním jeho matka.

Říkejme tomu rodinná tradice. Babička byla/jedním z těch prvních lodníků, kteří pomáhali stavět první obytnou orbitální stanici, a pak se přestěhovala na Měsíc, kde počala mého tátu jako následek jedné noční hlídky s nějakým bezejmenným měsíčním mizerou, který byl zabit při přestřelce o dva dny později. Táta vyrůstal jako nechtěné dítě na Descartově stanici; v osmnácti odtamtud utekl a proklouzl na palubu nákladáku Scycorpu směřujícího na Zemi, kde žil jako tulák bez domova v Memphisu, dokud se mu nezačalo stýskat po domově a nenastoupil k nějaké ruské společnosti, která sháněla domorodé seleňany. Táta se dostal domů právě včas, aby s babičkou přečkal její zbývající léta, zabojoval si v Měsíční válce na straně Pax Astry a seznámil se s mou matkou, která byla geoložkou na stanici Tycho.

Narodil jsem se v luxusu dvoupokojového bytu pod Tychem k prvnímu výročí nezávislosti Paxu. Říkali mi, že můj otec oslavil můj příchod tím, že se opil laciným lunárním vínem a spustil se s porodní bábou, která mě přivedla na svět. Je pozoruhodné, že mí rodiče zůstali spolu dost dlouho na to, abych vyrostl z dětských střevíčků. Máma se vrátila zpátky na Zemi, zatímco táta a já jsme zůstali na Měsíci, abychom mohli užívat všech výhod plného občanství v Paxu: karty na kyslík třídy A, které vám zajistily vzduch i v případě, že jste byli nezaměstnaní a úplně na dně. Což bylo v tátově případě docela často.

Tak se ze mě stal bastard, odkojený kyslíkovými lahvemi a procházkami po Měsíci ještě předtím, než jsem odrostl z plínek. K šestnáctým narozeninám mi dali odborářský průkaz a řekli mi, abych si našel práci; dva týdny před mými osmnáctými narozeninami dosedl raketoplán, na kterém jsem pracoval jako nákladní manipulát, na přistávací dráhu v Galvestonu a já jsem za pomoci exoskeletonu poprvé kráčet po Zemi. Strávil jsem tam jeden týden, dost dlouho na to, abych si zlomil pravou paži při pádu na chodníku v Dallasu, ztratil panictví s děvkou z El Pasa a pořádně si užil agorafobie z celé té do dálky se rozkládající texaské krajiny. Vybodnul jsem se na kolébku lidstva i na tu její povýšenost; chytil jsem nejbližší loď zpátky na Měsíc a oslavil své osmnáctiny s dortem bez svíček.

O dvanáct let později už jsem zvládal téměř všechna odborná povolání, která může vykonávat někdo s mou kvalifikací - poskok v přístavu, nosič nákladu, navigátor, velitel zásobování, dokonce i pár míst druhého důstojníka - na více plavidlech, než kolik jich dokážu spočítat, počínaje orbitálními remorkéry a lunárními nákladáky a konče dopravními raketoplány a nosiči rudy třídy Apollo. Žádná z těch prací nikdy netrvala o moc déle než jeden rok; aby tak bylo možno poskytnout stejnou příležitost všem svým členům, odbory přesouvaly lidi z jedné lodi na druhou a povolovaly pouze kapitánům a prvním důstojníkům setrvávat na svých plavidlech po dobu delší

než osmnáct měsíců. Byl to pěkně d'ábelský systém; jakmile jste si stačili zvyknout na loď a jejího kapitána, byli jste přeloženi na jinou loď, takže jste si na všechno museli zvykat znovu. Nebo, ještě hůř, čas od času jste zůstali bez práce i několik měsíců, což znamenalo poflakovat se v nějakém baru na stanici Tycho nebo v Descartově městě a čekat na místního zástupce odborů, až vyhodí nějakého jiného maníka z jeho současné funkce a dá tu práci vám.

Byl to život, ale člověk si při něm moc neužil. Bylo mi třicet let a stále ještě jsem měl všechny prsty na ruce i nohou, ale taky sakramentsky málo peněz v bance. Po patnácti letech tvrdé práce bylo to, co se snad nejvíc podobalo stálé adrese, bezpečnostní skříňka na Tychu, ve které jsem uchovával svůj skrovný majetek. Mezi jednotlivými pracemi jsem bydlel v odborářských ubytovnách na Měsíci nebo LaGrangi 5, kde jsem většinou obýval kóji tak velkou, že jsem v ní mohl poskytnout azyl zatoulané kočce nebo holce na jednu noc, ale už ne oběma dohromady. Dokonce i děvky bydlely lépe než já; občas jsem jim platil jen za to, aby mě pro změnu nechaly vyspat ve slušné posteli a na sex ani nedošlo.

A aby to bylo ještě horší, začal jsem ztrácet chuť k životu. Až na jednu cestu linkovou lodí na Mars, když mi bylo pětadvacet, strávil jsem celou svou kariéru - k čertu, celý

týdnu později, právě když jsem uvažoval, že se přihlásím jako řidič traktoru na projektu stavby Klaviovy kupole, mi přišla zpráva: *Jupiterský obchodník* potřebuje nového výkonného důstojníka a los padl právě na mě.

Byl v tom jen jeden háček. Jelikož *Obchodník* nelétal v soustavě dále než k Ceresu, a protože odbory nezajišťovaly dopravu k pásu jako součást smlouvy, musel jsem cestovat buď na palubě nějakého klipru - což nepřipadalo v úvahu, jelikož jsem neměl peníze - nebo si najít krátkodobou práci na nějakém nákladáku směřujícím ven k asteroidům.

Dobrá, chtěl jsem to udělat, ale vyvstala další komplikace: jen málo nákladáků mělo volná místa pro seleňany. Většina plavidel, která operovala v hlavním pásu, patřila Přechodnému sdružení pro lodní dopravu a kapitáni lodí PSLD raději najímali členy posádky z ostatních lodí v majetku sdružení před těmi z mých odborů. Ani nechtěli najímat nějakého maníka, který by s nimi podnikl pouze cestu jedním směrem, protože by o něj přišli na Ceresu, na necelé polovině cesty.

Tak mi to vysvětlil zástupce odborů, s nímž jsem se setkal v jeho kanceláři v Tychu. Schumacher byl starý kámoš; než ho odbory najaly, pracovali jsme spolu na jedné nízkoorbitální vlečné lodi, takže mě docela dobře znal a chtěl mi trochu pomoci.

Konec...
policie dobývá
satelit... můj
Davide!!!

život - cestami mezi nízkou zemskou orbitou a Měsícem. Není to nejhorší existence, ale také není nijak skvělá. Známost nešťastných starých prd'olů, kteří se poflakují kolem odborářských budov a vyprávějí komukoli, kdo je bude poslouchat, báhorky o jejich slavných dnech lodních vlků nebo měsíčních rejdarů, zatímco propíjejí své důchody. Zařekl jsem se, že neskončím jako oni, ale také jsem věděl, že pokud se nedostanu z Měsíce hodně rychle, budu se patlat s nádržemi na tekutý kyslík po zbytek svého života.

Mezitím se ve vnější soustavě začaly otevírat nové možnosti. Dálkové nákladáky přepravovaly z Jupitera helium-3, kterým se poháněly fúzní tokamaky na Zemi, a i když Královna Makedonie vyřadila Titan mimo hru kvůli Nákaze, kolonie na Japetu byla stále v provozu. Bylo možné vydělat tam dost peněz, pokud jste nastoupili službu na jedné z těch velkých lodí, které křižovaly mezi plynovými obry a pásem, a odboráři měli zaručeny tříleté smlouvy. Bylo to něco jiného než podnikat cestu mezi Měsícem a nízkou orbitou každých několik dní. Rizika byla větší, ale s nimi i odměna.

Konkurence na místa na lodích do vnější soustavy byla tvrdá, ale tím jsem se nenechal odradit. Moje patnáctileté hodnocení služby, jen s několika stížnostmi od předchozích kapitánů a jednou cestou na Mars, mi pomohlo překonat většinu ostatních uchazečů. Pracoval jsem jako manipulant nákladu ještě další rok, ale odbory mě nakonec vystřídaly a nechaly mě trčet v baru U nalitého Pepka v Tychu. O šest

"Podívej, Rohre," řekl a položil si nohy v mokašíně na psací stůl, "máš velkou kliku. Poptával jsem se kolem po nějaké lodi, která by tě svezla, a našel jsem, co jsi hledal. Jeden nákladák na rudu třídy Áres, který míří k Ceresu... vlastně už parkuje v LaGrangi čtyři a je připraven ke startu, jakmile jeho kapitán najde nového druhého důstojníka."

Jak mluvil, vyvolal Schumacher hologram té lodi, který se začal otáčet v nádrži nad jeho stolem. Byl to klasický přepravec kamení: dvaosmdesát metrů dlouhý, s nukleárním motorem s plyným jádrem na jednom konci a obytnou sekcí ve tvaru válce na druhém, spojený ve středu dlouhou úzkou páteří a otevřenými úložnými plošinami. Vlastně remorkér se zvýšeným výkonem; nebylo na něm nic ani nezvyklého ani hrozného. Dal jsem si loká z placatice whisky, kterou vytáhl ze zásuvky stolu. "Skvělé. Jak se jmenuje?"

Zaváhal. "Loď PSLD Kometa," řekl zdráhavě. "Její kapitán je BoMcKinnon."

Pokrčil jsem rameny a vrátil jsem mu placatici. "No a v čem je ten háček?"

Schumacher zamrkal. Místo, aby si také přihnul whisky, opět láhev zazátkoval a uložil ji zpět do zásuvky. "Takže ti to zopakuju," řekl, "Kometa. Bo McKinnon." Změřil si mě, jako kdybych byl napaden Titanskou nákazou. "Chceš mi snad namluvit, žeš o něm nikdy neslyšel?"

Neměl jsem přehled o všech nákladácích PSLD ani jejich kapitánech; vracel se k Měsíci jen jednou za několik měsíců,

aby vysypali náklad a vyměnili posádku, takže jen málo se-
leňanů mělo tu příležitost vidět je, až na případy, kdy se opili
v nějakém baru. "Nic mi to neříká," uzavřel jsem to.

Schumacher zavřel oči. "To je hrůza," zamumlal. "Jediný
maník, který nikdy neslyšel o kapitánovi Future, a jsi to zrov-
na ty."

"Kapitánovi kom?"

Znovu si mě změřil.* "Hele, prostě na to celé zapomeň,
dobrá? Jako bych nic neřekl. Asi tak za šest nebo sedm týdnů
odlétá k Ceresu ještě jeden přepravce kamení. Promluví si
se Sdružením a pokusím se dohodit ti místo spíš na téhle lodi."

Zavrtěl jsem hlavou. "Nemůžu čekat dalších šest nebo
sedm týdnů. Když nebudu na Ceresu za tři měsíce, ztratím tu
práci na *Jupiterském obchodníkovi*. Co je na tomhle místě
špatného?"

Schumacher si povzdychl, když hrábl zpět do zásuvky pro
placatku. "Co je na tom špatného," řekl, "je to, že tu loď má
na povel cvok. McKinnon je nejhorším kapitánem Sdružení.
Nikdo, kdo s ním kdy letěl, s ním nikdy dál na palubě ne-
zůstal, tedy až na toho vykuleného, kterého tam má jako
prvního důstojníka."

Musel jsem se kousnout do jazyka, když to řekl. Byli jsme
kamarádi, ale rasismus v oblíbenosti nemám. Jistě, Nadřazení
mohou být podivní - už jen ty jejich oči, kvůli kterým jim
někteří lidé říkali tak jako Schumacher -, ale říkat jim vykule
ní je stejné jako říkat někomu negr, rákosník, židák nebo
španělák, a na takové výrazy já jsem alergický.*

Na druhou stranu, když nutně potřebujete práci, překousnete
skoro cokoli.

Schumacher studoval výraz mé tváře. "A to ještě není všechno,"
prohodil kvapně. "Řekl bych, že první důstojník je v pořádku."
Tedy, na vykuleného, i když tohle nahlas neřekl. "Jde o McKinnona.
Pár lidí už z lodi uteklo, simulovalo nemoc, roztrhalo své
odborové průkazy... cokoli, jen aby se dostali z *Komety*"

"To je to tak špatné?"

"Ano." Zhluboka si přihnul z placatice, zalapal po dechu
a podal mi ji přes stůl. "No, s penězi není problém... nejnižší
tarif, ale s ohledem na standardy Sdružení je to lepší než
odborová stupnice... a *Kometa* splňuje všechny bezpečnostní
podmínky, nebo alespoň tomu tak bylo při poslední prohlídce.
Ale McKinnon připomíná kotel, který se může každou chvíli
přetopit, jestli víš, co tím myslím."

Nenapil jsem se z placatky. "Ne, člověče, nevím, co tím
myslíš. Co je s tím... jak jsi mu to říkal?"

"Kapitán Future. Tak si totiž sám říká, Bůh sám ví proč."
Zašklebil se. "A nejen to, také říká svému palubnímu počítači
'Mozek'."

Hlasitě jsem se zasmál. "Mozek? Proč, proboha? Má snad
nějaký mozek plovoucí v nádrži? Nechápu."

"Nevím. Je to něco jako fetiš." Potřásl hlavou. "Abys věděl,
všichni, kdo pro něj pracovali, říkají, že on si myslí, že něco
jako vesmírný hrdina, a že ode všech očekává, že s ním budou
v tom názoru souhlasit. A také se říká, že je na lidi opravdu
přísný... mohlo by se zdát, že je to puntičkář, kdyby ovšem
nebyl takový dacan."

Už jsem pracoval pro oba tyto druhy lidí, jakož i pro pár
dalších podivnů. Nic jsem si z nich nedělal, pokud jsem dostával
své peníze a oni si hleděli svého. "Viděls ho už někdy?"

Schumacher natáhl ruku; vrátil jsem mu láhev a on se
znovu napil. To musí být život, sedět si na zadku celý den,
opíjet se a rozhodovat o lidských osudech. Závídel jsem mu

asi tolik, že kdybych se někdy ocitl na jeho pozici a někdo by
mi milosrdně podržel krk, ještě bych mu poděkoval.

"Ne," odpověděl. "Ani jednou. Tráví všechn svůj čas na
Kometě, dokonce i když se vrátí sem. Jak jsem slyšel, opouští
svou loď velmi zřídka... a to je další věc. Lidé, kteří pro něj
pracovali, říkali, že požaduje na své posádce všechno, málem
včetně vytírání jeho zadku. Nikdo si na jeho lodi neodpočine,
možná jen s výjimkou jeho prvního důstojníka."

"Co je ten zač?"

"Ta. Pěkná dívka, jménem..." Na chvíli se hluboce za-
myslel, potom luskl prsty. "Jeří. Jeří Lee-Bose, tak se jmenu-
je." Zasmál se. "Viděl jsem ji jednou, krátce předtím, než
nastoupila do práce na *Kometě*. Je roztomilá - na vykulenou."

Mrkl na mě a o trochu ztišil hlas. "Prosíchlá se, že má slabost
na nás opice," zašeptal. "Vlastně, říká se, že chrápe se svým
kapitánem. Jestli je z toho, co se povídá o McKinnonovi, pravda
jen polovička, musí být dvakrát šilenější, než jsem slyšel."

mlčel jsem. Schumacher shodil nohy se stolu, opřel se
o desku, sepal prsty a potom mi pohlédl zpřímá do očí. "Podí-
vej, Rohre," řekl tak smrtelně vážně, jako kdybychom disku-
tovali o tom, že se chci oženit s jeho sestrou, "vím, že na to
budeš mít málo času a vím, co pro tebe ta práce na *Jupiter-
ském obchodníkovi* znamená. Ale musím ti říct, že jediný
důvod, proč by kapitán Future vůbec kdy uvažoval o tom, že
vezme na palubu někoho jen na část cesty, je, že nikdo jiný by
pro něj nepracoval. Je stejně zoufalý jako ty, ale na něm mi
prd záleží. Jestli to ještě chceš zrušit, nezapišu ti to do průka-
zky a podržím ti další volné místo, které se naskytne. Zůstane
to jen mezi námi dvěma. Platí?"

"A když to zruším?"

Mávl rukou. "Jak jsem řekl, pokusím se ti najít jiné místo.
Niklová královna startuje k domovu asi tak za šest týdnů.
Mám nějaký vliv na kapitána, takže bych ti mohl najít místo
tam... ale přísám Bůh, nemůžu ti nic slíbit. Královna je dobrá
loď a všichni, které znám, na ní chtějí pracovat stejně tak, jako
nikdo se nechce přiblížit ani na kilometr ke *Kometě*."

"Takže co bys mi radil?"

Schumacher se jen usmál a mlčel. Jako můj odborový
zástupce měl právně zakázáno dělat za mě jakákoli rozhodnu-
tí; jako přítel udělal co mohl, aby mě varoval před všemi
riziky. Avšak z obou pohledů věděl, že nemám ve skutečnosti
na vybranou. Buďto jsem musel strávit tři měsíce na palubě
lodi vedené ne zcela normálním pošukem, a nebo si po celý
zbytek života honit triko na Měsíci.

Chvilku jsem o tom přemýšlel, potom jsem požádal
o smlouvu.

*Tři Futuremani, kteří byli Curtovi Newtonovi spolehlivými,
na smrt oddanými soudruhy, byli ve výrazném kontrastu ke
svému vysokému, rusovlasému mladému vůdci.*

- Edmond Hamilton: *Králové Komety* (1942)

Šestinová přitažlivost zmizela, jakmile jsem se proplazil
průlezem karuselu a vešel na můstek.

Řídící centrum *Komety* bylo situováno na nerotující přední
palubě. Můstek byl největší místností v lodi, ale i ve stavu
beztíže byl stísněný: křesla, terminály, monitory, skříňky s nou-
zovými skafandry, centrální navigační stolec s holotankem a u-
prostřed nízkého stropu polokulovitá vypouklina průzoru.

Stropní svítidla byla ztlumena - Mozek simuloval pozem-
skou noc -, ale i tak jsem viděl Jeří sedící v jejím křesle na

druhém konci kruhové paluby. Vzhledla, když zaslechla, že se průlez otevírá.

"Brýtro," řekla a usmála se na mě. "Hele, to je kafe?"

"Něco na ten způsob," zabručel jsem. Závistivě pozorovala baňku v mé ruce. "Promiňte, žádné jsem vám nepřinesl," dodal jsem, "ale kapitán..."

"V pořádku. Slyšela jsem, jak na vás Bo huláká." Předstírala rozmrzelost, ale za chvíli toho nechala. "Nevadí. Můžu si vzít nějaké později, až provedeme zážeh"

Jeri Lee-Bose: 185 cm, což je na Nadřazeného málo, s velkým, tmavě modrým očima, které daly těmto geneticky vymodelovaným vesmírným plavcům jejich hanlivou přezdívku. Byla štíhlá, až na hranici vychrtlosti, prsty jejích hbitých rukou byly dlouhé a štíhlé, palce jí dosahovaly skoro ke špičkám ukazováků. Popelavě světlé vlasy měla vystříhané téměř až k lebce, až na dlouhý cop, který se spouštěl z týla její šíje bezmála až ke kostrči, kde jí začínaly nohy s dvojími klouby.

Bledá plet' její tváře byla vyzdobena jemným tetováním kolem očí, nosu a úst, které vytvářelo křídla velkého oranžovo-červeného motýla. Získala je při dosažení věku pěti let, a jelikož Nadřazení si podle zvyklostí při každých narozeninách přidávali další tetování, a Jeri Lee bylo dvacet pět, obrázky jí pokrývaly většinu paží a ramen. Souhvězdí a draci si na její kůži razili cestu kolem vestičky, kterou obvykle nosila. Neměl jsem tušení, co dalšího se skrývá pod jejím oblečením, ale představoval jsem si, že byla na dobré cestě stát se živým obrazem.

Jeri byla zvláštní, dokonce i na Nadřazeného. Hlavně proto, že Nadřazení se obvykle straní Primárních, jak zdvořile říkali nám lidem-předchůdcům (nebo Opice, když jsme nebyli nablízku). Obvykle zůstávali ve svých rodinných klanech, které působily v nezávislých satrapiích, které obchodovaly s odborovými svazy a významnějšími vesmírnými společnostmi jen z důvodu ekonomické nezbytnosti. Je vzácné narazit na osamocенého Nadřazeného, který pracuje na plavidle Primárních.

A když se to tak vezme, i když jsem se motal kolem Nadřazených většinu svého života nenaháněli mi husí kůži jako většině blátošlapů a dokonce i spouště vesmíranů, nikdy jsem nijak nemiloval tu jejich pyšnou blahosklonnost, kterou většina z nich dávala najevo vůči genově neupravovaným lidem. Věnujte komukoliv z nich pár minut pozornosti a začne do vás hučet o filozofii extropické evoluce a všechny ty kecy Nadřazených. Ale Jeri byla velmi milou, opravdu zvláštní výjimkou z tohoto pravidla. Měla laskavou povahu a od chvíle, kdy jsem přišel napalubu *Komety*, přijala mě jako sobě rovného a zároveň i jako nového přítele. Žádná podrážděnost, žádná kázání o celibátu nebo přízemnosti požívání masa nebo klení; byla jedním z členů posádky a ničím jiným.

Ne. To nebylo tak docela vše, co by se o tom dalo říci.

Když jste přešli fakt, že je to strašák s nohama, které jí sloužily jako druhý pár rukou, a očima velikosti sacích ventilů, byla pekelně smyslná. Byla to krásná ženská, a já jsem se do ní zbláznil. Schumacher by se nejspíš otřásl při myšlence, že by měl spát s nějakou vykulenou, ale tři týdny poté, co nás Mozek vytáhl z kryonádrží, jsem se častokrát přistihl při myšlence, že má touha uvidět zbytek jejího těla je něčím víc než pouhou zvědavostí na její tetování.

Ale věděl jsem o ní hrozně málo. I když jsem miloval jen dívat se na ni, bylo to přebito obdivem k jejímu vrozenému

talentu vesmírného plavce. Pokud jde o odborné dovednosti, Jeri Lee-Bose byla jedním z nejlepších Prvních důstojníků, které jsem kdy poznal. Každý kapitán od Královského námořnictva, PSLD nebo nezávislého obchodníka by se přerazil, aby ji mohl najmout do služby.

Tak co k čertu dělala na palubě takové skořápky, jako je *Kometa*, a proč sloužila pod takovým chlápkem, jako byl Bo McKinnon?

Stáhl jsem kolena a provedl jsem skok zvrtný střemhlav, po kterém podrážky mých přílnavých bot dosedly na koberec. Došel jsem k navigačnímu stolci a přitom jsem usrkával z baňky v levé ruce. "Kde je kapitán?" zeptal jsem se.

"Nahore, provádí měření sextantem," pokývla k pozorovací bublině nad námi. "Hned bude dole."

Typické. Jeden z důvodů, proč měli Nadřazení zdokonalené oči, byl kvůli optickým úkonům jako je pozorování sextantem. Tohle by měla být práce Jeri, ale McKinnon očividně považoval bublinu za svůj osobní trůn. Povzdechl jsem si, usedl jsem do svého křesla a připoutal se. "To se dalo čekat," zamumlal jsem. "Probudí vás uprostřed noci a pak si zmizí, když po něm chcete vysvětlení."

Soucinně zamručela. "Bo vám to vysvětlí, jen co sejde dolů," řekla, potom se otočila v křesle a opět se začala věnovat svému ovládacímu pultu.

Jeri byla jedinou osobou na palubě, která měla povoleno nazývat Kapitána Future jeho pravým jménem. Já jsem to privilegium neměl a Mozek nebyl naprogramován na nic jiného, ^ztah, který se u mě vyvinul k Jeri během posledních tří týdnů, byl kalen skutečností, že se téměř při všech neshodách obvykle postavila na kapitánovu stranu.

Očividně tu bylo něco, co jsem nevěděl, a co ji k McKinnonovi tak poutalo. Já jsem si za těch pár posledních měsíců na takové chování zvykl, ale i tak mě stále dráždilo. Většina prvních důstojníků funguje jako mezičlánek mezi kapitánem a posádkou, a v tomhle směru Jeri působila dobře, ale ve chvílích jako tahle jsem cítil, že mám více společného s Mozkem než s ní.

Budiž. Otočil jsem křeslem, abych se dostal k navigačnímu stolci. "Hej, Mozku," zavolal jsem. "Vyvolej mi prosím holo naší současné polohy a trajektorie."

Prostor v holografické nádrži se na chvíli zatřpytil, potom se nad deskou objevil obloukový výřez hlavního pásu. Drobné tečky oranžového světla představující významnější asteroidy se zvolna posouvaly po siderických trasách a každou provázelo katalogové číslo tělesa. *Kometa* byla označena malou stříbrnou maketkou plavidla a táhla za sebou červenou přerušovanou čáru, která protínala oběžné dráhy asteroidů.

Kometa byla blízko okraje třetí Kirkwoodovy mezery, jednoho z těch "prázdných prostorů" v pásu, kde se střetávaly gravitační síly Marsu a Jupitera a zbavily prostor asteroidů. Nyní jsme byli v jedné takové mezeře, asi tak dvě a půl astronomické jednotky od Slunce. V několika následujících dnech bychom vstoupili do hlavního pásu a blížili bychom se k Ceresu. Okamžitě po přistání by *Kometa* vyložila náklad, který veze z Měsíce a na oplátku by naložila surovou rudu, kterou prospektoři PSLD vytěžili z pásu a dopravili do stanice Ceres. Tam jsem měl také podle plánu opustit *Kometu* a počkat si na přílet Jupiterského obchodníka.

Tak to alespoň bylo podle rozpisu. Teď, když jsem studoval holo, jsem si povšiml ne nepodstatné změny. Červená čára představující trajektorii našeho nákladáku se od mé poslední hlídky změnila.

Ted' už neprotínala Ceres. Vlastně se ani nepřibližovala k orbitě tohoto asteroidu.

Zatímco jsem spal, *Kometa* změnila kurz.

Aniž bych Jen něco řekl, rozepnul jsem si pásy a naklonil jsem se nad stolec, pár minut jsem mlčky zíral na holo a za pomoci klávesnice jsem si manuálně přibližoval a zvětšoval obraz. Náš nový azimut nás zaváděl téměř čtvrt milionu kilometrů od Ceresu, přesně na druhou stranu Kirkwoodovy mezery.

"Mozku," řekl jsem, "co je naším cílem?"

"*Asteroid2046-Barr*," odpověděl. Zobrazil v nádrži novou oranžovou tečku, přímo na konci červené čáry *Komety*.

Zbytek mé ospalosti se rozplynul v návalu vzteku. V zádech jsem ucítil Jeriin pohled.

"Rohre..." začala.

Nevšímal jsem si jí. Zabodl jsem prst do tlačítka interkomu na stole. "McKinnone!" Zařval jsem. "Slezte dolů!"

Dlouhé ticho. Věděl jsem, že mě musel zaslechnout.

"Zatraceně, slezte dolů! Hned!"

Ve stropě nade mnou zavrčely motory, potom se uzávěr pod pozorovací bublinou rozevřel a na můstek začal klesat ušák, který nesl velícího důstojníka lodi PSLD *Kometa*. Teprve, když křeslo dosedlo na palubu, postava v něm promluvila.

"Můžete mi říkat, kapitáne Future."

V těch starých časopisech, které tak obdivoval, byl kapitán Future vysoký skoro dva metry, drsně přitažlivý, s bronzovou pletí a rusými vlasy. Nic z toho neplatilo u Bo McKinnona. Byl nahrbený a obézní, vyplňoval křeslo jako metrák sádla. Černé kudrnaté vlasy, na spáncích prošedivělé a plné lupů, mu ustupovaly z čela a spadaly až na ramena, zatímco umazštěný, nečesaný plnovous se mu plazil po tlustých tvářích, které měly barvu plesnivého vosku. Na předním dílu obnošené kombinézy měl staré skvrny od jídla a v rozkroku kalhot tmavé skvrny, kde se rnu nepodařilo dostatečně oklepat po poslední návštěvě záchodků. A smrděl jako pšouk.

Pokud vám můj popis připadá nemilosrdný, řekněme si na rovinu: Bo McKinnon byl ošklivý, hnusně vypadající syn nějaké děvky, a já jsem poznal spoustu tlustých jako on, abych to dokázal správně posoudit. Ani za mák ho nezajímala osobní hygiena ani společenská slušnost, nikdy se nehodlal stát ničím vzorem a já jsem zrovna neměl náladu na jeho melodramatické kecny.

"Změnil jste kurz." Ukázal jsem na holografickou nádrž za sebou a hlas se mi třásl zlostí. "Za několik hodin jsme měli vystoupit z Kiikwoodu, a zatímco jsem spal, vy jste změnil kurz."

McKinnon chladně opětoval můj pohled. "Ano, pane Furlande, to jsem udělal. Zatímco jste byl ve své kajutě, změnil jsem trajektorii *Komety*"

"Ted' už nemíříme k Ceresu. Kristepane, my ani neletíme nikam blízko Ceresu!"

Ani se nepohnul, aby se zvedl ze svého trůnu. "Přesně tak," řekl a zvolna pokyvoval hlavou. "Poručil jsem Mozku, ať změni náš kurz, abychom se setkali s 2046-Barrem. V 1:30 lodního času jsme zažehli manévrovací trysky a za dvě hodiny provedeme další korekci kurzu. To nás dostane do blízkosti asteroidu za zhruba.

"Osm hodin, kapitáne," ozvala se Jeři.

"Děkuji, Bose," odpověděl, aniž by jí věnoval větší pozornost. "Osm hodin. Tou dobou bude *Kometa* připravena na záchrannou akci."

Založil si ruce na svém ohromném břiše a zpytavě se na mě zahleděl. "Nějaké další otázky, pane Furlande?"

Další otázky?

Nějakou chvíli jsem měl ústa dokořán. Nebyl jsem schopen slova, nedokázal jsem protestovat ani dělat cokoliv jiného než žasnout nad tou nebetyčnou nestydatostí této zmutované směsice lidských a žabích genů.

"Jen jednou," podařilo se mi ze sebe konečně vypravit. "Jak se mám podle vás dostat na setkání s *Jupiterským obchodníkem*, když máme namířeno k..."

"2046-Barru," řekla Jeři tiše.

McKinnon ani nehnul brvou. "To nepůjde," řekl. "Ostatně, už jsem poslal zprávu na stanici Ceres, ve které jsem oznámil, že *Kometa* bude opožděna a že náš nový čas přiletu je neurčitý. Budeme-li mít štěstí, dorazíme k Ceresu za zhruba osmačtyřicet hodin. Snad byste mohl ještě..."

"Ne, to bych nemohl." Sevěl jsem oběma rukama opěrky jeho křesla a předklonil jsem se, až jsem byl obličejem jen pár centimetrů od jeho. "*Obchodník* opouští Ceres za čtyřicet dvě hodiny. A to je nejzazší termín, pokud má stihnout své startovací okno ke Kalistó. Odletí, ať už se mnou, nebo beze mě, a pokud odletí beze mě, zůstanu já trčet na Ceresu."

Ne. To nebyla tak úplně pravda. Stanice Ceres nebyla jako Měsíc; byla příliš malá a předsunutá, aby se tam mohl nějaký ztroskotaný mariňák jen tak poflakovat, dokud kolem nepoletí další plavidlo směřující okraji soustavy. Zástupci PSLD na Ceresu by požadovali, abych si našel další práci, i kdyby to byla třeba funkce pucfleka na palubě prospektorské lodi. To bylo jen o trochu lepší než nevolnictví, protože můj odborářský průkaz tady venku prd znamenal, pokud šlo o ubytování, stravu a zaručené dávky kyslíku; to všechno by pohltilo mé úspory. A navíc, neměl jsem ani záruku, že chytinu nějakou práci na dalším tankeru k Jupiteru nebo Saturnu; měl jsem dost štěstí, že jsem se dostal na *Jupiterského obchodníka*.

Bud' to, a nebo jsem mohl stáhnout ocas a vrátit se, odkud jsem přišel - a to znamenalo zůstat na palubě *Komety* při jejím zpátečním letu na Měsíc.

Pokuste se mě pochopit. Poslední tři týdny, od chvíle, kdy jsem se vyškrábal z kryonádrže, jsem byl nucen snášet téměř všechny možné urážky, když jsem sloužil pod Bo McKinnonem. Jeho prvnípovel zněl, ještě v hibernačním sálu, abych mu vytáhl katétr a podržel bažanta, aby se do něj mohl vymočít.

A to byl teprve začátek. Sloužil jsem na můstku dvojité směny, protože on byl příliš líný, aby vstal z pelechu. Opravoval jsem chatrné vybavení, které mělo být vyměněno už před mnoha lety, jen proto, aby se znovu porouchalo po několika dnech. Dostával jsem nesmyslné rozkazy podle jeho rozmaru, jen proto, aby byly vzápětí změněny, protože McKinnon pro mě měl nějakou další zbytečnou práci - potom jsem dostával vynadáno, protože první úkol jsem zcela nedodělal. Vynechával jsem jídlo, protože kapitán usoudil, že teď byl ten pravý čas, abych vylezl ven a zkontroloval výložníky v nákladovém prostoru. Období volna mi každou chvíli přerušoval, protože chtěl něco na zub z lodní kuchyně a byl příliš "zaneprázdňen", aby si to donesl sám.

Ale ze všeho nejvíc tu byl ten sykávký, pisklavý jekot jeho hlasu, připomínající nějakého rozmazleného fakana, který dostal od svých nadmíru přejících rodičů příliš mnoho hraček. Což na něj vlastně přesně pasovalo.

Bo McKinnon si své postavení v PSLD nezískal prací. Koupil mu to jeho otčím, bohatý-lunární podnikatel, který byl jedním z vlastníků akcií Sdružení. *Kometa* byla přebytným transportérem rudy na pokraji vyřazení a sešrotování, když ji

ten stařík koupil svému děcku jen proto, aby se navždycky zbavil nechtěného nevlastního syna. Předtím byl McKinnon celníkem na Descartu, bezvýznamným byrokratem, který si vytvořil představu vlastní důležitosti z brakových spáče oper ze své sbírky časopisů z dvacátého století, za něž očividně utratil všechny kredity z bankovního konta. Není pochyb, že jeho nevlastní otec z něj měl stejnou hlavu, jako teď já. A tak ten nadutý šašek tráví většinu času v pásu asteroidů, připravuje kamení a vyřvává rozkazy na každého, kdo má tolik smůly, že se nechal umluvit k zapsání na palubu *Komety*.

Tohle všechno jsem se dozvěděl po třech týdnech na palubě. Potom, co jsem poslal zprávu Schumacherovi, ve které jsem ho žádal, aby mi prozradil, co dalšího mi ještě neřekl o McKinnonovi, už jsem byl téměř připravený ukrást z *Komety* záchranný člun a pokusit se doletět s ním na Mars. Schumacher se mi v odpovědi opožděně omlouval, že mi neřekl všechno o McKinnonových vlastnostech; koneckonců, byla to jeho práce shánět posádku do lodí směřujících do vzdáleného vesmíru, a nemohl nikoho protěžovat, takže se omlouvá, a tak dále.

Mezitím mi došlo i to ostatní. Bo McKinnon bylo bohaté dítě, které si hrálo na kapitána vesmírného plavidla. Chtěl tu roli, ale nechtěl nést všechny její důsledky, ty těžce nabyté zkušenosti, které musí nastřádat každý správný velitel. Místo toho se snažil, aby tu špinavou práci za něj dělali podloudně nabrání typci jako já. Nemluvě o tom, na jakou boudu nachystal Jeří; co mě se týkalo, byl jsem jen posledním z dlouhé řady poskoků.

Neuletěl jsem se záchranným člunem, a to jen proto, že kdybych to udělal, zničil bych si tím celou kariéru, a navíc - kolonisté na Marsu jsou notoricky nepřívětiví k nezvaným hostům. Kromě toho jsem si spočítal, že toto je jen dočasná záležitost: tři týdny s kapitánem *Future*, a pak budu mít co vyprávět svým kolegům na palubě *Jupiterského obchodníka*, až budeme kolem jídelního stolu popíjet whisky. Myslíš, že tenhle kapitán je pes? Hele, to já ti řeknu o tom svým minulým.

I když jsem stále zatraceně moc chtěl vypadnout z *Komety*, nechtěl jsem zůstat vysazený na Ceresu, kde bych byl odevzdán na milost a nemilost -šéfa stanice.

Byl nejvyšší čas vyzkoušet ke kapitánovi *Future* jiný postup.

Pustil jsem opěrky a když jsem odstupoval, zhluboka jsem dýchal, jak jsem se nutil uklidnit. "Podívejte, kapitáne," spustil jsem, "co je na tom asteroidu tak důležitého? Chci říct, jestli jste našli nějaké možné ložisko, můžete si přece u Sdružení zamluvit přednostní právo a vrátit se pro ně později. Tak proč hned tohle?"

McKinnon pozvedl pánovité obočí. "Pane Furlande, já nejsem prospektor," urazil se. "Kdybych byl, asi bych nevellel *Kometě*, ne?"

Ne, odpověděl jsem si v duchu, to tedy ne. Žádný poctivý lovec kamenů by tě na své lodi nestrpěl. "Tak co se potom děje?"

McKinnon bez jediného slova rózepjal pásy na svém kresle a zvedl se. Nízká gravitace je skvělou pomůckou lidí s nadváhou; přeplul úzkou kajutou s ladností měsíčního akrobata na visuté hrazdě, v letu udělal přemet a zachytil se stropního madla nad navigačním stolicí, tam se přetočil hlavou dolů a vyřukal na klávesnici nějaký povel.

Holografie se zvětšila, až nádrž vyplnil 2046-Barr. Teď jsem viděl, že je to kámen bramborovitého tvaru, asi tak tři kilometry dlouhý a sedm set metrů v průměru. K jednomu konci asteroidu byl přisátý stroj připomínající chobotnici, s úzkou, protáhlou trubicí trčící do prostoru.

Poznal jsem to okamžitě. Univerzální astronautický tlačný remorkér třídy B, typ používaný Sdružením k odtlačování velkých uhlíkatých asteroidů do vnitřního pásu. V podstatě šlo o mobilní těžební zařízení. Dlouhé nebozezy se zavrtávaly do šachet po rudě vytěžené z jeho jádra, která byla vzápětí nasypána do válcovité rafinerie stroje, kde byly z horniny odděleny těžké a těkavé prvky. Zbytek rudy byl potom vystřelen elektromagnetickým odpalovačem jako reaktivní masa, která poháněla asteroid s tlačným remorkérem libovolným

směrem.

V době, kdy asteroid dosáhl lunární orbity, toto zařízení mělo rafinováno dostatek niklu, mědi, titanu, uhlíku a vodíku, aby se to vyplatilo. Provrtané zbytky asteroidu potom mohly být prodány některé ze společností, které jej začnou přetvářet na další z LaGrangeových kolonií.

"To je loď *PSLD Bláznovo zlato*" řekl McKinnon a ukázal na počítačem vytvořený obraz. "Měla by dosáhnout lunární orbity za čtyři měsíce. Na palubě je dvanáct členů posádky."

"Jo, dobrý. Dvanáct maníků, kteří se stanou boháči, až si rozdělí podíl na zisku." Nedokázal jsem v hlase potlačit závist. Jen jeden až dva asteroidy za několik let dorazily z hlavního pásu na konec cesty soustavou, hlavně proto, že prospektori nenacházeli mnoho takových kamenů, aby se vyplatilo věnovat jim čas, peníze a pozornost. Ty menší byly obvykle rozbity jadernými náložemi a všechno trochu většího bylo zamluveno a těženo prospektory. Pokud byl nalezen a označován vhodný asteroid, odměna za něj byla dost velká na to, aby jeho nálezci byli dost bohatí na okamžitý odchod do důchodu. "No a?"

McKinnon na mě chvíli zíral, potom se překotil, aby se vrátil hlavou vzhůru, a zalovil si v kapse. Podal mi zmuchlaný útržek z počítačové tiskárny. "Čtete," řekl.

Četl jsem:

ZPR. 1473 01:18 GMT 7/2(57 73 KÓD AI/0947

DŮLEŽITÉ CYKlickÉ VYSÍLÁNÍ ZE STANICE CERES
VŠEM VESMÍRNÝM PLOVIDLŮM
ZAČÁTEKZPRÁVY

VE 12:40 GMT 7/25/46 PŘIJAT SIGNÁL MAYDAY OD
REMORKÉRU PSLD "BLÁZNOVO ZLATO" STOP PLAVÍ-

DLO POTKALY NEZNÁMÉ - OPAKUJI NEZNÁMÉ - PROBLÉMY STOP HLÁŠENA ZRANĚNÍ A MOŽNÉ ZTRÁTY ZPŮSOBENÉ NEURČENÝMI PŘÍČINAMI STOP STAV LODI NEZNÁMÝ STOP PO MAYDAY NENÁSLEDOVALA ŽÁDNÁ DALŠÍ KOMUNIKACE STOP LOĎ NEODPOVÍDÁ NA VÝZVY STOP NALÉHAVĚ POŽADOVÁNA POMOC OD NEJBLIŽŠÍHO PLAVIDLA JAKÉKOLI NOMENKLATURY STOP ODPOVĚZTE PROSÍM CO NEJRYCHLEJI

KONEC ZPRÁVY

(OPAKOVANÝ PŘENOS)

01:19 GMT 7/26/73 KÓD AI/0947

Otočil jsem se k Jen. "My jsme to nejbližší plavidlo?"

Rozpačitě pokývla hlavou. "Ověřovala jsem si to. Jediná další loď v blízkosti je prospektor nedaleko Gaspary, a to je čtyřiatřicet hodin od Barru. Všichni ostatní jsou blíže k Ceresu než my."

Zatraceně.

Podle nepsaného zákona byla nejbližší loď k plavidlu vysílajícímu mayday povinna reagovat, bez ohledu na svou původní trasu či jakékoli jiné povinnosti s výjimkou ještě vyššího stavu nouze. A má práce na palubě *Jupiterského obchodníka* za to nemohla být považována, bez ohledu na to, jak jsem to cítil já.

McKinnon natáhl ruku. Vrátil jsem mu ten papír. "Počítám, že už jste informoval Ceres, že jsme na cestě tam."

Kapitán beze slova sáhl k dalšímu panelu a stiskl sadu tlačítek. Rozsvítil se displej, aby zobrazil záznam komunikace, kterou měl se stanicí Ceres. Na stínítku se objevil simulovaný obraz fiktivního kapitána Curta Newtona.

"Zde kapitán *Future*, volám z lodi *PSLD Kometa*, registrace Marie Anna František jedna šest sedm pět." Ten hlas náležel McKinnonovi, i když obraz pěkné tváře nikoli. Mozek předvedl ukázkou dabingu a výsledek byl smutně absurdní. "Přijal jsem vaše vysílání a jsem na cestě, abych prověřil situaci napalubě Bláznova zlata Budeme vás s *Futurem* průběžně informovat. Kapitán *Future*, přepínám a končím."

Úpěl jsem, když jsem to sledoval. Ten idiot nedokázal udržet svůj vysněný svět stranou ničeho, dokonce ani nouzového signálu. Kapitán *Future* a - pche! - *Futuremani* na záchranné výpravě.

"Chcete něco říct, pane Furlande?"

McKinnonovy zarostlé tváře se prudce otočily ke mně s něčím, o čem si pravděpodobně myslel, že je to zarputilý výraz, ale co ve skutečnosti připomínalo nedůtklivost nejistého dítěte, které odrazuje někoho od vstupu do jeho rohu pískoviště. Nebylo to poprvé, kdy jsem si uvědomil, že jediný způsob, jak se on dokáže vyrovnat s lidmi, je, že s nimi bude zametat tou svojí nepatrnou autoritou, kterou si byl schopen vynutit - a jelikož tohle byla jeho loď, nikdo proti němu nemohl protestovat ani na něj vyjet. A já ze všech nejméně.

"Ne, kapitáne." Odstrčil jsem se od navigačního stolce a odplul zpět na svou služební pozici. Bez ohledu na to, jestli se mi to líbí, jsme měli poslání; on měl na své straně jak právo tak pravomoc důstojníka a já jsem nechtěl být označen za vzbouřence jen proto, že jsem neuposlechl rozkazů svého velitele a nereagoval na nouzový signál.

"Velmi správně." McKinnon vyrazil směrem k průlezu do karuselu. "Sextant potvrzuje, že jsme na kurzu k Barru. Kdybyste mě potřebovali, jsem ve své kajutě."

Zastavil se, potom se ohlédl. "Měl byste připravit zbraně v bojové kupoli. Mohly by být nějaké problémy."

Potom odešel, nepochybně proto, aby využil spánek, o který jsem já přišel.

"Problémy, do prdele," mumlal jsem si pod vousy.

Pohlédl jsem na Jen. Pokud jsem očekával uličnické mrknutí nebo soucitný úsměv, ničeho z toho jsem se nedočkal. Její tvář za motýlovou maskou byla stoicky klidná. Dotkla se čelisti, aby aktivovala implantovaný mikrofon. "PSLD bláznovo zlato, zde *PSLD Kometa*, Marie Anna František jedna šest sedm pět. Jak mě slyšíte? Přepínám."

Byl jsem uvězněn na palubě lodi, které velel cvok.

Nebo jsem si to aspoň myslel. Opravdové šílenství mělo teprve přijít.

Vesmírní piráti nebyli' v Soustavě ničím novým. Vždycky existovali nějakí korzáři, kteří zamořovali asteroidy stojící mimo zákon nebo divoké měsíce vzdálenějších planet.

- Edmond Hamilton: *Svět mimo zákon* (1945)

Hlídky v pozici druhého výkonného důstojníka měly přece jen jedno malé plus: konečně jsem se dozvěděl trošku více o Jeři Lee-Bose.

Překvapuje vás snad, že bych mohl strávit tři týdny aktivní služby na palubě vesmírného plavidla, aniž bych vyslechl celý životní příběh svého kolegy? Pokud ano, pochopte, že mezi vesmírnými lodníky platí určitý kodex chování; jelikož iftno z nás má pochybnou minulost, o které raději nemluvíme, není považováno za správnou etiketu, abyste na někom vyzvídali něco z jeho soukromí, pokud s tím nepřijde on sám první. Ovšem, někteří kolegové vás budou k smrti nudit, když budou blábolit o všem, co kdy řekli nebo udělali, dokud je nebudete chtít nacpat do nejbližší přetlakové komory. Na druhou stranu, znal jsem několik lidí spoustu let, aniž bych se od nich dozvěděl, kde se narodili nebo kdo byli jejich rodiče.

Jeři spadala do té druhé kategorie. Od té doby, co byly obnoveny naše životní pochody, dozvěděl jsem se o ní spoustu drobností, ale málo podstatnějších informací. Nezdálo se, že by si úzkostlivě střezila svou minulost; bylo to prostě proto, že na to nikdy nepřišla řeč, během těch několika chvil, kdy jsme spolu zůstali o samotě bez toho, aby se nad námi vznášela přítomnost kapitána *Future*. Vlastně, mohli jsme skončit naši plavbu jako téměř cizí lidé, nebýt té mé poznámky vyplacené od boku.

"Vsadím se, že ten nafoukaný parchant v celém svém životě nikdy nemyslel na nikoho jiného," utrousil jsem.

Právě jsem se vrátil z kuchyně, kdy jsem pro nás připravil dvě bančky čerstvé kávy. Stále ještě jsem byl rozpálený po té hádce, ve které jsem prohrál, a jelikož McKinnon nebyl na doslech, řekl jsem to Jeři pěkně od plic.

Odevzdaně usrkávala svou kávu, zatímco já jsem pěnil a skučel o svém neštěstí, a trpělivě naslouchala, když jsem rázoval palubou a pateticky jsem rozebíral pochybnou duševní rovnováhu velícího důstojníka, jeho nelichotivou fyziognomii, jeho pochybný vkus co se literatury týče, jeho tělesný pach a všechno ostatní, co mi přišlo na jazyk, a když jsem se nadechoval, ona konečně přihodila svou trošku do mlýna.

"Zachránil mi život," řekla.

To mě doslova vyvedlo z rovnováhy. Mé nohy ztratily oporu na koberci a já měl co dělat, abych se zachytil stropního madla.

"Cože?" zeptal jsem se.

Aniž by ke mně vzhledla, Jen Lee si nepřítomně hrála s baňkou v levé ruce a pravou nohou držela otevřené stránky svého osobního deníku. "Říkal jste, že nikdy v životě nemyslel na nikoho jiného," zopakovala "Můžete si o něm říkat cokoli, ale v tomhle bodě se mýlíte, protože on mi zachránil život."

Napil jsem se kávy. "Můžete mi o tom něco říct?"

Pokrčila rameny. "Nic, co by se vám už také nejspíš nepřihodilo. Chci říct, že jste se nejspíš podívoval, proč nějaká 'vykulená' slouží jako první důstojník na palubě téhle lodi, nemám pravdu?" Když jsem v údivu otevřel ústa, trochu se usmála. "Nebudte tak překvapení. My nejsme telepati, i když se o tom šušká. Něco podobného slyším těch pár let, co spolu sloužíme, dost často."

Jeři zadumaně vyhlédla předními průzory. Přestože jsme byli venku z Kirkwoodovy mezery, nebylo vidět žádné asteroidy. Pás je mnohem řidší, než si lidé myslí, takže jedině, co jsme viděli, byl neomezený hvězdný prostor, s Marsem jako vzdálenou rudou zřítelnicí po straně výhledu.

"Víte snad, jak se Nadřazení páří, ne?" zeptala se konečně, s pohledem stále stočeným ode mě.

Cítil jsem, jak mi tvář polévá horko. Vlastně jsem to nevěděl, i když jsem často snil o tom, že mi to Jeři pomáhá zjistit. Potom mi došlo, že mluví obrazně. "Předem smluvená manželství, že?"

Přítakala. "Všechno je velice důkladně plánováno, aby se zamezilo incestu a aby se zároveň genofond šířil jak jen to je možné. Samozřejmě, že to nechává nějakou možnost volby, nikdo nám neříká *koho* přesně si máme vzít, alespoň pokud je to mimo naše vlastní klany a není to s Primárními."

Odmlčela se, aby dopila svou kávu, potom zmačkala baňku a pravou nohou ji odpálila stranou. Nádobu se pak vznášela v prostoru, když si v kajutě našla svou miniaturní orbitu. "No, občas to prostě takhle nefunguje. Když mi bylo dvacet, zamilovala jsem se do jednoho mládence na Descartově stanici. Do Primárního, jak se to tak semlelo. Alespoň jsem si myslela, že jsem zamilovaná."

Ušklíbla se a odhodila si z něžného ramene dlouhý cop. "Když se tak ohlédnou zpět, řekla bych, že nám to spolu šlo jen v posteli. Z dlouhodobého hlediska na tom nesešlo, protože jakmile zjistil, že mě zbouchl, za pomoci odborů vypadl z Marsu. Byli tak hodní, že to udělali, jen proto, aby se vyhnuli..."

"Pěkně zapeklitá situace. To chápu." Zhluboka jsem se nadechl. "Když vás nechal samotnou s jeho dítětem."

Zavrtěla hlavou. "Ne. Žádné dítě. Snažila jsem si ho nechat, ale potrat... zkrátka, čím míň o tom mám mluvit, tím lépe."

"To je mi líto." Co jiného jsem taky měl říct? Měla si to sama uvědomit, protože dosud nikdy nedošlo k úspěšnému zkřížení mezi Nadřazenými a Primárními? Byla mladá a hloupá; obojí jsou odpustitelné hříchy, obzvlášť když k nim většinou dochází současně.

Jeři si zhluboka povzdychla. "Na tom nesešlo. Potom mě má rodina vydělila, hlavně proto, že jsem porušila partnerský vztah, který už pro mě byl domluven s jiným klanem. Oba klany z toho udělaly aféru, takže nakonec mě nechtěl ani jeden z nich." Úkosem na mě pohlédla. "Bigotnost pracuje oběma směry, však víte. Vy nám říkáte 'vykulený', my vám zase 'opice', a já jsem spala s opicí. Urážka našich vznešených ideálů."

Zavřela deník, přehodila si jej z levé nohy do pravé ruky a zastrčila ho do sítky vedle terminálu. "Takže jsem zůstala

trčet na Descartu. S malou penzí, právě tak na to, abych zaplatila podnájem, ale vlastně jsem neměla pro co žít. Předpokládám, že ode mě očekávali, že se stanu prostitutkou, což jsem také chvíli dělala... nebo spáchám rituální sebevraždu a ušetřím tak všem trápení."

"To je kruté." Ale ne neobvyklé. Bylo pár uzeměných Nadřazených, které jste mohli najít ve vnitřní soustavě, ubohé smutné trosky pracující jako nekvalifikovaný personál na LaGrangeových stanicích nebo na Měsíci. Vzpomínám si na jednoho vykuleného notorika, který se poflakoval U nalitého Pepka; měl na zádech vytetovaná orlí křídla a žebal na turistech pití a na oplátku jim předváděl salta po baru. Orel se zastříženými křídly. Stejně tak často jste mohli slyšet o nějakém Nadřazeném, který sešel ze světa tím, že vstoupil do přetlakové komory a stiskl tlačítko odsávání. Nikdo nevěděl proč, ale já jsem teď na to měl odpověď. Byl to prostě způsob života Nadřazených.

"To je odvrácená strana extropie." Hořce se usmála, pak byla chvíli zticha. "Já jsem uvažovala, že se vydám na dlouhou cestu," řekla nakonec, "ale předtím mě našel Bo, když jsem... ehm, mu udělala návrh. Objednal mi pár skleniček a naslouchal mému příběhu a když jsem se vybrečela, řekl mi, že potřebuje nového prvního důstojníka. Nikdo jiný pro něj nechtěl dělat, a tak mi nabídl to místo na tak dlouho, jak jen budu chtít."

"A vy jste tady zůstala."

"A já jsem tu zůstala," zakončila. "Musím se vám přiznat, pane Furlaifde, že se ke mně vždycky choval s veškerou úctou, bez ohledu na to, co vám kdo nakukal. Nikdy jsem s ním nespala, ani on to po mě nikdy nevyžadoval..."

"Ale já jsem se na to..."

"Ne, ovšemže jste se na to neptal, ale určitě jste o tom přemýšlel, nebo snad ne?" Když jsem zrudnul, znovu se zasmála. "Všichni, kdo pracovali na *Kometě*, si to mysleli a občas rádi vyprávěli příběhy o vykuleně a tlustém praseti, jak spolu mezi směnami šoustají v jeho kajutě."

Usmála se a zvolna vrtěla hlavou. "K tomu nikdy nedošlo... ale, musím se přiznat, že pokud by o to někdy požádal, bez chvilky zaváhání bych souhlasila. Dlužím mu alespoň tohle."

Zůstal jsem mlčet po několik minut. Nestává se příliš často, že vám váš kolega odhalí svou duši, a Jeři mi dala hodně podnětů k přemýšlení. Přičemž jedním z prvních závěrů bylo pomalé pochopení, že, jsem se do ní zakoukával čím dál víc.

Než odešel dolů, McKinnon mi řekl, že mám zprovoznit vnější zásobník raket, takže jsem se přesunul na jeho stanoviště a využil jsem tenhle podružný úkol, abych zakryl své - rozpaky.

Přimontování externí odpalovací rampy k nákladáku třídy Áres bylo dalším příkladem McKinnonovy přebujelé fantazie. Když jsem se jednou zeptal proč, řekl mi, zeji nakoupil z válečných přebytků od Královského námonictva Pax Astry tehdy v roce '71, poté, co unesli loď PSLD *Olympia*. Nikdo nikdy neodhalil, kdo *Olympii* přepadl - ostatně, to přepadení bylo objeveno až po pěti měsících, když ta sluneční plachetnice bez posádky dorazila do stanice Ceres s prázdným nákladním prostorem - ale obecně se soudilo, že jde o práci nezávislých prospektorů, kteří měli nedostatek jídla a vybavení.

Musel jsem potlačovat smích, když mi McKinnon říkal, že se obává "pirátů" číhajících na *Kometu*. Mít čtyři desetikilové atomovky nacpané za nákladním oddílem *Komety* bylo jako

ozbrojit průzkumný člun tepelnými torpédy. Ne snad, že by McKinnon neměl radost, kdyby mu někdo doopravdy zkusil ukrást jeho loď - Kapitán Future kontra Piráti z asteroidů a tak podobně - ale měl jsem obavy, že by mohl zahájit palbu na nějakou zbloudilou prospektorskou loď, která by měla tu smůlu, že by mu zkřížila cestu.

Napadlo mě ještě něco. "Když vás sebral... ehm, když vás přibral jako Prvního důstojníka... uvědomovala jste si, že nemá úplný pojem o realitě?"

Jeři neodpověděla okamžitě. Už jsem chtěl zopakovat otázku, když jsem na paži pocítil něžné šťouchnutí. Když jsem sklonil zrak, uviděl jsem, jak kolem mě klouže její noha a prsty velkými jako palec přecvakává přepínač RAKETY V POHOTOVOSTI, který jsem zapomněl přepnout.

"Ovšem," řekla. "Zvykl si mi říkat Joan... podle Joan Randallové, přítelkyně Curta Newtona... než jsem ho přinutila, aby s tím skončil."

"Vážně?"

"Hm." Opřela si pravou nohu o opěradlo mého křesla. "Můžete považovat za štěstí, že vám neříká Otho nebo Gragu. Nazýval tak ostatní členy posádky, dokud jsem mu neřekla, že nikdo ten vtip nechápe." Zakřenila se. "Měl byste si někdy zkusit přečíst některé z těch příběhů. Nacpal je do přídatné knihovnické části Mozku. Žádná velká literatura, aby bylo jasno... vlastně, jsou to dost hloupe příběhy... ale na science fiction počátku dvacátého století, jsou..."

"Science co?"

"Science fiction. Tak se říkávalo fantasy, kdysi... no, na tom nesejde." Stáhla nohu zpět a složila si ji pod zadek, když se znovu zahleděla z průzoru. "Podívejte, vím, že se Bo chová dost divně, ale musíte si uvědomit, že on je romantik v době, kdy většina lidí už vůbec nechápe význam toho slova. Chce dělat husarské kousky, prožívat romantická dobrodružství, úžasně výpravy... chce být hrdinou."

"Hm-hm. Bo McKinnon, hrdina vesmíru." Pokusil jsem si ho představit na obálkách časopisů, které měl zarámované v kuchyňce: v každé ruce paprskomet, chránící Jeři před vražednými monstry. Nějak to nešlo, jen to ve mně vyvolávalo tlumený smích.

"Nežádám toho snad tolik, nebo ano?" Měla v očích žal, když pohlédla směrem ke mně. Než se mi podařilo zaplašit úsměv ze tváře, stočila zrak zpět k oknům. "Možná ano. Tohle není věk hrdinů. Přesouváme kamení křížem krážem soustavou, ukládáme peníze do banky a blahopřejeme si k vlastní vynalézavosti. Před sto lety bylo to, co teď děláme, ještě ve sféře snů a lidé, kteří to dělali, byli slavní. Přesně to ho na těch" příbězích tak přitahuje. Ale teď..."

Vydechla. "Kdo může mít Bovi za zlé, že chce něco, co nemůže mít? Skončil na nákladáku z bazaru s bývalou děvkou jako prvním důstojníkem a s druhým důstojníkem, který jím otevřeně opovrhne, je námětem všech vtipů od Země po Japeus. Není divu, že hodil všechno za hlavu, když reagoval na tíšňové volání. Tohle může být jediná šance, kterou dostane."

Už jsem se chystal odseknout, že má jediná šance, jak získat práci na slušné lodi, mi unikala mezi prsty, když její terminál dvakrát pípl. O chvíli později se ze stropního reproduktoru ozval hlas Mozku.

"Prosím za prominutí, ale máme naplánované manévry na korekci kurzu. Přejete si, abych je vykonal?"

Jeři se s křeslem otočila. "To je v pořádku, Mozku. My se o to postaráme ručním řízením. Dej mi souřadnice."

Počítač odpověděl tím, že na jejím displeji zobrazil třírozměrnou mřížku. "Chcete pomoci?" zeptal jsem se, i když bylo zřejmé, že má všechno pevně v rukou.

"Postarám se o všechno," řekla, zatímco dlouhými prsty zapisovala souřadnice. "Trošku se vyspěte, jestli chcete." Vyslala přes rameno letný úsměv. "Žádné strachy. Neřeknu Bovi, že jste si zdříml v jeho křesle."

Konec konverzace. Kromě toho, nebyl to špatný nápad. Sklopil jsem křeslo dozadu, zapnul jsem si pás a nacpal ruce do kapes, aby mi ve stavu beztlíže nepoletovaly kolem. Může to nějakou dobu trvat, než dostanu další příležitost; jakmile dorazíme k 2046-Barru, kapitán Future bude zpět na můstku, vydávat rozkazy a dělat mi dál ze života peklo.

Řekla mi toho spoustu o Bo McKinnonovi, ale nic z toho, co jsem slyšel, nevedlo k tomu, že bych si na něj udělal lepší názor. Pokud šlo o mě, byl to stále ten největší vůl, kterého jsem kdy potkal... a pokud byl na palubě lodi PSLD *Kometa* někdo, kdo si získal mou náklonnost, byla to Jeri Lee-Bose, která by si zasloužila něco lepšího než tohle.

Jakmile jsem zavřel oči, uvědomil jsem si, že kapitánovo křeslo mi padne mnohem lépe než McKinnonovi. Jednou možná budu mít na kontě dost peněz, abych ho přeplatil. Bylo by zajímavé vidět, jestli by přijímal rozkazy stejně, jako je vydával.

Byla to milá a příjemná myšlenka a já jsem se k ní přitulil jako ic polštáři, zatímco jsem pomalu usínal.

^"Podívej, Arraji - to je meteor!" vykřikl mladší Mart'an vzrušeně. "A támhle je loď, která ho navádí!"

Oba dva chvíli zírali na to neuvěřitelné představení. *Zvěšující se černá tečka byla očividně obrovským meteorem, řítícím se teď strašlivou rychlostí směrem k Marsu. A těsně vedle zvěšujícího se meteoru spěchala tmavá vesmírná loď vystřelující paprsky na tu velkou masu. Ta loď poháněla meteor k Marsu.*

- Edmond Hamilton: *Výzva kapitána Future* (1945)

O pár hodin později se *Kometa* setkala s 2046-Barrem.

Asteroid vypadal naprosto stejně, jak ho vyobrazila holografická nádrž - obrovský kámen barvy uhlí. Samotné bláznovo zlato bylo největším vesmírným plavidlem, které jsem kdy viděl od doby, co jsem opustil LaGrangeovu kolonii. Tyčilo se nad *Kometou* jako oceánský křižník vedle malé jachty, mocný stroj přísátý k asteroidu.

Mocný stroj, ale očividně bez života. Přibližovali jsme se k remorkéru velmi opatrně, dávali jsme si pozor, abychom se vyhnuli jeho zádi v obavě, abychom nebyli zasypáni proudem kamení, který nepřetržitě vystřeloval z jeho odpalovače. To byla jediná viditelná známka aktivity; i když z průhledů rotující velitelské sféry vycházelo světlo, v oknech jsme nedokázali postřehnout žádný pohyb a také vysílačka zůstávala stejně tichá, jako byla během uplynulých osmnácti hodin.

"Podívejte támhle." Ukázal jsem průzorem na vrata hangáru, široký bílý prostor otevřený ve válcovitém hlavním trupu přímo před odpalovačem. Jeho dveře byly otevřené a jak *Kometa* zvolna plula kolem, zahlédli jsme čluny i servisní kapsle zaparkované ve svých kolébkách. "Všechno tam je, dokonce i záchranné čluny jsou stále na svých místech."

Jeri natáčela kameru na kloubovém ramenu telemetrického přístroje, dokud nezamířila přímo do vrat. Její velké oči se zúžily, když

na displeji studovala detailní pohled. "To je podivné," zamumlala. "Proč by vypouštěli vzduch a otevírali vrata, když neodletěli?"

"Přestaňte s tím, vy dva!"

McKinnon byl připoutaný ve svém křesle na druhé straně stanoviště. "Nezáleží na tom, proč to udělali. Mějte oči na stopkách a hledejte piráty... měli by se skrývat někde poblíž."

Rozhodl jsem se, že zůstanu zticha, a vedl jsem Kometu kolem masivních kotevních nohou remorkéru směrem k vrcholu asteroidu. Od té doby, co se McKinnon před hodinou vrátil na můstek - poté, co absolvoval sprchu a vydatnou snídani, což mně bylo odepřeno -, věnoval se svému oblíbenému koníčku: piráti z asteroidů ovládli *Bláznovo zlato* a zajiho posádku jako rukojmí.

A to bez ohledu na skutečnost, že jsme během naší dlouhé pouti nespatriili žádné další vesmírné plavidlo a že ani teď nebylo žádné na dohled v okolí asteroidu. Také by bylo možno logicky oponovat, že čtyřčlenná posádka prospektorské lodi by měla co dělat, aby přemohla dvanáct členů posádky remorkéru, ale logika pro kapitána Future nic neznamenalala. Jeho levá ruka spočívala na panelu blízko ovladačů odpalovací rampy, připravená odpálit atomovku na pirátskou loď, která určitě číhá ve stínu asteroidu.

Ale když jsme dokončili oblet kolem 2046-Barru, žádnou jsme nenašli. Vlastně se nepohnulo vůbec nic, tedy až na

Trošku jsem si po paměti započítal. "To je asi tak deset dní ode dneška."

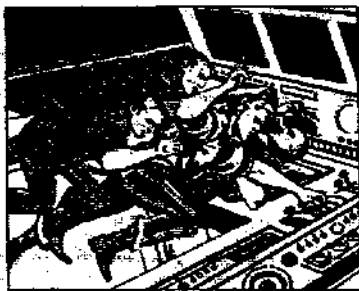
"*Přesněji devět celých osmdesát tři pozemských standardních dní.*" Mozek zvětšil obraz Marsu, dokud nevyplnil celou nádrž; v bodu kousek nad rovníkem se objevil lívanec. "Odhadovaný bod dopadu bude přibližně dvanáct stupňů severní šířky a šedesát tři stupňů západní délky, na okraji Lunae Pianum."

"Kousek na sever od Valles Marineris," řekla Jeři. "Ach, Bože, Rohre, to je blízko."

"Já vím." Nepotřeboval jsem žádný opakovací kurz z planetárního místopisu. Místo nárazu leželo v nížinných pláních nad údobím Marinerů, jen pár set kilometrů na severovýchod od stanice Arsia, nemluvě o kratších vzdálenostech k menším osadám rozestým kolem rozlehlé soustavy kaňonů. Pokud mi bylo známo, má teď být také přímo na Lunae Pianum malé hornické městečko; Mars byl touto dobou kolonizován tak rychle, že bylo těžké udržovat si přehled o tom, kde se hrstka z jeho jednoho a půl milionu obyvatel rozhodla vykolíkovat území a nazvat šije třeba Nová Chattanooga nebo nějak podobně.

"Sabotáž!" zarval McKinnon. Rozepnul si popruhy aposunul se blíž k navigačnímu stolci, kde zíral na hologram. "Někdo sabotoval remoikér, takže ten se teď srazí s Marsem! Uvědomujete si..."

"Mlčte, kapitáne." Nepotřeboval jsem jeho teatrální výle-

asteroid samotný.

Něco mě napadlo. "Hej, Mozku," zvolal jsem nahlas, "Máš přehled o poloze a dráze letu remorkéru?"

"Potvrzeno, pane Furlande. Je to Xavier jedna sedm šest, Ypsilon dva."

"Pane Furlande!" vyštěkl McKinnon. "Nedal jsem vám žádný rozkaz, abyste..."

Nevšímal jsem si ho. "Přeskoč čísla, Mozku. Jen mi řekni, jestli je stále na kurzu střetu se Sluncem."

Chvilková odmlka, potom: "Negativní, pane Furlande. Bláznovo zlato změnilo trajektorii. Podle mých výpočtů je pravděpodobnost sedmdesát dva celých jedna, ze je teď na kolizním kurzu s planetou Mars."

Jeři zbledla, jak zadržela dech, a dokonce i McKinnonovi se dařilo držet jazyk za zuby. "Ukaž mi to v nádrži," řekl jsem a otočil jsem se s židli směrem k navigačnímu stolci.

Nádrž se rozsvětřila a zobrazila holografický diagram současné polohy *Bláznova zlata* vztážené k poloze planety. Mars stále ještě ležel půl AJ daleko, ale jak Mozek projížděl mírným obloukem oranžové Bnky pásem, viděli jsme, že krásně křížuje rudou planetu, která postupuje na své orbitě kolem Slunce.

Mozek převedl matematické rovnice, které promítal na obrazovce vedle trojrozměrné mřížky. "Za předpokladu, že jeho současná delta ve zůstane beze změn, za dvě stě třicet šest hodin, dvanáct minut a dvacet čtyři vteřiny koliduje 2046-Barr s Marsem."

vy, kterými by mi popisoval, co se stane, když... až... 2046-Barr dopadne doprostřed Lunae Pianum.

Martánský ekosystém nebyl tak křehký jako pozemský. Na druhou stranu byl mnohem proměnlivější, jak ostatně dokonale potvrdily pokusy z padesátých let o terraforming planety a změnu klimatu ke stabilnějšímu stavu. Avšak martánská kolonisté, kteří zůstali i po té marné práci, se museli přizpůsobit jeho ročním obdobím, pokud chtěli pěstovat plodiny, provozovat sluneční farmy, pokračovat v důlních pracích a dalších činnostech, které zajišťovaly jejich holé přežití.

Byl to velmi jednoduchý způsob života, který závisel na tradičních předpovědích klimatických změn. Dopad tříkilometrového asteroidu v oblasti rovníku by všechno tohle poslal do pekel. Lokální otřesy půdy a písečné bouře by byly jen začátek; dvě nebo tři stovky lidí by mohlo být zabito okamžitě, ale to nejhorší by je ještě čekalo. Množství prachu, které by bylo nárazem zvednuto do atmosféry, by zastínilo oblohu po celé měsíce, což by vedlo k celkovému poklesu teploty z Olympus Mons k Hellas Plantia. Následkem čehož by bylo ovlivněno všechno od zemědělství po zásobování energií, pokud bychom to řekli mírně, většinu z těch, kdo přežili, by čekalo strádání zimou a tmou.

Nebyl by to tak docela konec světa. Několik izolovaných usedlostí by mohlo přežít za pomoci nouzových dodávek ze Země. Ale jako hlavní lidstvem kolonizovaný svět by přestal Mars existovat.

McKinnon stále ještě probodával holografickou nádrž a přem píchal do Marsu, jak vykřikoval cosi o sabotérech a vesmírných pirátech a Bůh ví kom ještě, když jsem se otočil zpět k Jeři. V mé nepřítomnosti převzala kormidlo, takže když se *Kometa* opět ocitla nad *Bláznovým zlatem*, důkladně jsem si remorkér prohlédl na displeji.

"Dobrá," řekl jsem klidně. "Vrata harfgáru jsou mimo hru... nemůžeme tam poslat člun, když je s něj vypuštěný vzduch a kolébky jsou plné. Možná, kdybychom..."

Byla o kus přede mnou. "Támhle je pomocný připojovací límec," řekla a ukázala na uzel na konci tubusu vedoucího do velitelské koule. "Bude tam těсно, ale řekla bych, že bychom se tam mohli nacpat."

Pohlédl jsem na obrazovku. Opravdu těсно. Bez ohledu na skutečnost, že *Kometa* měla univerzální připojovací nástavec, nákladák nebyl konstruován na spojování s plavidlem jako bylo *Bláznovo zlato*. "Takže bychom to museli trochu scvrknout," řekl jsem. "Ale pokud bychom mohli složit telemetrické rameno, mohlo by se nám to povést."

Přítakala. "To můžeme udělat bez problémů... až na to, že to znamená ztratit spojení s Ceresem."

"Ale jestli se nebudeme moct spojit," zopakoval jsem, "tak bude někdo musel vylézt do volného prostoru a pokusit se dostat dovnitř servisní přetlakovou komorou."

Jelikož jsem věděl, že tím někým budu nejspíš já, ten nápad jsem se mi moc nelíbil. Vesmírná procházka bez připoutání mezi dvěma zrychlujícími plavidly je v nejlepším případě poněkud nejistým podnikem. Na druhou stranu, kdybychom za těchto podmínek přerušili naše radiové spojení s Ceresem, nebyl by to zrovna dobrý nápad. Kdybychom náhodou něco dost projeli, pak by o této situaci nebyl informován nikdo ze stanice Ceres, a včasné varování z Ceresu do stanice Arsia by mohlo zachránit pár životů, kdyby evakuace osadníků kolem Lunae Pianum začala s dostatečným předstihem.

Rozhodl jsem se. "Spojíme se," řekl jsem a otočil se s křeslem ke komunikačnímu panelu, "ale předtím pošleme k Ceresu zprávu, abychom jim vysvětlili, co se..."

"Hejl Co tady vy dva děláte?"

Kapitán Future se konečně rozhodl, že dohlédne, co dělají Futuremani za jeho zády. Odstrčil se od navigačního stolce, odrazil se k nám a každou rukou popadl opěradlo našich křesel tak, aby se vznášel nad námi. "Nevydal jsem žádné rozkazy a na mé lodi se nic neděje bez mého..."

"Bo, poslouchal jsi, o čem jsme se bavili?" Jeriin výraz byl důsledně neutrální, když na něj pohlédla. "Slyšel jsi to, co jsme řekli Rohr a já?"

"Ovšem, že..."

"Takže víš, že tohle je jediné východisko," řekla a stále mluvila klidně. "Jestliže se nespojíme se *Zlatem*, pak nebudeme mít žádnou šanci zastavit odpalovač nebo odklonit je z kurzu."

"Ale piráti... Oni můžou...!"

Povzděchl jsem si. "Podívejte, nechtě si to projít hlavou. Tady nejsou..."

"Rohre," přerušila mě a vyslala ke mně přísný pohled, který mě umlčel. Když jsem zase ani nedutal, probodla znovu McKinnona modrými očima. "Pokud jsou piráti na palubě *Zlata*" řekla trpělivě, "najdeme je. Ale v tuhle chvíli to není něco, co bychom mohli vyřešit odpálením raket. Rohr má pravdu. Nejdřív pošleme zprávu k Ceresu, abychom jim vysvětlili, co se děje. Potom..."

"To vím!"

"Potom se musíme spojit..."

"To vím! To vím!" Mastné vlasy se mu rozptýlily do všech stran, jak nespokojeně vrtěl hlavou. "Ale já jsem... já jsem nevydal žádné rozkazy a..."

Zarazil se a nevrle si mě změřil s rostoucím návaem vzteku a já si náhle uvědomil skutečnou příčinu jeho zlosti. McKinnonův podřízený druhý důstojník, kterého šikanoval a trestal nepřetržitě po tři týdny, získal sebevědomí tím, že dospěl k řešení, na které on nepřišel. A co horšího, druhý důstojník to udělal ve spolupráci s kapitánovým prvním důstojníkem, který s ním mlčky souhlasil při všech dosavadních příležitostech.

Tohle však nebyla žádná maličkost jako třeba zkontrolovat primární palivové čerpadlo nebo uklidit lodní kuchyňku. V sázce byl nespočet životů, čas utíkal, a zatímco on chrлил obvyklé nesmysly o vesmírných pirátech, pan Furland se nad touto lodí pokoušel převzít velení.

Kdybych měl pěkně za pasem zastrčený taser, ukončil bych tuhle polemiku tím, že bych do něj pustil pár voltů a připoutal jeho mrtvolu do jeho pohodlného křesla, čímž bych Jerry Lee a sobě umožnil svobodně pokračovat v naší práci. Ale jelikož nedošlo k otevřenému útoku na mou osobu, byl teď mou jedinou zbraní kompromis.

"Odpusťte, kapitáne," řekl jsem. "Máte naprostou pravdu. Nevydal jste rozkazy a já se vám omlouvám."

Potom jsem se otočil se svým křeslem, složil jsem ruce do klína a čekal.

McKinnon se sípavě nadechoval. Zíral okny na *Bláznovo zlato*, ještě jednou se ohlédl na holografickou nádrž, jak zvažoval těch pár dostupných možností s ohledem na velikost svého ega. Po nekonečně mnoha ztracených vteřinách konečně dospěl k rozhodnutí.

"Takže," řekl. Pustil se našich křesel a přesunul se zpět na svou pohodlnou sedačku. "Paní Bose, připravte se na spojení s *Bláznovým zlatem*. Pane Furlande, zkontrolujte uzávěr hlavní přechodové komory a připravte se na výstup do vesmíru."

"Ano, pane," řekla Jeři.

"Ehm, jo... ano, pane."

"Já zatím odešlu zprávu na stanici Ceres a buduje informovat o situaci předtím, než ztratíme spojení." Spokojen, že dospěl ke správnému rozhodnutí, položil si ruce na opěrky. "Dobrá práce, Futuremani," dodal. "Odvedli jste dobrou práci."

"Děkuji, kapitáne," řekla Jeři.

"Ano, pane. Děkuji." Rozepnul jsem si pásy, odrazil se k průlezu z můstku a měl jsem co dělat, abych se nerozesmál.

Malé vítězství. I když se zdálo bezvýznamné, neměl jsem ani tušení, jak moc na něm závisel můj život.

Usedl do pilotova křesla a zamířil s Kometou přes zónu směrem k vypočtené poloze neviditelného asteroidu.

"Určitě nás vidí, jak se k nim přibližujeme!" varoval je Ezra. "Čaroděj z Marsu nenechá nic náhodě, kapitáne Future!"

"Použijeme válečnou lest, abychom se dostali na asteroid, aniž by on něco tušil," informoval ho Curt. "Sleduj."

- Edmond Hamilton: *Čaroděj z Marsu* (1941)

Mám své zavedené zvyky, alespoň pokud jde o standardní bezpečnostní postupy, takže to byla běžná rutina, že jsem si oblékl skafandr předtím, než jsem prošel přetlakovou komorou *Komety* a vstoupil do *Bláznova zlata*.

Když se to tak vezme, nosit na sobě neforemný skafandr ve vesmírném plavidle s atmosférou je hloupě nadbytečné a panel v přetlakové komoře mi sdělil, že z druhé strany dveří je tlak pozitivní. Ale proti tomu by se dalo namítnout, že senzory přetlakové komory mohou být porouchané a že v přechodovém uzlu není nic než dokonalé vakuum; věděl jsem, že už se to předtím stalo, třebaže velmi zřídka, a následkem toho zemřeli lidé. V každém případě, *Základní příručka astronautu* říká, že za nejistých podmínek má být při přestupu na jiné plavidlo oblečen skafandr, takže jsem se držel té knihy.

To, že jsem to udělal, mi zachránilo život.

Šel jsem sám, nechal jsem Jeří s McKinnonem za sebou v nákladní lodi. Průlez z přetlakové komory Zlata vedl do přístupového tunelu tubusu. Nikde nikdo nebyl. Když jsem zapnul vnější mikrofon na přilbě, neslyšel jsem nic než obvyklý hukot větracího systému na pozadí, další důkaz, že v prostorech lodi určených posádce je stále atmosféra.

V tu chvíli jsem si klidně také mohl sundat přilbu a pověsit si ji na popruh u služebního opasku. Vlastně jediný důvod, proč jsem to neudělal, byl, že jsem nechtěl, aby se klimbala kolem mě, až budu prolézat karuselem, který se nacházel na konci tunelu napravo. Kromě toho, opuštěnost toho tunelu mi naháněla husí kůži. Někdo by si určitě musel všimnout neplánovaného připojení nákladní lodi třídy Áres, nemluvě o tom, že to bylo tak daleko od Ceresu. Proč na mě u přetlakové komory nečekal žádný důstojník, který by si mě podal za to, že riskuji srážku s jeho skvělou lodí?

Odpovědi se mi dostalo poté, co jsem se provrtěl karuselem a vstoupil do rotující velitelské koule. Tam jsem našel první mrtvolu.

Nahý muž visel hlavou dolů z otevřeného průlezu, ochablé ruce se mu klátily nad rozlehlou kaluží krve na podlaze. Bylo obtížné zahlédnout jeho tvář, protože krev, která se zbarvila do ruda, vytékala ze sečné rány jako od šavle na jeho krku. Když jsem pohlédl vzhůru průlezem, všiml jsem si, že měl nohy důkladně svázané pružným lankem, které bylo na druhém konci přivázáno k nějaké trubce u stropu chodby o patro výš.

Jelikož neměl krvavé skvrny na ramenou, bylo jasné, že mu někdo protal hrdlo poté, co ho zavěsil na onu trubku. Krev byla suchá - alespoň z větší části - a tělo bylo ztuhlé. Už tady viselo nějakou dobu.

Zpravil jsem o svém nálezu Jeří s McKinnonem a potom jsem nadmíru opatrně odstrčil tělo stranou a pokračoval jsem dále chodbou.

Chápejte mě prosím, pokud všechno to, co vám teď říkám, zní chladně a odměřeně, nebo dokonce lhostejně. Za prvé, pokud byste pracovali ve vesmíru tak dlouho jako já - to znamená celý život - pak smrt, bez ohledu na to, jak strašná může být, by vám nebyla cizí. Poprvé, kdy jsem viděl umírat člověka, mi bylo devět let, kdy jeden z milionu mikrometeoritů prorazil průhled přilby jednoho z mých učitelů ve škole, který nás vedl na exkurzi na místo přistání Apolla 17 na Taurus Lithrow. Od té doby jsem už viděl strašlivé následky výbušné dekomprese, smrtelného ozáření, nečekaných důlních neštěstí, odbytých postupů při oblékání skafandrů, požárů lodí i úrazů elektrickým proudem, dokonce i jednoho, který se udusil vlastními zvratky poté, co zkonsumoval příliš vodky lavorovice během oslav narozenin. Smrt nás čas od času navštěvuje všechny; pokud jste opatrný a rozumný, jediné, co můžete dělat, je ujistit se, že to nebude příliš bolet a že nikdo nebude mít na krku úklid toho všeho svinstva.

Za druhé: kdybych se teď pokoušel popsat jedno každé tělo, které jsem objevil na své cestě *Bláznovým zlatem*, výsledkem by nebylo jen bezdůvodné podbízění se těm, kdo si v podobných detailech libují, ale také bych nikdy nebyl s to dokončit tuto výpověď.

Stručně vzato, velitelská sekce *Bláznova zlata* byla jatka.

Našel jsem deset dalších těl, každé příšernější než to předtím. Byly v kajutách posádky i na chodbách, v kuchyně i na záchodku, ve společenské místnosti i v kanceláři kormidelního poddůstojníka.

Většina jich byla sama, ale dvě jsem našel pohromadě; muž a žena, kteří se snažili navzájem vykuchat noži z nedaleké lodní kuchyně.

Pár těl bylo nahých, jako to první, ale většina jich byla zcela nebo částečně oblečena. Většinou zemřeli nabodne rány nebo údery tupým předmětem, způsobené čímkoli, co by mohlo být použito jako zbraň, ať už to bylo kuličkové pero, šroubovák nebo hasák.

Jedna z žen měla štěstí. Spáchala sebevraždu tím, že se oběsila na stočeném prostěradle, které přehodila přes vršek dveří. Doufám, že se úspěšně udusila předtím, než jí kdosi upálil pravou paži autogenem pohozeným opodál.

Jak jsem lezl po žebřících, strkal přílbu do průlezů a pokračoval tuhnoucí mrtvolou, nepřestával jsem ve svém monologu, ve kterém jsem informoval *Kometu* o tom, kde v plavidle se přesně nacházím a co jsem právě našel. Neuvažoval jsem nad tím, proč došlo k tomuto masakru, jen jsem si všiml, že těla se zdají být poměrně čerstvá a že většina krvavých skvrn je zaschlá.

A krev byla všude. Byla rozstříkaná po stěnách a nasáklá do koberců a odkapávala z nástěnných svítidel, až už vůbec nepřipomínala krev a vypadala jen jako rozlita červená barva. Byl jsem rád, že mám přílbu nasazenou, protože průhled mi pomáhal udržet odstup od toho krveprolití a toho zápachu, který by mi zvedal žaludek ještě víc než teď.

I když jsem občas ve sluchátkách zaslechl občasně Jeriino zajíknutí nebo výkřik, po chvíli už jsem neregistroval McKinnonův hlas. Usoudil jsem, že odešel kamsi do ústraní, aby se vyzvracel. To bylo pochopitelné; to násilí kolem mě bylo strašné.

Ve velitelské sekci byla čtyři podlaží nad sebou. V době, kdy jsem dosáhl nejvyššího podlaží, napočítal jsem jedenáct mrtvol. Jelikož jsem si pamatoval, že předtím mi McKinnon říkal, že plný stav posádky *Bláznova zlata* byl dvanáct, začal jsem uvažovat, kde by tak mohlo ležet poslední tělo.

Průlez vedoucí na můstek byl zajištěn proti otevření; k odříznutí zámku jsem použil laserovou svářečku ze svého opasku. Když jsem popadl kolo uzávěru a vypáčil průlez, který vydal nepatrné zaskřípění, ve stejnou chvíli jsem zaslechl vytrvalé, téměř rytmické bouchání, jako kdyby něco naráželo do přepážky.

Nejdřív jsem si myslel, že je to nějaký další zvuk na pozadí z lodi samotné, ale když jsem otevřel průlez o něco víc, zvuk, který jsem způsobil, přerušil rytmus.

Zastavil jsem se a držel dvířka pootvěřená, jak jsem napjatě naslouchal. Zaslechl jsem tlumející zahihňání, potom se bubnování ozvalo znovu.

Na můstku byl někdo naživu.

Velící středisko bylo slabě osvětlené, zářivky byly zhasnuté; jediné světlo vycházelo z displejů počítače, obrazovek a různobarevných přepínačů. Kabina byla v troskách, jako

kdyby tu došlo ke ztrátě tlaku, i když vnější tlakové čidlo mi říkalo, že zde stále atmosféra: Převrácená křesla, roztrhané palubní deníky a příručky poházené po podlaze, cáry zakrvavené košile.

Bubnování neustávalo. Jak jsem hledal jeho neviditelný zdroj, rozsvítil jsem si lampu na přílbě a postupoval v jejím paprsku a očima jsem střílel do všech stran, jak jsem pátral po člověku, který přežil na *Bláznově zlatě*. Byl jsem na půli cesty napříč můstkem, když jsem okem zachytil cosi načmáraného na přepážce. Slova, která kdosi namaloval pstem potřísněným krví:

NÁKAZA

TITAN

V tu chvíli jsem také věděl, že to, že jsem měl na sobě skafandr, mi zachránilo život.

Třásl jsem se v jeho izolačních vrstvách a procházel jsem opuštěným můstkem, jak jsem hledal onoho zbývajícího člena posádky *Bláznova zlata*.

Našel jsem ho v nouzové přetlakové komoře, schouleného v koutku vedle průlezu, s koleny skrčenými pod bradou. Kombinéza, kterou měl na sobě, byla zacákaná zbytky lidských tkání, ale i tak jsem na jejích epoletách rozeznal kapitánské hvězdičky. Ostražitýma očima uhýbal před září lampy a chichotal se jako nějaké malé děčko, kterého někdo načapal, jak prozkoumává zásuvky prádelníku své matky.

A potom pokračoval v bušení do podlahy urvanou lidskou paží, kterou svíral v levé ruce.

Nevím, jak dlouho jsem na něj zíral. Pár vteřin, několik minut, možná déle. Jeří říkala cosi, čemu jsem nerozuměl; nevšímal jsem si jí, ani jsem nedokázal odpovědět. A to až do chvíle, kdy jsem zaslechl další hluk - za sebou, tlumený zvuk otvíraného průlezu - tehdy jsem odtrhl zrak od šíleného kapitána *Bláznova zlata*.

Bo McKinnon.

Přišel sem za mnou z *Komety*.

A jelikož to byl takový hlupák, neměl na sobě skafandr.

Malá *kapkovitá loď*, *Kometa*, se řítí nejvyšší rychlostí směrem k Zemi a jejímu svolávajícímu hlasu. Kapitán *Future* podmrčeně přemýšlel o tom, kolikrát už reagoval na tuto výzvu. Pokaždé byl on a jeho *Future* povolávání do smrtelně nebezpečné bitvy. Bude tomu tak i tentokrát?

"Nemůžeme pokaždé zvítězit," pomyslel si pochmurně. "Dosud jsme měli štěstí, ale počet pravděpodobnosti se jednoho dne musí obrátit proti nám."

- Edmond Hamilton: *Triumf kapitána Future* (1940)

Bez ohledu na její jméno, nikdo nezná přesné místo původu Titanské náказы. Poprvé byla zaznamenána členy výpravy *Hershelského průzkumníka* roku 2069, během prokletého Paxského pokusu o zřízení výzkumného předsunutého stanoviště na Titanu. I když pozdější teorie uvažovaly o tom, že virus byl původem ze samotného Titanu, skutečnost, že prosperoval v kyslíko-vodíkovém prostředí vedla mnoho lidí ke spekulacím o tom, že *Nákaza* pochází z jiného místa než je dusíko-metanová atmosféra Titanu. Dokonce šly i klepy, že se výprava na Titanu setkala s nějakou mimosolární rasou a že *Nákaza* byla přenesena od Nich... ale, ovšem, to byly jen řeči.

Přes to prese všechno, neoddiskutovatelná fakta jsou následující: v době, kdy se loď *KNPA Hershelský průzkumník*

vrátila do vnitřní soustavy, podstatná část její posádky se zbláznila působením-viru šířeného vzduchem. Jediným důvodem, proč ti tři členové výpravy, kteří přežili, včetně velitele lodi, nebyli infikováni, bylo to, že se jim podařilo uzavřít se ve velitelském centru, kde přežili díky nouzovým zásobám kyslíku a pečlivě rozpočítaným přidělům jídla a vody. Většina nechráněných členů se během dlouhého putování domů povraždila navzájem; ti ostatní zemřeli v agónii, když jim nemoc ve své závěrečné fázi rozežrala mozky.

Jakmile *Hershelský průzkumník* dosáhl pásu asteroidů, posádka, která přežila, jej zaparkovala na orbitě kolem Vesty a pak uprchla za pomoci záchranného člunu. O tři měsíce později byl *Hershelský průzkumník* zničen lodí KNPA *Interpid*. Poté Královna Makedonie vydala nařízení, že k Titanu nebude vyslána žádná další výprava a že jakákoli loď, která se tam pokusí přistát, bude zničena plavidly Jejeho Veličenstva.

Bez ohledu na všechna opatření však došlo k několika lokálním propuknutím Titanské nákazy, třebaže zřídka a omezeným na kolonie ve vnější soustavě. Nikdo přesně nevěděl, jak se nákaza rozšířila z *Hershelského průzkumníka*, i když se soudilo, že byla přenesena přímo těmi, kdo přežili,

Jelikož mě teď nemohl slyšet, něco koktal, dokud mu nedošlo, že nemá nasazená sluchátka. Zápolil s nimi, dokud je zase neměl na uších. "Přechodová komora? Myslím, že ano, já..."

"Myslím, že ano? Ty debile, zavřel jsi...?"

"Furlande, ach, Bože." Zíral na tu spoušť kolem sebe. "Co se stalo s těmi lidmi? Copak... pozor!"

Otočil jsem se právě včas, abych pohledem zachytil šílenec, který právě vyskočil na nohy. Vyl, co mu hlasivky stačily, vyrazil směrem k nám a mával utrženou paží jako kriketovou pálkou.

Strhl jsem McKinnona stranou. Když se rozplácl na podlaže, opřel jsem se do dveří přechodové komory a zabouchl je. O chvíli později ten tvor narazil do druhé strany dveří. Téměř se mu je tím nárazem podařilo otevřít, ale já jsem se do nich zapřel ramenem. Dveře vydržely a já je otočením kolem uzávěru vzdychotěsně uzavřel; nicméně jsem cítil tlumené otřesy, jak do nich ten šílenec bušil svou odpornou kořistí.

Nemohl jsem ho tam držet uzavřeného věčně. Dříve nebo později by mohl najít kolo uzávěru a vzpomenout si, jak se s ním zachází. Možná, že bych ho potom dokázal přemoci - pokud bych měl štěstí, vezmeme-li v potaz jeho zběsilou zuřivost - ale

vysílače!!!

bez ohledu na úzkostlivou dekontaminaci. I když první symptomy vypadaly jen trochu hůř než kdysi běžná rýma, vražedná demence, která vzápětí následovala, byla nezvratná. Když někdo dostal Nákazu, nebyla jiná možnost než ho izolovat, odstranit z jeho dosahu cokoli, co by mohlo být použito jako zbraň, a vyčkat, dokud nezemře.

Žádná léčba nebyla nikdy objevena.

Nějak, jakýmsi způsobem, který se nikdy nedozvíme, si Nákaza našla cestu na palubu *Bláznova zlata*. V těsných prostorech tlačného remorkéru se rozšířila po celém plavidle a ovládla jeho posádku předtím, než si její členové uvědomili, co je zasáhlo. Možná, že to kapitánovi došlo, ale i přes všechna opatření se nakazil i on.

Já jsem byl mimo nebezpečí, protože jsem na sobě při průzkumu lodi měl skafandr.

Ale Bo McKinnon...

Kapitán Future, muž zítřka, neohrožený hrdina vesmírných cest. V cestě za dobrodružstvím McKinnon lehkomyšlně vstoupil na plavidlo bez toho, aby se obtěžoval navléci si skafandr.

"Uzavřel jste přechodovou komoru?" vyštěkl jsem.

"Co? Ech?" Bledý, očividně otřesen hrůzami, které viděl, McKinnon zíral na šílenec stuleného v propusti za námi. "Přechodovou komoru? Co... kterou...?"

Popadl jsem ho za rameno a zatřásl jím tak důkladně, že mu sluchátka spadla na krk. "Přechodovou komoru *Komety*! Zavřel jste ji za sebou, nebo jste ji nechal otevřenou?"

i tak, netroufal jsem si ho dovést na palubu *Komety*.

Bylo jediné řešení. Našel jsem vnější ovládací panel propusti a odklopil jsem jeho kryt. "Je mi líto, pane," šeptal jsem směrem k pošukovi. "Nechť se Bůh smiluje nad námi oběma."

Potom jsem stiskl tlačítko, které odpálilo vnější uzávěr.

Poplašné zvonění, které se rozeznělo na můstku, bylo umíráčkem toho nebohého muže. Poté, co jsem vypnul poplašné signály, zavládlo dlouhé ticho, nakonec prolomené McKinnonovým hlasem.

"Pane Furlande, právě jste toho muže zavraždil."

Otočil jsem se zpět. McKinnonovi se podařilo vyškřábat na nohy; zachytil se opěradla křesla a měřil si mě rozhořčeným pohledem.

Předtím, než jsem mohl odpovědět, donesl se ke mně vysílačkou Jeriin hlas: "*Rohre, zavřel přechodovou komoru, když šel ven. Kometa nebyla infikována.*"

Oddechl jsem si. Pro jednou se Bovi podařilo udělat něco správně bez cizího přičinění. "To máme kliku, děvče. Nechtě ji zavřenou, dokud se nevrátím zpět na palubu."

Odstoupil jsem od propusti a zamířil k postu kormidelníka na druhé straně můstku. McKinnon se mi postavil do cesty. "Slyšel jste mě, pane Furlande?" vyzvídal a ohryzek pod plnovousem mu nadsakoval. "Právě jste zabil člověka Viděl jsem vás! Vy..."

"Nepřipomínejte mi to. A teď mi ustupte z cesty." Odstrčil jsem ho stranou a pochodoval ke kormidlu.

Jeden z displejů zobrazoval schematický nákres polohy asteroidu a jeho předpokládaného kurzu. Jak jsem předpoklá-

dal, kdosi na palubě remorkéru v záchvatu šílenství úmyslně zadal nový kurz. Nejspíš sám kapitán, s ohledem na skutečnost, že se zde uzamkl.

"Beru vás do vazby!" Zahulákal McKinnon. "S ohledem na svou právní moc coby agenta Planetární policie vás..."

"Nic takového neexistuje." Sklonil jsem se nad klávesnici a dal se do práce na přístupu k hlavnímu počítači, mé prsty byly v rukavicích skafandru tlusté a nemotorné. "Žádná Planetární policie, žádní piráti z asteroidů. Jen loď, jejíž větrací kanály jsou zamořené Nákazou. Vy jste..."

"Já jsem kapitán Future!"

Virus už na něj musel začít působit. Měl bych si ověřit, jestli se u něj neobjevují některé příznaky jako u chřipky, které by měly být prvními známkami Nákazy, ale on byl teď tou nejmenší z mých starostí.

Ať jsem dělal, co jsem chtěl, nedokázal jsem se dostat do programu centrálního navigačního systému. Neznal jsem heslo, které nejspíš zemřelo spolu s jednou z těch prokletých duší na palubě lodi, a nezabírala ani žádná ze standardních nadřazených procedur. Byl jsem dokonale odříznutý, neschopen změnit rychlost ani trajektorii plavidla, které směřovalo 2046-Barr přímo k Marsu.

"A co to vykládáte o tom, aby nepouštěla nikoho na palubu *Komety*, dokud k tomu nedáte svolení?" McKinnon se už neskláněl nade mnou; našel křeslo předchozího kapitána a přivlastnil si je, jako kdyby přebíral velení na plavidle mnohem větším než jeho mizerný nákladáček. "Já jsem šéfem téhle lodi, ne vy, a já přebírám velení, dokud..."

Dobrá. Řídící centrum nepřijme žádné další instrukce. Možná, že bylo stále ještě možné *Bláznovo zlato* odpálit. Vstoupil jsem do technického subsystému a začal jsem pátrat po nějakém způsobu, jak zastavit primární chladicí okruh plynového reaktoru a jeho zdvojené bezpečnostní systémy. Pokud by se to načasovalo správně, možná, že by se *Kometě* mohlo podařit uprchnout včas, než bude reaktor přetížen... a kdybychom měli z pekla štěstí, výbuch by mohl odhodit asteroid dostatečně z kurzu.

"Rohre?" Opět Jeří. "Co se to tam děje?"

Nechtěl jsem jí to říkat, ne když McKinnon naslouchal ve stejném pásmu.

Když zaslechl její hlas, vyskočil na nohy. "Joan! Pracuje pro Ula Quoma, Čaroděje z Marsu! Chystá se..."

Slyšel jsem, jak se ke mně blíží, mnohem dřív, než ke mně došel. Vstal jsem, napřáhl ruku a zasadil jsem mu pravý hák přímo na vousatou čelist.

To ho zastavilo, ale ne natrvalo. McKinnon byl kus chlapa. Zapotácel se, oči měl rozostřené, když tapavě nahnatal křeslo, o které se mohl opřít. "Zrádče," zamumlal, když si rukou přejížděl po ústech. "Ty zrádče, ty..."

Neměl jsem čas na podobné kecy, takže jsem mu vrazil ještě jednu, tentokrát přímo na nos. Druhý úder byl úspěšnější; McKinnon se zapotácel, znovu se sesunul na židli a zhroutil se na záda.

"Co tam děláte?" vyzvíдалa.

Dokonce i v tlusté výplni mých rukavic mě kloubky bolely jako čert. "Něco, co měl někdo udělat už dávno," zamumlal jsem.

Tak to bychom měli. Tím jsem si vyčerpал poslední zbytky svého štěstí. Potýkal jsem se s navigačním terminálem ještě pár minut, než jsem se odevzdal osudu. Stejně jako navigační ovladače, technický subsystém odmítal poslouchat mé povely bez správného hesla. Bylo možné, že hesla byla někde napsa-

ná, ale já jsem neměl čas ani náladu prohledávat návody k obsluze, hlavně proto, že většina z nich byla rozcupovaná po můstku jako spousta dalších věcí.

Ale ještě nám nedošly všechny možnosti. Stále ještě existovala konečná alternativa, ta, kterou nám poskytl McKinnon.

Tehdy jsem si uvědomil, že kapitán Future musí zemřít.

"Kapitán Future je mrtev!"

Rozechvělý hlas velkého zeleného jupiterského lodníka se zvedl nad smíchem, švitořením a cinkotem poháru v přeplněné lodnické kavárně na Venusopolis. Pohlédl na malý hlouček svých kumpánů u baru, jako by je vyzýval, aby s ním nesouhlasili.

Jeden z protřelých lodníku, snědý malý Merkuřan, zamyšleně zavrtěl hlavou.

"Já si nejsem tak jistý. Je pravda, že Futuremani jsou pohřešováni několik měsíců. Ale ti by se jen tak nedali zabít."

- Edmond Hamilton: *Psanci z Měsíce* (1940)

Jak už jsem psal, jsem zpátky na Měsíci a vysedávám u rohového stolu U nalitého Pepka. Blíží se závěrečná; davy prořídly a barman zazvonil k posledním objednávkám. Ale nechává mě tu i po zavření. Hrdiny nikdo nevykopává spolu s chátrou a já jsem nikdy neměl nedostatek pití zadarmo od té doby, co jsem se vrátil z Ceresu.

Koneckonců, jsem poslední člověk, který viděl kapitána Future naživu.

"Sdělovací prostředky nám pomohly vypracovat alibi. Byla to událost, které nechybělo nic. Dobrodružství, láska, správná šťáva, nespočet životů v sázce. A ze všeho nejvíc, ušlechtilý čin sebeobětování. Bude z toho báječné video. Včera jsem prodal práva.

Jelikož se toho o tom tolik namluvilo, vy už víte, jak celý příběh končí. Když si uvědomil, že je smrtelně infikován Titanskou nákazou, Bo McKinnon - promiňte, kapitán Future - vydal své poslední instrukce coby velící důstojník lodi *PSLD Kometa*.

Řekl mi, ať se vrátím na loď, a jakmile jsem byl bezpečně na palubě, přikázal Jeří, aby odstartovala a dostala *Kometu* tak daleko, jak jen to bylo možné.

Když nám došlo, co má v úmyslu udělat, snažili jsme se mu to rozmluvit. Ach, jak jsme se hádali a jak jsme ho úpěnlivě prosili, říkali jsme mu, že ho můžeme uložit do biostázy, dokud se nevrátíme na Zemi, kde se doktoři mohou pokusit zachránit mu život.

Nakonec ovšem McKinnon prostě vypnul svou vysílačku, aby tak mohl prožít svůj konec důstojně a elegantně.

Jakmile *Kometa* odletěla do bezpečné vzdálenosti, kapitánovi Future se podařilo přimět hlavní počítač tlačné lodi, aby nechal přetížit reaktory plavidla. Zatímco seděl sám na opuštěném můstku a čekal na odpočítávání, měl právě dost času na to, aby odeslal ještě jednu povzbudivou zprávu.

Nenuťte mě prosím, abych ji opakoval. Už tak je dost zlé, že ji četla Královna nahlas během pamětní tryzny, ale já teď chápu, že bude zapsána na podstavci sochy McKinnona v dvojnásobné životní velikosti, která má být postavena na stanici Arsia. Jeří se snažila, jak mohla, když ji psala, ale mezi námi, já si stále myslím, že je to pěkná blbost.

Nuže, termonukleární výbuch nejen odpařil *Bláznovo zlato*, ale také dostatečně změnil trajektorii 2046. Asteroid proletěl pět tisíc kilometrů daleko od Marsu; jeho těsné při-

blížení bylo zaznamenáno observatoří na Phobosu, a osadníci kolem poledníku hlásili největší meteorický déšť v historii kolonií.

A nyní je Bo McKinnon vzpomínán jako kapitán Future, jeden z největších hrdinů v historii lidstva.

Bylo to to jediné, co pro něj Jeří mohla udělat.

S ohledem na to, jaký pitomec Bo byl až do svého konce, mohl jsem se pokusit strhnout slávu na sebe, ale kvůli ní bych to nedokázal. Řekl bych, že má pravdu; nebylo by dobře, kdyby se rozneslo, že McKinnon tam vlezl jako šílený pošuk, který musel být uspán úderem svého druhého důstojníka.

A stejně tak nikdo nemusel vědět, že čtyři rakety odpálené z *Komety* zničily hlavní reaktor tlačné lodi, a tím způsobily výbuch, který odvrátil 2046-Barr z jeho nebezpečného kurzu. Prázdná odpalovací rampa byla odhozena předtím, než *Kometa* dorazila k Ceresu, a malý úplatek podstrčený jednomu z paxských úředníků zajistil, že všechny záznamy o tom, že by byly rakety na nákladní lodi kdy instalovány, byly do posledního smazány.

Ani na tom nezáleželo. Nakonec, všichni dostali, co chtěli.

Coby první důstojník *Komety* se Jeří stala jejím novým kapitánem. Nabídla mi své dosavadní místo a jelikož má dohoda s *Jupiterským obchodníkem* vyšla vniveč, s potěšením jsem přijal. Nedlouho poté mi také nabídla, že mi ukáže zbytek svého tetování; i tuto nabídku jsem přijal. Její klan s ní stále nechce mluvit, obzvlášť od té doby, co si teď chce vzít Primárního, ale její druzi Nadřazení aspoň byli přinuceni uznat ji jako jednu z nich.

Takže teď si nemůžu na nic stěžovat. Mám peníze v bance, setřásl jsem ze sebe status černých ovcí, a nemám nouzi o zákazníky, kteří chtějí najmout legendární Futuremanky z lodi PSLD *Kometa*. Kdo ví? Až budeme unavení prací v pásu, možná, že se usadíme a pokusíme se nějak zlomit ten nepříznivý stav, co se plození kříženců týče.

A Bo dostal to, co chtěl, i když nežil dost dlouho na to, aby si to vychutnal. Jelikož to tak dopadlo, lidstvo nejspíš také dostalo, co chtělo.

Jediná věc mě stále zneklidňuje.

Když se McKinnon zbláznil na palubě *Bláznova zlata* a pokusil se na mě zaútočit, usoudil jsem, že už je infikovaný Nákazou. To byl správný předpoklad; byl nakažen ve chvíli, kdy prošel přetlakovou komorou.

Avšak později jsem se dozvěděl, že Tltanské nákaze trvá nejméně šest hodin, než plně ovládne lidskou bytost, a ani jeden z nás nebyl na palubě *Bláznova zlata* ani polovinu toho času.

Pokud byl nakonec McKinnon šílený, nebylo to způsobeno Nákazou. Do dnešního dne nemám nejmenší tušení, co v něm přeskočilo... leda že by věřil tomu, že se snažím zbavit ho jeho lodi, jeho dívky a jeho zatracené slávy.

K čertu, možná, že jsem to vlastně udělal.

Minulou noc si ke mně přisedl u baru nějaký nesmělý cucák - nosič nákladu z jednoho nákladáku z nízké orbity, s odborářskou kartou nejspíš ještě teplou z tiskárny - a požádal mě o autogram. Zatímco jsem mu podepisoval vnitřní desky jeho deníku, podělil se se mnou o klepy, které nedávno zaslechl: Kapitánovi Future se podařilo uniknout z *Bláznova zlata* těsně předtím, než vybuchlo. Podle něj prospektoři ve vnitřním pásu hlásili, že na svých obrazovkách zahlédli nějaký člun, jehož pilot odpovídal na jejich výzvy jako Curt Newton, než s ním ztratili spojení.

Koupil jsem tomu mladíčkovi pití a řekl jsem mu pravdu. Přirozeně, že mi odmítl uvěřit, a já mu to ani nemůžu mít za zlé.

Hrdinové se hledají těžko. Musíme je vítat, kdykoli se objeví v našem středu. Jen prostě musíte být opatrní, abyste vybrali toho správného, protože je snadné předstírat něco, čím člověk není.

Kapitán Future je mrtev.

Ať žije kapitán Future.

Autorova poznámka:

I když dnes již upadl téměř v zapomnění, kapitán Future byl populární postavou brakové science fiction čtyřicátých let. Stvořen editorem Better Publications Mortem Weisingerem během Světového kongresu science fiction roku 1939, Curt Newton byl několik let hrdinou specializovaného časopisu Captain Future a později se objevil i v magazínu Starling Stories. Několik románů s kapitánem Future bylo přetištěno v paperbacích koncem 60. let; od té doby ovšem tato postava zmizela do neznáma.

Tato povídka je věnována zesnulému Edmondu Hamiltonovi, autorovi většiny dobrodružství kapitána Future. Ukázky z původních příběhů o kapitánovi Future jsou přetištěny se svolením literárního agenta Edmonda Hamiltona, správkyně jeho literární pozůstalosti Eleonor Woodové ze Spectrum Literary Agency.

Autor by rád poděkoval paní Woodové, Juliu Schwartzovi, Forrestu J. Ackermanovi, Samovi Moskowitzi a Chucku Segalovi za jejich pomoc.

přeložil Jiří T. Pelech

Poul Anderson - Genesis
dokončení

Obsah první části: *V daleké budoucnosti lidstvo osídlilo vesmír a dalo vzniknout síti umělých inteligencí, které vytvořily po celé galaxii rozsáhlou myslící superstrukturu. Jedna z těchto inteligencí sídlí i na kolébce lidstva, na planetě Zemi, a nese název Gaia. Její nejbližší soused Alfa si všimne, že v historicky blízké době hrozí Zemi smrt v žáru inflace Slunce, a vyšle na Zem svou část, Poutníka, aby od Gaiy zjistil, proč nehodlá podnikat kroky k záchraně zbytků života na Zemi. Poutník přenesl část svého vědomí do dvou těl. Jedno z nich je lidské a rozmlouvá s Gaiou v nejrůznějších simulovaných obdobích pozemské historie, zatímco druhé, robotické tělo je na stopě tajemství, které hodlá Gaia udržet i za cenu násilí - na Zemi totiž dosud žijí lidé, byť na civilizační úrovni rovnající se ranému středověku. Jedním z těchto lidí je námořní kapitán Kaleva, který se mezitím se svou lodí a s kněžkou Ilyandi blíží k arktickému sídlu Gaiy, aniž by měl o její existenci potuchy.*

Tři dny - staré pozemské dny dlouhé čtyřicet hodin, plné chladného slunečního svitu, občas s přehánkami, které postříbřily pastviny a keře vláhou, setkání s lidmi, večerním zpěvem v normanském kostele, prohlížení budov a knih, dlouhých hovorů i kamarádského mlčení - mezi nimi vytvořily pouto přátelství. V Christianovi se začal probouzet ke Gaie laskavější cit. Oživila Laurindu a ta byla její částí tak, jako on patřil do Poutníka a Alfy. Mohl snad být zbytek Galiných výtvorů špatný?

Bezpochyby ji vybrala a vše naplánovala, aby v něm vyvolala právě tuto reakci. Zdálo se, že to nevadí.

Ani primitivní podmínky osmnáctého století jim nevadily. Jejich každodenní zážitky byly něčím novým a osvěžujícím, často důvodem k smíchu. Důstojně se rozloučit a odejít do svého pokoje bylo pro Christiana každý večer těžší.

Ale oba měli své poslání; on měl zjistit, co se vlastně v této realitě děje a pak podat hlášení Poutníkovi; ona měla vše vysvětlovat a zdůvodňovat tak dobře, jak jen smrtelník může. Stejně jako on si pamatovala, že bývala součástí uzliny. Vzpomínka byla pro oba stejně mlhavá a útržkovitá, spíše pocit než něco s určitým tvarem a jménem, spíše jako odlesk dávného zjevení. V omezené, ale upřímné a přirozené rovině smrtelníka mluvila jménem pozemské uzliny.

V jedné věci si rozuměli beze slov. Velmi málo mluvili o účelu svého setkání a jednoduše se těšili ze svého okolí a jeden z druhého až do čtvrtého rána. Obvyklý pocit povinnosti možná probudilo počasí. Vítr uťoul v póry věch na dům a hvízdal za okny oslepenými deštěm, ven se nedalo vyjet ani kočárem. Ani oheň nedokázal uvnitř domu zahnat zatuchlý chlad. Nad stolem prostřeným ke snídani se útulně chvělo světlo svíček, stříbrné předměty a porcelán se leskly, ale v každém rohu číhaly temné stíny.

Usrkl poslední doušek kávy, položil šálek a ukončil řeč, kterou právě pronášel: "Ano, měli bychom raději začít. Nemám žádnou jasnou představu, co hledat. Ani sám Poutník ne." Gala o mnoha věcech mluvila příliš mlhavě. Takže Poutník s ní nyní (ať už "nyní" znamenalo cokoli) setrval v kontaktu a snažil se získat celkový kosmický pohled na - kolik milionů let na této planetě.

"No, svůj úkol znáš," odpověděla Laurinda. "Máš zjistit povahu Gainy aktivity a co znamená po morální stránce - v lidském smyslu slova." Narovnávala se na židli. Její hlas zněl rozhodně. "My modely jsme lidské. Myslíme a jednáme, můžeme cítit radost i bolest stejně jako lidé."

Poslechl náhlý impuls, byl to jeho oblíbený zvyk, jak zkusit oživit náladu. "A tvořit nové generace," dodal, "stejně jako lidé."

Její hezká tvář zčervenala. "Ano," řekla. Rychle se opravila. "Samozřejmě tady jsou většinou... jen databáze. Nebo přesnější archivy. Mohli bychom začít návštěvou některých rekonstrukcí."

S úlevou se usmál. "To by se mi líbilo. Máš nějaký návrh?"

Nadšeně kývla. "Co Akropolis v Aténách? Když byla nová? Klasické civilizace mě vždycky fascinovaly." Potřásla hlavou. "Vlastně, zajímají mě pořád."

"Hm." Promnul si bradu. "Podle toho, co jsem se učil za svých časů, byli tihle staří Řekové stejně prohnání, nesvorní a krátkozrakí smečka politické zvěře jako každý, kdo zmanipuloval volby nebo utlačoval slabšího souseda. Nefinancovaly snad Atény stavbu Parthenonu vyvlastněním pokladu Delské ligy?"

"Byli to lidé," zašeptala tak tiše, že to v hluku bouře málem přeslechl. "Ale co udělali..."

"Jistě," odpověděl. "Souhlasím. Pojďme."

Na pohled vypadaly amulety jako dvoucentimetrová kolečka, která si uživatel pověsila na prsa pod oděv. Ve skutečnosti - v nezávislé skutečnosti - to byly jemné ale výkonné programy s vlastní inteligencí. Christian by rád věděl, do jaké míry je měla pod svým vlivem Gaia a jak důkladně ho sledovala.

Bezmyšlenkovitě uchopil Laurindu za ruku. Jejich prsty se propletly. Přesto se dívala přímo před sebe do mihotajících plamenů a vyslovila příkaz.

Neucítili sebemenší náznak pohybu. Okamžitě se ocitli na horkém sluncem zalitých širokých mramorových schodech pod nebem bez mráčku. Z nestmějšího nepoužívaného svahu kopce se tichem vznášela vůně tymiánu, který nepoznal dobrodiní včel ani ruce, které by ho trhaly. Dole se rozprostíralo město, střechy, do nichž se opíralo slunce, otevřená tržiště a chrámy zdobené sloupy. Christian měl pocit, že v čistém vzduchu téměř dokáže rozeznat obličej soch.

Po nějaké době se návštěvníci vydali mlčky nahoru, šli ruku v ruce k místu, kde Nike Apteros měla svou svatyni lemovanou okřídlenými bohyněmi Vítězství. Jejich roucha se vlnila v pohybu, který neviděl, a ve větru, který necítil. Jedna z nich si zavazovala sandály...

Dlouho se zdrželi u Propylea, jeho portik, iónských a dórských sloupů, maleb, votivních desek v Pinakotéce. Cítili, že by rádi zůstali i po setmění, ale všechno na ně ještě čekalo. Barvy plály...

Kamenné květiny a dívky v Erechteu...

Christian vždy myslel na Parthenon jako na vzácnou starožitnost; tak vypadal na obrázcích a modelech, které viděl, zatímco rozbořeně, chemicky nahlované zbytky jen vyvolávaly soucit. Když mu nyní stál tvář v tvář, objevil jeho rozměry a hmotnost. Z červených, modrých a pozlacených vlásů křičel život; v přítomnosti uvnitř se krásou soustředila v obrovské Feidiově Aténě.

Později stál s Laurindou na Stěně Kimonu nad Asklepiem a Dionýsovým divadlem. Zapadající slunce změnilo město v bludiště stínů a z východu dýchl chlad. Předtím když promluvili, téměř šeptali. Nyní cítili, že mohou mluvit otevřeně a nahlas, ale potřebovali to?

Zakroutil hlavou. "Úžasné," poznamenal, protože nemohl najít žádný ani z poloviny odpovídající výraz. "Neuvěřitelné."

"Stálo to za všechny ty křivdy, války a agónie," zamumlala. "Nebo ne?"

Na chvíli se takové upřímnosti zalekl. "Nečekal jsem, že to bude takové, hm, veselé - ne, tak barevné."

"I tehdy se budovy malovaly. To se ví."

"Ano, já to taky věděl. Ale byli si učenci jisti, o jaké barvy šlo?"

"Málokdy, kromě případů, kde se zachovaly nějaké stopy. Většinou to asi Gaia jen odhadla. Myslím, že hlavně se to týká soch. Psaná historie zachovala například jen velmi stručný popis Atény." Laurinda se odmlčela. Její pohled zabloudil k horám. "Ale tohle všechno - vzhledem k informacím, které měla, ke schopnosti je vyhodnotit a k pochopení myšlení jejich tvůrců - je jistě nejvěrnější rekonstrukce. Nebo alespoň ta nejméně chybná."

"Možná zkoušela různé varianty. Chceš se podívat?"

"Ne, myslím, že ne. Leda kdybys chtěl ty. Bylo to úchvatné, že?" Zaváhala. "Kromě toho..."

Přikývl. "Jo." Gestem objal tiché nehybné město dole pod nimi a posvátná místa kolem. "Je to strašidelné. V nejlepším případě něco jako muzeum. Obávám se, že k našemu úkolu to nemá přímý vztah."

Podívala se mu do očí. "Ke tvému úkolu. Já jsem jen - vlastně nejsem ani tvůj průvodce. Jsem Galin hlas? Ne, ani to, spíš jen podtón hlasu." Na rtech jí zahrál smutný úsměv. "Obávám se, že hlavním důvodem mé nové existence je dělat ti společnost."

Rozesmál se a podal jí ruku, kterou pevně stiskla. "Vaše společnost mne velmi těší, excentrická slečno Ashcroftová."

Její úsměv roztál a zazářil. "Díky, laskavý pane. jsem ráda, že jsem zase... naživu... dnes. Co uděláme teď?"

"Navštívíme nějakou živou historii, řekl bych," navrhl. "Což třeba helénské státy?"

Zatleskala. "ZaPerikla?"

Zamračil se. "No, nevím. Peloponéská válka a mor - a do toho cizinci jako my, barbaři, ty navíc ještě žena, asi by nás nepřijali moc nadšeně, co?"

Zaslechl, jak potlačila zklamání a znovu se začala těšit. "Takže kdy a kde?"

"Co takhle Aristotelova doba? Pokud se pamatuji, tehdy byl v Řecku mír, i když za hranicemi řádil Alexandr a společnost se pomalu stávala kosmopolitní. Také méně patriarchální. Aristoteles mě v každém případě vždy zajímal. Svým způsobem byl jedním z prvních vědců."

"Nejdřív bychom se měli trochu informovat. Ale zatím si skočíme domů na šálek dobrého horkého čaje!"

Vrátili se do domu ve stejnou chvíli, kdy ho opustili, aby zbytečně neděsili sluhu. Ukázalo se, že nedostatek soukromí a únava je nutí mluvit jen o všeobecných věcech. Ale i to bylo v pořádku; povídko se jim hezky.

Další ráno bylo krásně. Šli do zahrady a usadili se na lavičku u jezírka s rybičkami. Na květinách, jejichž křehká krása se probudila se slunečním svitem, se třpytily kapičky deště. Nikdo nebyl v dohledu ani v doslechu. Tentokrát oslovil amulety Christian. Najednou ucítil na krku tíhu a slova zněla podivně. Nemusel je vlastně říkat nahlas, ale pomáhalo mu to zformovat myšlenky.

Odpověď vstoupila přímo do jejich mozků. Bez nějakého určitého důvodu si ji představil pronášenou suchým profesorským tenorem:

"Jen helénské prostředí překlenulo mnoho generací. Zahnuje období, které máte na mysli. Začalo přibližně roku 500 starého letopočtu, model bude historicky tak věrný, jak je to jen možné."

Ale všichni, kteří tenkrát žili, se už ztratili v toku historie, pomyslel si Christian. Kromě několika, kteří se objevili v kronikách, musí být všechno obyvatelstvo znovu stvořeno v představitosti Gaii, kterou povedou znalosti a logické úvahy; a těch pár známých osob bude muset být vyrobeno úplně znovu včetně pečlivě vymyšlených DNA.

"Úsek musel být revidován," pokračoval amulet.

Pokud by byla ponechána sama sobě, historie by se brzy odchýlila od dokumentů a později i od archeologických nálezů, pomyslel si Christian. Gaia něco podobného viděla mnohokrát: přepsala program, události, vzpomínky, osobnosti, těla, zrození, život, smrt - a nechala jej běžet, dokud znovu nedošlo k odchylce. Znovu a znovu. Ráno se náhle ochladilo.

"Při každé takové příležitosti se můžeme hodně poučit," prohlásil amulet. "Situace se jevila jako uspokojivá až do doby, kdy nevyhnutelně dozněla makedonská hegemonie. Pak byl úsek ponechán, aby se vyvíjel dál bez zásahů. Přirozeně nepokračoval shodně s historickou skutečností. Nenarodili se ani Aristoteles, ani Alexandr. Místo nich se objevil poměrně realistický dobyvatel, který se dožil zralého věku a zanechal po sobě poměrně dobře fungující říši. Přesto ale měl v mládí řeckého učitele, který byl Platónovým žákem."

"Kdo to byl?" zeptal se Christian vyschlým hrdlem.

"Jmenoval se Eumenes. V mnoha ohledech se podobal Aristotelovi, ale byl silněji empiricky orientován. Tak to bylo naplánováno."

Jak měl vypadat Eumenes bylo tedy zvlášť nařízeno. Proč?

"Pokud se tam objevíme a setkáme se s ním, neovlivní to následné události?"

"Pravděpodobně ne v podstatném rozsahu. Pokud ano, nebude to vadit. Původní úsek je uložen v databázi Galy. Vaše návštěva vlastně způsobí reaktivaci."

"Tohle asi není, co hledáš," zašeptala Laurinda do prázdna. "Co to vlastně bylo? Co se v tom světě stalo?"

"Jednalo se o experiment zkoumající možnost zavedení vědeckotechnické revoluce obdobné revoluci ze sedmnáctého století se souvisejícím sociálním vývojem, který by mohl podpořit vývoj stabilní demokracie."

Christian se násilím vytrhl z narůstajícího pocitu úzkosti. "Uspěl?" zeptal se vyzývavě.

Následovala klidná odpověď. "Přejete si jej prostudovat?" Christian neočekával, že se bude muset krotit. Asi po minutě ucedil slovo za slovem: "Ano. Myslím, že by to bylo užitečnější, než setkání s tvým filozofem. Můžeš nám ukázat výsledek pokusu?"

Laurinda se připojila: "Ach ano, vím, že to nemůže být jediný jednoduchý obrázek. Ale mohl bys nás zanést k okamžiku, který nám dá správný dojem - něco typického - jako, hm, král Jan v Runnymedu nebo Alžběta první, když pasovala Francise Drakea na rytíře, nebo rozhovor Einsteina a Bohra?"

"Výjimečná možnost se nabízí v roce odpovídajícím vašemu roku 894," odpověděl mu amulet. "Jako vhodné místo navrhuji Atény. Varuji vás, je to nebezpečné. Mohu vás chránit nebo přemístit zpět, ale lidské jednání je ve své podstatě chaotické a vývoj této situace se dá předvídat mnohem hůře, než v jiných případech. Mohlo by se mi to vymknout z rukou."

"Já jdu," odsekl Christian.

"Já taky," přidala se Laurinda.

Zamračil se na ni. "Ne. Slyšela jsi. Je to nebezpečné."

Naprosto klidně prohlásila: "Pro mě je to nutné. UVědom si, že zastupuji Gaiu."

Gaiu, která nechala vše zajít do slepé uličky.

Přesun.

Na okamžik se na sebe podívali. Věděli, že amulety promění jejich oblečení v něco vhodnějšího. Laurinda něla na sobě šedou halenu staženou páskem, která jí sahala do půli stehů, punčochy, boty a vlasy zatočené v pletencích jí kryl šátek. Christian byl oblečen v tunice, kalhotách a botách ze stejně hrubého materiálu, po boku se mu houpala pochva s nožem a přes rameno měl přehozenou ručnici s dlouhou hlavní.

Pohled na okolí jimi otřásl. Stáli na Propylaeu, které bylo stěžejí víc než jen hromadou zpřevracených kamenů a úlomků soch. Partenon byl zničen o něco méně, ale jeho zjižvená tvář obroušená počasím, byla tu a tam záplatována cihlovou zdí, z níž čněly hlavně zrezivělých děl. Vše ostatní bylo v troskách. Erechteum vypadalo jako vykopávka. Dole pod nimi hořelo město. Kouřem, který začemil oblohu a útočil na jejich čich, ho téměř neviděli. Slyšeli hukot požárů a střelbu.

Po velkém schodišti vyběhla z kouře černovlasá žena. Byla mladá, neupravená, ušpiněná, zoufalá a v cárech. Za ní se objevil muž, ramenatý blondák v kožešinové čepici, špinavém červeném pláští a kožených kalhotách. Pod hustým knírem se nehezky šklebil. Byl ozbrojen, měl vražedně vypadající velký nůž a v pravé ruce ručnici.

Žena uviděla Christiana, který se před ní tyčil. "Voetho!" vykřikla. "Onome Theou, kyrie, voetho!" Zakopla o schod a upadla. Její pronásledovatel se zastavil, a než mohla vstát, dupl jí botou na záda.

Díky amuletu Christian výkřiku porozuměl. "Pomoc, ve jménu Boha, pane, pomoc!" Letmo si pomyslel, že jazyk musí být degenerovaná řečtina. Muž na něj zavrčel a zvedl zbraň k rameni.

Christian neměl čas připravit si svoji. Ještě než cizinec dokončil pohyb, Christian se shýbl, chytil nějaký kámen - byl to úlomek

mramorové hlavy - a hodil. Kámen zasáhl cizince přímo do nosu. Muž zavrával a jeho tvář se náhle změnila v rudou masku. Puška mu s rachotem upadla na schody. Zavyl jako zvíře.

S rychlostí, která mu byla v krizových případech vlastní, Christian zavrhl použití své ručnice. Už předtím si všiml zvláštní konstrukce jejího závěru. Možná by nebyl schopen vystřelit dost rychle. Vytáhl nůž a vrhl se kupředu. "Uteč, ty svině, nebo tě rozpárám!" vykřikl. Slova zazněla v jazyce, kterým mluvila žena.

Muž zavrával, začal zvracet, pak se otočil a odklopýtal pryč. Kouř ho pohltil mnohem dřív, než dosáhl úpatí kopce. Christian se zastavil u ženina zhrouceného těla a vrátil nůž do pouzdra. "Pojď, sestro," řekl a nabídl ji pomocnou ruku, "Pojď s námi. Musíme najít nějaký úkryt. Mohlo by jich tu být víc."

Se zasténáním vstala, těžce se opřela o jeho paži a kulhala vedle něj k rozbité bráně. Její rysy prozrazovaly původ z oblasti Středozemního moře, bezpochyby tu byla doma. Vypadala podvyživeně. Laurinda k ní přiskočila z druhé strany. Návštěvníci jí vedli k Parthenonu. Za rozmlácenými dveřmi byla tma a prázdno až na úlomky na podlaze. V případě nutnosti by se tu mohli bránit.

Christiana najednou něco napadlo a v duchu si pro sebe zaklel. Vyběhl ven pro zbraň, kterou nepřítel upustil. Když se vrátil, Laurinda seděla vedle ženy, objímala ji a snažila se ji utěšit. "Podívej, miláčku, s námi jsi v bezpečí. Neboj se. Postaráme se o tebe."

Uprchlíci k nim zvedla velké oči plné stínů. "Vy jste... andělé z nebes?" zamumlala.

"Ne, jen smrtelníci jako ty," odpověděla Laurinda v slzách. To nebyla pravda, pomyslel si Christian; ale co jiného mohla říci? "Ani nevíme, jak se jmenuješ."

"Já jsem... Zoe... Comnenaina."

"A jak slyším z tvého hlasu, máš žízeň." Laurinda pozvedla hlavu. Její rty se pohnuly a vyslovily tichý povel. Na podlaze se objevil chladem orosený džbán. "Tady máš trochu vody. Napij se."

Zoe si zázraku nevšimla. Chytila nádobu a několika loky ji vyprázdnila. Pak ji postavila zpět a řekla, "Díky." Její hlas zněl dutě, ale znovu v něm zazněl tón síly a odhodlání.

"Kdo byl ten muž, který tě pronásledoval?" zeptal se Christian.

Přitáhla k sobě kolena, objala je rukama, zahleděla se před sebe a odpověděla mrtvým hlasem. "Vlámský voják. Vtrhli do našeho domu. Viděla jsem, jak ubodali mého otce. Pořád se smáli. Utekla jsem zadem. Myslela jsem, že se schovám na Akropoli. Sem už nikdo nechodí. Ten voják mě uviděl a rozběhl se za mnou. Myslím, že by mě zabil, až by se mnou byl hotov. I to by bylo lepší, než kdyby mne vzal s sebou."

Laurinda přikývla. "Invazní armáda," řekla stejně bezbarvě. "Do byli město a teď rabují." Christian udeřil pažbou ručnice o dláždění. "Cožpak Gaia dovolí, aby tohle pokračovalo?" vykřikl.

Laurinda k němu pozvedla prosebný zrak. "Musí. Lidé musí mít svobodnou vůli, jinak to jsou jen loutky."

"Ale jak to mohli nechat dojít až sem?" trval na svém Christian. "Vysvětlí nám to, pokud můžeš!"

Amulet odpověděl stejně neosobně jako předtím. "Helénské období vyvinulo vědecké metody. Ty společně s rozvojem obchodu a zeměpisných znalostí vedly k průmyslové revoluci a parlamentní demokracii. Ale ani věda, ani technologie nepřestoupily úroveň přibližně odpovídající vašemu osmnáctému století. Nerozumná sociální a finanční politika vedla ke krachu, diktatuře a valkám." Christian v úšklebku vycenil zuby. "To už jsem někde slyšel."

"Alexander Tytler to řekl v osmnáctém století," zamumlala Laurinda. "Žádná republika dlouho nepřežila období, kdy většina jejích občanů pochopila, že by mohli na základě výsledků voleb získat slušný příjem z veřejné pokladny." A hlasitěji ještě dodala: "Christiane, byli to jen lidé."

Zoe seděla schoulená, ponořená do svého smutku.

"Příliš to zjednodušujete," prohlásil hlas z amuletu. "Ale tohle není hodina dějepisu. Pro doplnění obrazu je třeba uvést, že techno-

logické informace se nevyhnutelně rozšířily mezi bojechtivé barbary severní Evropy a západní Asie. Pokud pochybujete, zda jim vůbec mělo být povoleno existovat, uvědomte si, že obyvatelstvo uzavřené v malé oblasti kolem vnitrozemského moře nemůže modelovat žádný možný skutečný svět. Rozdrobené společnosti jihu nedokázaly změnit svůj charakter, získat nad nimi převahu nebo je případně odrazit. Typické výsledky tohoto vývoje vidíte kolem sebe."

"Doba temna," poznamenal dutě Christian. "Ale co se stane dál? Jaké nové civilizace se tu objeví?"

"Žádné. Tento úsek za rok končí."

"Cože?" zalapal po dechu. "Katastrofou?"

"Ne. Program se zastaví. Model končí."

"Můj Bože! Milióny životů stejně skutečných jako... jako ten můj..."

Laurinda vstala a zvedla paže do zatuchlého vzduchu. "Takže Gaia věděla, že tato časová linie nepovede nikdy ke šťastnější budoucnosti?" vykřikla.

"Ne," řekl hlas v jejich hlavách. "Potenciál dalšího vývoje zde bezpochyby existuje. Zapomínáte ale na to, že i když jsou Gaiiny možnosti obrovské, nejsou nekonečné. Čím více pozornosti věnuje jedné historické linii, podrobnostem modelu planety stejně jako délce časového úseku, tím méně může dát ostatním. Přitom pravděpodobnost, že právě tato linie povede ke vzniku skutečně nového druhu společnosti, je příliš malá."

Laurinda pomalu přikývla. "Chápu."

"Já ne," odsekl Christian. "Snad jen to, že Gala se chová nelidsky."

Laurinda potřásla hlavou a vzala ho za ruku. "Ne, to ne. Chová se jinak. Nastoupila po lidech. První umělé inteligence jsme přece postavili my." Po chvíli dodala: "Gala není krutá. Vesmír často je, ale ona ho nestvořila. Hledá něco lepšího, než může zrodit slepá náhoda."

"Snad." Pohlédl na Zoe. "Podívej, musíme něco udělat pro tu ubožáčku. Pokud změníme historii, nevádí. Stejně má brzy skončit."

Laurinda polkla a ořela si oči. "Dopřej jí poslední rok v klidu," řekla do prázdna. "Prosím."

V místnosti u dveří se objevilo několik věcí. "Tady je jídlo, víno a čistá voda," řekl neslyšný hlas. "Poradte jí, aby se po setmění vrátila dolů, vyhledala pár přátel a přivedla je sem. Malá skupina skrývající se v těchto troskách má naději přežít, dokud útočníci nepostoupí dál."

"Nestojí za větší námahu, že?" otázal se Christian zahořkle. "Tobě ne."

"Přeješ si ukončit své vyšetřování?"

"Ne, ztraceně ne."

"Já také ne," přidala se Laurinda. "Ale až tu budeme hotovi, až uděláme pro to děvče alespoň něco, doprav nás domů."

V Anglii vládl mír. Obrovské bílé mraky čnely do výšky a slunce na jejich bocích kreslilo modravé stíny. Nalevo od polní cesty hořely květy máků ve zlátnoucím obilném poli. Napravo se táhly bohaté zelené louky, na nichž se pod rozsochatými duby ospale popásal dobytek. Muž a žena jeli bok po boku. Do tichého dusotu kopyt občas zaskřípalo kožené sedlo, sladký pach koní se mísil s ostrou vůní bylin a odněkud hvízdal kos.

"Ne, myslím že Gaia nikdy znovu nespustí program, který ukončila," podotkla Laurinda. "Ale to není horší než smrt a málokdy se umírá tak lehce."

"Ale to měřítko," protestoval Christian a pak si povzddechl. "Troufám si říct, že Poutník by mě označil za přílišně sentimentálního, a až se k němu připojím, budu s tím také souhlasit." Trpká ironie v jeho slovech naznačovala, že by to uvítal. Pak už nebude sám, nebude osamělým vtělením; splyne s mnohem větším vědomím, které zase bude pohlceno ještě větším.

"Bez Gaiy by tyto nespočetné životy, generace po generaci, nikdy nemohly existovat," poznamenala Laurinda. "Své nejhorší útrapy si na sebe přivolali sami. Pokud mají vůbec najít lepší cestu, něco opravdu lepšího, musí Gaia začínat stále znovu."

"Hm, nemohu si pomoci a musím stále myslet na všechny ty proroky a fantasy, kteří masakrovali lidi ve velkém, mučili je nebo posílali do koncentračních táborů, pokud jejich chování neodpovídalo jejich božským vnuknutím."

"Ne, ne. Tak to není! Cožpak to nechápeš? Dává jim svobodu a možnost stát se něčím víc."

"Mně se zdá, že nejdříve upraví parametry a hraniční podmínky tak, aby situace vypadala slibně, a pak teprve nechá pokus rozběhnout," zamračil se Christian. "Ale přiznávám, že nepovažuji za pravděpodobné, že by to dělala prostě jen z nudy a osamělosti. Vždyť by ji ostatní přivítali s otevřenou náručí. Možná, že nemůžeme pochopit její důvody, že na to prostě nestačíme. Třeba je vysvětlí Poutníkovi nebo přímo Alfě." Ovšem komunikace mezi hvězdami by si vyžádala nejméně desítky let.

"Chceš přesto pokračovat?" zeptala se.

"Rekl jsem, že ano. Čeká se to ode mne. Ale co ty?"

"Ano. Já ji tak nějak nechci zklamat."

"Jsem trochu na vahách, co zkusit teď. Nejsem si jist, že je rozumné, abychom světili rozhodnutí amuletům."

"Ale mohly by nám pomoci, poradit nám." Laurinda se nadechla. "Prosim. Kdyby ti to moc nevadilo, mohl by příští svět, kam se vydáme, být hezčí? Ta hrůza, kterou jsme viděli..."

Naklonil se a vzal ji za ruku. "Napadlo mě přesně totéž. Mám nějaký návrh?"

Přikývla. "Chrám v Yorku. Když jsem... byla naživu, byl v hrozném stavu, ale viděla jsem obrázky... a byl to ten nejhezčí kostel v roztomilém starém městě."

"Výtečný nápad. Žádný další kus mrtvého archivu, ale kompletní obraz včetně prostředí." Christian se zamyslel. "Nejdříve se přirozeně poptáme, ale od oka bych řekl, že edwardovské období by se nám mohlo líbit. V Evropě mu říkali *belle epoque*"

"Výborně!" vykřikla. Už se jí zase začala zlepšovat nálada.

Přesun.

Přistáli v jižní lodi poblíž západního konce.

V kostele se modlilo málo lidí, byli rozptýleni spíše kolem oltáře. V přítomnosti pod barevnými skly oken a vzdušnou křížovou klenbou zůstal jejich příchod nezpůsobován. Okna mířící tímto směrem zářila mnohem jasněji - růžovou, zlatou, modrou a chladnou šedozelenou barvou Pěti sester - než nádherná na opačné straně; bylo červenové ráno. Vůně kadidla se proplétala zvukným zpěvem sboru.

Christian se zaposlouchal. "To je latina," zašeptal. "V Anglii v roce 1900?" Změřil si své a její oblečení. Jeho košili, kalhoty a kabát doplňoval klobouk s péry; Laurinda na sobě měla šaty až ke kotníkům, blůzu nabíranou u krku a krajkový čepeček; ale... "Ty šaty jsou taky divné."

"Pst," odpověděla Laurinda stejně tiše. "Počkej. Přece víme, že to není náš rok 1900. Může to být jediný Yorkský chrám v celé Gale."

Kožené přikývl. Bylo jasné, že uzlina se nikdy nepokoušela o dokonalou kopii prostředí minulých dob - bylo to nemožné a naprosto nesmyslné. Často, i když ne vždy, vzala za výchozí bod nějaký přibližný model; ale vývoj nikdy nesměřoval ke stejnému osudu. Kde ležely kořeny tohoto dne?

"Zkus se uvolnit," naléhala Laurinda. "Je to krásné."

Snažil se, jak jen mohl, a římskokatolická ranní mše vnesla do jeho duše něco usmíření.

Po Nunc Dimittis, když knězi i laici odešli, mohli se oba volně procházet a vychutnávat krásu stavby. Když odcházeli, zastavili se na chvíli, aby se pokochali bohatě zdobeným žlutohnědým pískovcovým průčelím. Nebyl to žádný Parthenon; byl to jiný návrat stejného zázraku. Ale kolem ležel celý svět, který bylo třeba objevovat. Napůl s úsměvem, napůl s povzděchem se vydali na cestu.

Rozkošné úzké "brány" v hrázdných zdech domů je přitahovaly. Ale nakonec si je získaly modernější stavby a ulice a hlavně lidé v nich. York bylo živé obchodní město, jádro země a národa. Vřelo a hučelo životem.

Úsměvy však pohasly. Naprosto nové prostředí by nepůsobilo tak cizí jako tento poloviční domov.

Styl oblékání se výrazně nelišil od historických obrazů a dramat, ale nebyl stejný. Anglický hovor kolem nepatřil k žádnému z dialektů, které Christian a Laurinda znali, a stále častěji v něm zaznívala němčina. Malá lokomotiva s vysokým tendrem táhla vlak do stanice vystavěné v teutonském duchu. Po širokých silnicích nejezdily první automobily. Pohybovaly se po nich celé skupiny povozů tažených koňmi, ale chodníky byly čisté a pach hnoje slabý, protože zvířata na sobě měla jakési pleny. Vlajka nad poštovním úřadem se třepotala ve větru, na svatoondrejském kříži se vypínala dvouhlavá zlatá orlice. Člověk s megafonem křičel na zástup, aby ustoupil stranou a uvolnil cestu vojenskému útvaru. Vojáci v modrých uniformách s puškami na ramenou rychle pochodovali podle německy vyštěkávaných povelů. Jednotliví vojáci, pravděpodobně na vycházce, byli všude. Kolem přeběhl chlapec, který s křikem nabízel noviny, a Christian zahlédl v titulcích slovo VÁLKA.

"Poslechni, amulete," zamumlal nakonec, "kde bychom dostali pivo?"

"Můžete jít do veřejného domu, pokud použijete vstup pro dvojici," odpověděl neslyšný hlas.

Takže ženám bez doprovodu nebyl povolen volný pohyb. No, pomyslel si Christian letmo, nebývalo to vlastně v edwardovském období běžné, alespoň v lepších putykách? Vývěsní štít vyčnívající z tudorovské fasády hlásal U JIRÍHO A DRAKA. Táflovaná místnost uvnitř působila stejně anglicky.

Zákazníků tam bylo dost, hluku a tabákového kouře také, ale Christian a Laurinda si našli stůl v rohu, kde si mohli promluvit, aniž by budili pozornost. Pivo, které číšnice přinesla, bylo evropského typu. Neocenil ho, jak by si zasloužil.

"Nemyslím si, že jsme našli svůj klidný hezký koutek," poznamenal.

Laurinda mu pohlédla přes rameno do daleka, kam ji nemohl následovat. "Povede se nám to někdy?" zeptala se. "Je to vůbec možné, pokud to bude lidský svět?"

Ušklíbl se. "Dobrá, tak se podíváme, jak to tu vypadá."

"Můžete si vyžádat podrobný popis, pokud si přejete," řekl hlas v jejich hlavách. "Bylo by lepší, kdybyste se spokojili jen s hrubým nástinem stejně jako poprvé."

"Abychom se nemuseli přetěžovat znalostmi o světě, který nikdy neexistoval," zamumlal Christian.

"Který nikdy nebyl naším," opravila ho Laurinda.

"Pokračuj."

"Tento úsek byl vytvořen od patnáctého století našeho letopočtu," řekl hlas. "Dostředné tendence byly zvoleny tak, aby uspěly a neselhaly jako ve vaší historii."

"Dostředné tendence?"

"Sněmy v Kostnici a později v Bazileji se snažily zhojit rozkol v církvi a reformovat ji. Zde se jim to podařilo. Vrátily biskupům část pravomocí, které za staletí přešly do rukou papežů, dosáhly smíření s husity a provedly řadu dalších důležitých změn. Důsledkem bylo, že nedošlo k odštěpení protestantů ani k náboženským válkám a církev zůstala protiváhou státu, která bránila vzniku absolutních monarchií."

"No, to je nádherné," zašeptala Laurinda.

"Teď už to tak pěkné není," namítl zachmuřeně Christian. "Co se stalo?"

"Jen ve zkratce. Třicetiletá válka se vyhnula Německu, a tak nedošlo k jeho dlouhodobému rozdělení na znesvářené státečky. V sedmáctém století se spojilo, brzy se stalo vládnoucí silou v Evropě a dalo se do tažení na východ a vytváření kolonií. Náboženské a kulturní rozdíly mezi Němci a Slovany se ukázaly jako nepřekonatelné. Jak sešňěrované císařství provokovalo stále rostoucí neklid, stávaly se jeho metody tvrdšími a vyvolávaly další vzpoury. Zatím však zahrňovalo zevnitř, až se v dnešní době rozpadlo a Rusové postupují k Berlínu."

"Chápu. Co věda a technika?"

"Vyvíjely se pomaleji než ve vaší historii, i když jste si jistě všimli existence průmyslu založeného na využití fosilních paliv, a dosáhly přibližně lagrangeovské úrovně teorie."

"Doby plné dobrých nápadů byly právě tehdy, když se rozpoutalo peklo, že?" zamyslel se nahlas Christian. "Tahle Evropa neprošla agónií, ale objevila a vynalezla méně. Je to opravdu náhoda?"

"A co vládá?" zeptala se Laurinda.

"Nějakou dobu vzkvétaly parlamenty. Byly mocnější než králové, císaři a papežové," odpověděl hlas. "Ve většině západních zemí mají pořád ještě značný vliv."

"Jako zvířátka v zoo, vsadil bych se," zavrčel Christian. "Tak dobře, co dál?"

Gaia věděla. Christian přece seděl uvnitř modelu, který dovedla až ke konci už před mnoha tisíci let.

"Vědecký a technický pokrok pokračuje stále rostoucím tempem po dlouhé období všeobecného neklidu. A na konci..."

"To je jedno!" Zapomnění by bylo lepší než jaderná válka.

U stolu se rozhostilo ticho. Život, který naplnil hospodu hlukem, byl najednou vzdálený a neskutečný.

"Ještě nemusíme plakat," řekla nakonec Laurinda. "Ještě ne."

Christian se otfásl. "Evropa nikdy neznamenal celou Zemi," zavrčel. "Kolik světů vlastně Gala vyrobila?"

"Mnoho," odpověděl mu hlas.

"Ukaž nám nějaký opravdu nám cizí. Pokud ovšem souhlasíš, Laurindo."

Pokrčila rameny. "Ano, samozřejmě." Po chvíli dodala: "Ale ne tady. Kdybychom zmizeli, vyděsilo by to ostatní. Mohlo by to změnit celou budoucnost."

"Stěží natolik, aby si toho někdo všiml," poznamenal Christian. "A vadilo by to vůbec dlouhodobě? Ale jo, jdem na to."

Vyšli ven mezi divy, které pro ně ztratily význam, až našli schody vedoucí na středověkou zeď. Odtud se rozhlédli po střechách, řece a celém Yorkshiru. Viděli, že jsou sami.

"Teď nás můžeš vzít pryč," nařídil Christian.

"Neurčil sis žádný typ světa," ozval se hlas.

"Zkus nás překvapit."

Přesun.

Pod vysokou bleděmodrou oblohou vál mírný vlahý větřík. Nad širokou hnědou řekou čněl strmý sráz. Těsně u jeho stěny rostly vysoké stromy s bledou kůrou a stříbřitě zelenými listy chvějícími se ve vánku. Christian v nich poznal americké topoly. Byli nejspíš někde na Středozápadě. Pokud by s Laurindou stáli bez pohybu, neklidné stíny by je dokonale zamaskovaly. Na druhé straně se do dálky táhla pole, mezi obdělvanou zemí - hlavně tam rostla pšenice a kukuřice - se prolétaly cesty, pozemky byly rozděleny mezi malé farmy. Každá z nich se skládala z několika stavení, obytného domu, stodoly, občas i stáje nebo dílny. Linie střech pokrytých červenými taškami vedly v poněkud asijském stylu. Christian uviděl pár vozů tažených voly, na cestách několik jezdců na koních a dělníky na polích, ale na tak velkou vzdálenost nedokázal rozlišit ani barvu pleti ani jejich oděv. Nad vzdáleným obzorem se zvedal shluk věží, které také čímsi připomínaly Orient. Pokud patřily městu, muselo by být kompaktní, pečlivě uzavřené do sebe, ne rozplízlé po venkově.

Kolem vzdálenějšího břehu vedla cesta, po níž krácel jakýsi průvod. V čele šel slon bohatě vystrojený stejně jako muž pod hedvábným přístřeškem na jeho hřbetě. Následovali jej mniši ve žlutých róbách a s oholenými hlavami, po stranách jeli muži na koních, kteří drželi tyče zdobené šarlatovými a zlatými praporky. Vítr přinášel slabý zvuk gongů a zpěv v molové tónině.

Christian luskal prsty. "To jsem ale hlupák!" zamumlal. "Dej nám dva dalekohledy."

Okamžitě je s Laurindou drželi v rukou. Byly z jeho doby. Vešly se do dlaně, ale promítaly obraz s libovolným požadovaným zvětše-

ním a přitom neměly zvenčí žádné čočky, od nichž by se mohlo zrádně odrážet světlo. Několik minut se díval. Ano, vypadali docela jako Číňané nebo jako jejich potomci, i když poměrně dost lidí, které si prohlížel, v sobě mělo velký díl americké strohosti a vůdce na slonu měl kromě róby ještě i turban s péry.

"Jak je tu ticho," poznamenala Laurinda.

"Jste na samém vrcholu Velkého míru," odpověděl hlas z amuletu.

"Kolik takových dob vůbec bylo?" zeptal se Christian. "Kde, kdy ajaké?"

"Teď právě jste v Severní Americe ve dvacátém století podle vašeho letopočtu. Čínští mořeplavci dorazili k pacifickému pobřeží před sedmi sty lety a za nimi následovali kolonisté."

V tomhle světě, pomyslel si Christian, zůstaly Evropa a Afrika jen zeměpisnými obrysy obývanými nanejvýš několika primitivními kmeny, jinak byl kolem jen oceán. Zjednodušovat a zjednodušovat.

"Vzhledem ke vzdálenostem a nebezpečí, které museli překonat, se jednalo o pomalý proces," pokračoval hlas. "Zatímco osadníci vytlačovali nebo si podmaňovali domorodce všude, kde se usazovali, většina z nich zůstala svobodná dostatečně dlouho, zvládla technologii a vyvinula se u nich odolnost k zavlečeným chorobám. Nakonec obě rasy, které měly zhruba stejné výchozí podmínky, splynuly geneticky i kulturně. Kolonisté zmírnili divoké náboženství, s nímž se setkali, ale současně se z domorodých společností i leccos naučili. Vy teď vidíte výsledek."

"Budhismus?" zeptala se Laurinda tiše.

"Ovlivněný taoismem a místními kultury přírody. Je to harmonická víra bez sekt, kacířství a proniká celou civilizací."

"Všechno nemůže být jen čistá láska," namítl Christian.

"Rozhodně ne. Ale mír, který vybudoval císař Wei Zhi-fu, vydržel sto let a přechází ještě dvě stě. Pokud se rozhodnete cestovat, objevíte obrovské úspěchy v umění i společenském chování."

"A po dalších pár stoletích?" Laurindin hlas se nepatrně zachvěl. "Co potom?"

"Nevydrží to," prorokoval Christian. "Jsou to taky lidé. A dostanou se někdy - to mi řekni - k opravdové vědě?"

"Ne," přiznala Gaia. "Jejich přínos je v něčem jiném. Ale válečnická éra, která přijde později, bude znamenat rozvoj obdivuhodné empirické technologie."

"Jaká éra?"

"Čína nikdy neuznala nezávislost, kterou vyhlásila tato země, ani neschvalovala zdejší míchání plemen. Objeví se militantní dynastie, která ovládne západní polokouli oslabenou náboženskými a světskými rozbroji, které nakonec vypuknou zcela otevřeně."

"A pak zase padnou dobyvatelé. Pokud tomu ovšem neudělá Gaia konec dřív. Ona to občas dělává, že?"

"Všechny věci jsou konečné. A její výtvořky také."

Do nastalého ticha šelestilo jen listí.

"Chcete sejít do města a porozhlédnout se?" zeptal se hlas.

"Mohla bych pro vás připravit setkání se známými osobnostmi."

"Ne," řekl Christian. "Alespoň zatím ne. Možná později."

Laurinda si povzddechla. "Raději bychom se měli vrátit domů a odpočinout si."

"A přemýšlet," dodal Christian. "Ano."

Přesun.

Slunce nad Anglií svítilo přívětivěji než v Americe. Zapadalo a jeho paprsky procházely okny, rozžářily dřevo, polaskaly mramor a kožené vazby knih, vybuchly duhou na broušeném skle a probudily vůni květin ve sklenici potpourri.

Laurinda otevřela zásuvku. Přetáhla řetízek svého amuletu přes hlavu a vhodila disk dovnitř. Christian mrkl, přikývl a následoval jejího příkladu. Zavřela zásuvku.

"Potřebujeme být chvíli sami sebou," řekla. "Nebyl to tak hrozný den jako předtím, ale jsem unavená."

"To je pochopitelné," odpověděl.

"A ty?"

"Bezpochyby bych brzy byl unaven taky."

"Tyhle světy - jsou jako sny, ze kterých jsem se probudila."

"Předpokládám, že potřebuješ určitý citový únik. Ne zbabělost, ne, jenom nutný dočasný odpočinek. Podělila ses s nimi o jejich bolest. Jsi příliš citlivá, Laurindo."

Usmála se. "Mýlíš se. Ještě se nechystám omdlít, alespoň ne dřív než ty."

"Pro Boha, ne."

Vzala ze skříňky křišťálové sklenice, nalila do nich z karafy připravené vedle a gestem ho pozvala. Portské je mazlivě pohladilo po jazyku. Zůstali stát a dívali se jeden druhému do očí.

"Snad by bylo příliš sebevědomé a pošetilé pokusit se hledat nějaký systém," nadhodila odvážně. "Tahle nahlédnutí do několika z kdoví kolika světů - každý stejně skutečný jako my..." Otrásla se.

"Mám takový pocit..." ucedil pomalu.

"Jaký?"

"Jen pocit, dohad, něco beze slov. Proč to vlastně Gaia dělá? Nemohu uvěřit, že to dělá jen pro zábavu."

"Já také ne. Ani já nevěřím, že by nechala dojít k tak hrozným věcem, kdyby jim mohla zabránit. Jak by mohl intelekt, duše jako její, stát jinde než na straně dobra?"

Christian si uvědomil, že si to Laurinda skutečně myslí; ale ona byla vtělení Gaiy. Nepředpokládal, že by to mohlo ovlivnit správnost jejího vědomého uvažování, na to ji už příliš dobře znal. Ale také to nedokazovalo skutečnou povahu a konečný záměr pozemské uzliny. Naznačovalo to jen, že za svého života bývala Laurinda Ashcroftová slušným člověkem.

Zhluboka se napila ze své sklenice a pak pokračovala: "Myslím si, že Gaia je ve stejném postavení jako tradiční Bůh. Je dobrá, a tak chce sdílet své bytí s jinými, takže je vytváří. Ale udělat z nich loutky, tupé automaty, by nemělo smysl. Musejí mít vědomí a svobodnou vůli. Proto jsou schopny hřešit a dělají to až příliš často."

"Proč je neudělala morálně silnějšími?"

"Protože se rozhodla udělat z nich lidi. A čím jiným jsme než specializovanými africkými opicemi?" Laurinda skončila téměř šeptem; zamýšleně pohlédla do sklenice s vínem. "Opicemi, které dělají nástroje, používají jazyk a mají sny; ale sny se mohou změnit v noční můry."

Rodokmen Gaiy a Alfý nezačínal u žádného zvířete, pomyslel si Christian. Lidské složky v nich už byly dávno pohlceny, zkroceny a přeměněny. Zmrtvýchvstání Laurindy a Christiana bylo nejspíš zcela výjimečným.

Nechtěl se jí dotknout, proto volil slova opatrně. "Tvůj názor dává smysl, ale obávám se, že některé otázky ponechává otevřené. Gaia přece zasahuje, znovu a znovu. Amulety to přiznávají. Když se modely příliš odchýlí od vycílené dráhy, mění je i lidi v nich." Až je nakonec úplně vypne, nedopověděl. "Proč to všechno dělá, jednu historickou poslušnost za druhou, pokus za pokusem - proč?"

Laurinda zamrkala. "Aby se co nejméně dověděla o té naší podivné rase?"

Přikývl. "Ano, mám takový pocit. Dokonce ani ona, ani sám galaktický mozek, nedokáží vyjít z jednoduchých základů a vypočítat, kam vývoj situace lidí zavede. Lidské záležitosti probíhají chaoticky. Ale náhodné systémy mají své struktury, estimátory a podobně. Tím, že necháš věci, aby se prostě staly, projdeš nekonečně variací a můžeš objevit pár všeobecných zákonů, zjistit, které cesty jsou lepší a které horší." Naklonil svůj pohár. "Ale jaký to má smysl? Ve vesmíru už nejsou žádní další lidé. Nejsou tam už po - kolik to může být milionů let? Ne, pokud se nejedná skutečně o chorobnou zvědavost, nechápu, co tím sleduje."

"Já také ne." Laurinda dopila své víno. "Teď už se cítím opravdu velmi unavená."

"Já také." Christian se na chvíli odmlčel. "Co kdybychom si šli do večera zdřímnout? Pak si dáme k večeři nějakou specialitku a měli bychom mít jasnější hlavu."

Krátce mu stiskla ruku. "Tak na shledanou večer, drahý příteli."

Noc byla ještě mladá a vlhá. Měsíc v úplňku pokryl zahradu nepravdělnými skvrnami. Víno s sebou přineslo pocit štěstí jen s lehkým dotekem melancholie. Laurinda a Christian tancovali, společně si broukali valčík a šterk rytmicky skřípal pod jejich nohama. Pak si celí rozesmátí sedli u jezírka. Celou scénu zaplavovalo jasné světlo úplňku. Christian si už před chvílí opět navlékl na krk amulet a požádal ho o kytaru. Teď po ní sáhl. Nikdy v životě neviděl krásnější dívku, než jakou byla Laurinda v měsíčním světle. Zazpíval jí píseň, kterou složil kdysi dávno ještě jako smrtelník.

*"Vílo, vílo, vílo má, ved'
mé k tanci do léta! Život
patří jenom nám,
a tak brzy odlétá. Lkají
housle o lásce, pláč,
křičí, varují."*

*Až se rok setká s rokem a
štěstí se ti vymkne krokem,
peklo skýtá záruku.
Ale my si můžeme stvořit nebe,
tančit spolu, i když zebe.
Jen chyť tu chvíli za ruku."*

*Proto budem tančit v trávě,
v minulosti zašlé slávy
za doprovodu větru, houslí
spoutání divnými kouzly.
Stačí jeden drobný pohyb,
jsi vítěz, dívko, tak mě polib!"*

Náhle ji držel v náručí.

8

Na levém břehu, kde se vrchy nad řekou zvedaly nejvýše, byl strmý svah porostlý řídkým lesem. Kalava zavelel, aby člun zamířil k pobřeží. Otroci u vesel zamručeli a opřeli se do nich zdvojenou silou. Na jejich kůži se leskl pot a stékal v pramínkách po napjatých provázcích svalů. Příd' zaskřípala na písčném prahu na mělčině. Kalava nařídil dvěma z námořníků, aby zůstali na hlídce u člunů a veslařů. Se zbylými čtyřmi a Ilyandi vystoupil na břeh a začal šplhat vzhůru.

Svah zdolávali pomalu, ale urputně. Na vrcholu se před nimi otevřel výhled, který u Ilyandi vyvolal povzdech a muže překvapil tak, že začali klít. Směrem k severu spadal svah ještě strměji, takže přes koruny stromů viděli až na dno údolí a naproti záplavu zelených a rezavých skvrn rostlinstva. Mezi tím řeka, která tekla z kopců ztracených v mlžném oparu a hor tyčících se za nimi, zářila jako tasená čepel. Ve výšce kroužili dva dravci a vyhlíželi kořist. Kolem obrovským oblaků se prodíraly paprsky světla a kreslily na jejich bílých tělech stíny připomínající vchody do jeskyň. Vzduch zde byl chladnější a vůně bylin dýchala požeňáním.

"Je to pohádka, ano, je to nádherné jako legendární Západní království," vydechla Ilyandi nakonec.

V mužské suknici a vysokých kožených botách, které jako Vilku směla na cestách nosit, vypadala velmi štíhle. Vítr si pohrával s jejími krátkými kučery. Měděná kůže byla stejně vlhká a vydechovala stejný pach jako Kalavova černá, ale presto se Ilyandi nezdála víc unavená než její společníci.

Námořník Urko se zamračil na stromy a podrost, které je tísnily po obou stranách. Částečně volný byl jen pás, kudy cestovatelé přišli, snad díky nějakému dávnému sesuvu půdy. "Moc stromů," zabručel. Ve skutečnosti byl jejich postup i tak zápasem o každý krok. O lov, který byl na pobřeží snadný, se tady nemohli ani pokusit. Naštěstí byla řeka plná ryb.

"Až začneme kácet stromy, zlepší se to," zaduněl Kalavův hlas. "A jaké tu vyrostou farmy!" Pohroužil se do lívah o budoucnosti.

Pak ale věcně dodal: "Ale myslím, že jsme došli dost daleko, abychom si udělali představu o celé zemi. Ještě tři dny a pak bych přidal tak asi dva na cestu zpět po proudu. Kdybychom se zdrželi déle, měla by o nás posádka starost. Projdeme si to jen tady."

"Další lodě přivezou další průzkumníky," poznamenala Ilyandi.

"Ano. A já budu velet první z nich."

Z houští po pravé straně se v hučení větru ozval praskot a šustění. "Co to je?" vyštěkl Taltara.

"Nějaké velké zvíře," odpověděl Kalava. "Připravte se."

Námořníci se seřadili. Tři z nich opřeli kopí, která nesli, o zem; čtvrtý sňal z ramene luk a založil šíp. Kalava mávl na Ilyandi, aby si stoupla za ně a sám vytáhl meč.

Stroj vystoupil z křoví.

"Áááá!" za vyl Yarvonin. Upustil kopí, otočil se a chtěl se dát na útěk.

"Stůj!" houkl Kalava. "Urko, zastřel každého, kdo couvne! Pokud ho ovšem nezabiju sám... Zůstaňte na svém místě, vy zkurvysyni, a držte se!"

Stroj se zastavil. Po nekonečnou dobu mnoha úderů srdce se nikdo nepohnul.

Byl to strašlivý pohled. Byl o hlavu vyšší než něj vyšší z mužů, ale ta hlava neměla tvář, jen přišernou prázdnou masku. Po stranách těla vyrůstaly dva páry paží, spodní z nich byl podivně deformován. Zatímco cestovatelé přihlíželi, stroj vysunulu kostnatou třetí nohu, aby se mu lépe stálo na nerovné zemi. Nedokázali říct, zdali byl nahý nebo oblečený v brnění, ale v plném denním světle měl barvu soumraku.

"Klid, chlapci, jen klid," nabádal muže Kalava se zaťatými zuby. Ilyandi vystoupila ze skrytu a připojila se k němu. Sestoupil na ni strašidelný klid a pocit odevzdanosti. "Má paní, *co to je!*" zeptal se Kalava prosebně.

"Bůh nebo posel bohů, myslím." Stěží jí rozuměl v hukotu větru.

"Démon," zasténal Eivala, ale neustoupil.

"Ne, ^nejspíš ne. My Vilkuí o těchto věcech něco víme. Ale, pravda, nechrlí plameny - nikdy mě nenapadlo, že v tomto životě některého potkám."

Ilyandi se zhluboka nadechla, krátce sevřela pěsti a pak popošla před muže. Dotkla se snítky tekiny připnuté na prsou, zakryla si oči a na znamení úcty poklekla najedno koleno. Pak vstala a přistoupila před masku.

Stroj se nepohnul, ale promluvil hlubokým zvukným hlasem. Zvuky, které vydával, byly nesrozumitelné. Po črvfli přestal a pak promluvil znovu stejně cizím jazykem. Při třetím pokusu Kalava vykřikl, "Hej, to je ze Zářících polí!"

Věc se odmlčela, jako by přemýšlela o jeho slovech. Pak promluvila ulonalsky s přízvukem ze Sirsu. "Neboj se, nechci vám ublížit."

"Člověk ví málo, chápe ještě méně, proto se skloňme před moudrostí," odříkala Ilyandi. Otočila hlavu a vyzvala své společníky: "Odložte zbraně a vzdejte hold."

Neobratně uposlechl.

Na prázdném panelu zdobícím hlavu se objevila tvář muže. I když byl černý, jeho rysy nepřipomínaly nikoho známého. Měl široký nos, plné rty, kulaté oči a silně-kudmaté vlasy. Přesto tato ukázka magie lidí napůl ochrnuté zděšením poněkud povzbudila.

Ilyandi se tiše ale klidně zeptala: "Co po nás žádáš, pane?"

"Těžko říct," odpověděl cizinec. Po chvíli dodal: "Chaos kráčí světem. Já také... Můžete mi říkat Brannocku."

Kapitán sebral odvalu. "Já jsem Kalava, syn Kurvův z klanu Samayoki." Po straně pošeptal Ilyandi: "Nejmenuji tě, má paní, ale ne pro nedostatek úcty. Ať si svá kouzla vyzkouší na mně." Přestože neměl žádné genitálie, už o Brannockovi přemýšleli jako o muži.

"Můj pán nepotřebuje žádná jména, aby prosadil svou vůli," řekla Ilyandi. "Mne zovou Ilyandi. Lytinova dcera, narozena v klanu Arvala, teď Vilku pátého stupně."

Kalava si odkašlal a dodal: "S dovolením, pane, nepředstavíme zatím ostatní. Jsou i tak dost vyčerpáni." Uslyšel za zády zamručení a v duchu se usmál. Budou se stydět utéci/ V jeho případě hrůza pomalu ustupovala zvědavosti.

"Vy tu nežijete, že?" zeptal se Brannock.

"Ne," odpověděl Kalava, "jsme průzkumníci ze zámoří."

Ilyandi se zamračila nad možným závěrem plynoucím z této otázky a obrátila se k Brannockovi: "Pane, nedopustili jsme se přestupku? Nevěděli jsme, že tato země je nám zakázána."

"Není," odpověděl Brannock. "Ve skutečnosti ne, ale..." tvář na obrazovce se usmála. "Pojďte, uklidněte se a pohovoříme si. Měli bychom si toho hodně vysvětlit."

"Mluví skoro jako člověk," zamumlal Kalava k Ilyandi.

Změnila si ho. "Pokud ty jsi člověk."

Brannock ukázal na velký starý zkroutený strom s mohutným baldachýnem listů. "Tam najdeme stín." Zatáhl třetí nohu a vykročil. Většinu naznačeného místa zabíral padlý kmen. Brannock se sehnul a odtáhl jej stranou. Takovou práci by nedokázala udělat celá Kalavova skupina. Nebyla to skutečně nutná práce, spíše marnotratná ukázka síly, která lidi opět povzbudila. Námořníci přesto usedli v malebném zátiší s nevyslovenými obavami. Kapitán, Vilku a cizinec zůstali stát.

"Vyprávějte mi o sobě," požádal Brannock mírně.

"Jistě víš všechno, pane," odpověděla Ilyandi.

"Řekněme, že všechno ne."

"Přeje si to," řekl Kalava.

Během krátké chvíle oba povzbuzování otázkami vylicili alespoň kostru celého příběhu. Brannock v duchu přikývl. "Chápu. Jste vůbec první lidé v této zemi. Ale u vás doma váš národ žije už dlouho, že?"

"Od nepaměti, pane," odpověděla Ilyandi. "Legendy ovšem tvrdí, že naši předkové přišli z jihu."

Brannock se opět usmál. "Bylo velmi statečné, že jsi mne takhle přivítala, hm, má paní. Ale přesto... svému příteli jsi řekla, že tvůj řád se už setkal s bytostmi mně podobnými."

"Ty jsi ji slyšel šeptat na vzdalenost patnácti kopí?" vyhrkl Kalava.

"Nebo nasloucháš našim myšlenkám, pane," doplnila Ilyandi.

Brannock zvázněl. "Ne. To ne. Proč bych jinak žádal, abyste vyprávěli svůj příběh?"

"Smím se zeptat, odkud přicházíš?"

"Nebudu se zlobit, ale nemohu vám to úplně vysvětlit. Pomohli byste mi, kdybyste mi vyprávěli o těch bytostech, které znáte."

Ilyandi nedokázala skrýt znepokojení. Kalava vedle ní ztuhl. Dokonce i tupí námořníci by jistě zapochybovali, zdali by takto promluvil bůh.

Ilyandi proto pečlivě volila další slova. "V minulosti se některým Vilkuí nebo náčelníkům klanů zjevovaly bytosti z nebes. Prikazovaly, co národ má nebo nemá dělat. Často bylo těžké proniknout ke smyslu těchto příkazů. Proč třeba měli Kivalui stavět vodní mlýny na Rychlé řece, když měli na mletí zrní dostatek otroků? Ale také v nich byly obsaženy znalosti a rady, kde a jak máme hledat další tajemství přírody. Vždy zakazovaly otevřeně mluvit o jejich příchodu. *Záznamy* jsou uloženy v tajných análech Vilkuí. Ale tobě, pane..."

"Jak ty bytosti vypadaly?" zeptal se Brannock ostře.

"Ohnivě bytosti, s křídly nebo podobné lidem, hlasy znějící jako velké trouby..."

"Ruviova sekera!" vylétlo z Kalavy. "Ta věc, která nám přeletěla nad hlavou na moři!"

Muži na zemi se zachvěli.

"Ano," téměř zašeptal Brannock, "s tím bych mohl mít něco společného. Ale co se týče zbytku..."

Jeho tvář zablikala a zmizela. Po znepokojivě dlouhé chvíli se znovuobjevila.

"Lituji, zapomněl jsem, nechtěl jsem vás polekat," řekl. Jeho výraz ztvrdl a hlas zazněl jako zvon. "Slyšte mne. V nebesích zuří válka. Jsem ztroskotanec z války a každou chvíli mě mohou najít zvědové nepřítelé. Nesu poselství, které má v jistých místech cenu života... na svaté hoře na severu. Pomůžete mi?"

Kalava sevřel ruce na rukojeti meče, až se zdálo, že mu kůže na kloubech popraská. Z tváře Ilyandi zmizela krev. Čekala, že ji stráví plameny, když se zeptala: "Pane Brannocku, jak můžeme vědět, že patříte mezi bohy?"

Nic ji nesrazilo. "Nejsem bůh," odpověděl Brannock. "Také mohu zemřít. Ale ti, kterým sloužím, žijí mezi hvězdami."

Bylo to velké tajemství, které se dalo spatřit, jen když se protrhly mraky, ale hvězdáři učili, že hvězdy se otáčejí kolem Osy Severu... Ilyandi se proto nesklonila. "Takže mi můžete vyprávět o hvězdách?"

"Jsi nejen statečná, ale i inteligentní," poznamenal Brannock. "Poslouchej."

Kalava nedokázal sledovat, o čem si ti dva povídají. Námořníci se jen choulili.

Ilyandi se slzami na tvářích nakonec vykoktala: "Ano, zná konstelace, ekliptiku a precesi a návraty Velké komety. Přichází z hvězd. Věř mu. Nemůžeme se zachovat jinak."

Kalava pustil rukojeť zbraně, přiložil ruku na prsa v pozdravném gestu a zeptal se: "Jak ti my uboží tvorové můžeme pomoci, pane?"

"Vy jste to poselství, které přináším," řekl Brannock.

"Cože?"

"Nemám čas na vysvětlování - i kdybych směl. Zvědové mě mohou objevit každým okamžikem. Ale možná byste mohli jít dál místo mne, až se jim to podaří."

"A uniknout tomu, co přemohlo tebe?" Kalava se rachotí ve rozesmál. "No, člověk se o to může pokusit."

"Je to zoufalá sázka. Ale pokud vyhrájeme, sami si zvolíte svou odměnu, ať bude jakákoliv, a myslím, zeji dostanete."

Hyandi zkrříla ruce na prsou a sklonila hlavu. "Sloužit těm, kdo sídlí ve hvězdách, je dostatečnou odměnou."

"Hm," neudržel se Kalava a zamumlal, "když chtějí zaplatit, proč ne?" Pak zvedl hlavu, až mu vítr pročísl bílou hřívu a nahlas se zeptal: "Co máme udělat?"

Brannock se k němu obrátil se stejným respektem. "Už jsem na to myslel. Mohl by jeden z vás jít se mnou? Nesl bych ho rychleji, než by mohl jít sám. Co by se mohlo stát později, probereme cestou."

Oba lidé stáli mlčky.

"Kdybych jen vládla takovým uměním," zatoužila Ilyandi. "Aj, to bych ráda! Ke hvězdám!"

Kalava zavrtěl hlavou. "Ne, má paní. Jdi s těmito muži nazpět. Dodávej jim odvahu cestou k lodi. Donuť je dokončit opravy." Ohlédl se na Brannocka. "Jak dlouho ta výprava bude trvat, pane?"

"Mohl bych dosáhnout vrcholu hory za dva dny a noci," odpověděl Brannock. "Kdyby mě chytili, budeš muset jít sám. Myslím, že opravdový muž by tu cestu zvládl za deset až patnáct dnů."

Kalava se zasmál mnohem víc od srdce než předtím. "Chrt nebude schopen vyplout ještě o trochu déle. Pojďme tedy." A k Ilyandi dodal: "Pokud se nevrátím do konce oprav, odplujte beze mne."

"Ne..." vykoktala.

"Ano. Netruchlete. Taková výprava!" Odmlčel se. "Ať tě provází štěstí, má paní."

"Tebe také, nechť je vždy s tebou, Kalavo," odpověděla trochu rozřeseným hlasem, "v tomto světě i později na cestě ke hvězdám."

Z pruhů natrhaných z látky šatů a nařezaných z kožených opasků a ze šlahounů vína spletl Brannock pro svého spojence jakousi nůši. Muž mu pomáhal. Přestože byl rozrušen, věcně se pustil do práce. Brannock, který také býval námořníkem, pocítil uprostřed té cizí divočiny podivné dojetí při pohledu na známé námořnické uzly objevující se pod jeho hbitými prsty.

Postroj na jeho zádech obsahoval sedátko pro Kalavu a jakási držadla. Záření unikající z jaderného reaktoru uvnitř Brannocka bylo zanedbatelné; pracoval totiž na základě kvantově tunelové fúze. Brannock vyrazil kupředu dolů s kopce přes údolí.

Nepohyboval se rychlostí větší, než jakou by byl schopen na krátkou chvíli vyvinout člověk. Když nic jiného, zdržovala cesta ho lesem. Nechtěl používat sílu a nechávat za sebou zřetelnou stopu. Raději rozhrmoval větve a obcházel nejhustší houštiny. Jeho výhodou bylo, že se neunavil. Šel bez přestávky, po celou dobu nepotřeboval jídlo, vodu ani spánek. Výšiny, které je čekaly, mohly být schůdné obtížněji. Hora Mozku však nečněla nad hranici lesů. I když porost s výškou řídla a byl stále sušší, kořeny stromů udržely pevně většinu svahů a Brannock se nesetká ani se sněhem ani s ledem.

Rostliny mu byly cizí. Brannock si vzpomínal na cedry, jedle, jezeroricde se pásli karibu na trávě poseté borůvkami a nad nimi vál vítr a proháněl bílé mraky po dokonale modré obloze. Tady byl cizí každý keř, strom, květ i poletující hmyz; už tu ani nerostla tráva, leda by byla předkem tlustých listů, které pokrývaly paseky; okřídlení tvorové ve vzduchu nebyli ptáci a hlasy zvířat, které občas zaslechl, zněly podivným jazykem.

Poutníkův vyslanec krácel dál. Padla tma. Po chvíli na listí na hlavou zabubnoval déšť. Kapky, které jím pronikly, byly velké a teplé. Jeho směrový smysl naladěný na magnetické pole a rotaci planety mu pomáhal udržovat směr, zatímco inerční integrátor odtíkal kilometry, které nechal za sebou.

Čím dál, tím líp. Gala prostřednictvím svých pohyblivých snímačů jistě sledovala expedici z Ulonal, protože představovala nový a nebezpečný prvek. Brannock tajně poslouchal s použitím zesilovače a zjistil, že skupina lidí se vydala proti proudu a rychle se jí vydal naproti - nebylo pravděpodobné, že by byl odhalen dřív. Předpokládal, že kdyby Gaia nebyla zaměstnána kontaktem s Poutníkem, jistě by držela u tábora stálou hlídku a Kalavu by nejspíš sledoval miniaturní robot nebo dva. Ovšem pak by vyslanec Alfý mohl zjistit, že Gala soustřeďuje pozornost na něco jiného, a mohl by se začít zajímat, o co jde.

Přesto mohla čas od času nechat přeletět neviditelné posly a nechat si zaslat do periferní části svého vědomí jednotlivé snímky. Bylo by neuvěřitelným štěstím, kdyby některý z nich nezaslechl posádku hovořící o zjevení, které uneslo jejich kapitána.

A co pak? Nějak by musela Poutníka na chvíli rozptýlit, aby dostatečný díl její mysli mohl řídit stroje, které vyhledávají Brannocka a vypořádají se s ním. Pochyboval, že by si ještě mohl vybojovat svobodu. Protože nemohla poslat své nejhroznější osobnosti a nemohla jim dát rozkazy přímo, přijdou zřejmě takoví, kteří budou mít své slabosti a nedostatky. Ale budou odhodlaní, bezohlední a budou se mýt na pozoru před schopnostmi, které odh Ml v letadle. Bylo jasné, že Gaia se rozhodla skrýt fakt, že na Zemi opět žijí lidé.

Brannock nevěděl proč a neplýtlval duševní energií na dohady. Muselo to být zřejmě velmi důležité; důsledky mohly vést daleko, až k odtržení od galaktického mozku. Jeho úkolem bylo získat informace pro Poutníka.

Mohl by se dostat tak blízko, aby předal zprávu vysílačkou. Vyslanec nebyl naladěný na příjem slabých signálů a nepřipravil žádný přenašeč pro vysílač s krátkým dosahem. Potřeba takového vybavení se nepředpokládala. Kdyby se Brannock nedokázal dostat na schůzku s Poutníkem, Kalava představoval jedinou naději.

V takovém případě - "Nejsi unaven?" zeptal se. Zatím si vyměnil jen pár slov.

"Utahaný jako kůň a bolí mě každá kost v těle," přiznal muž. A taky měl sucho v krku, jak Brannock slyšel.

"Tak to by nešlo. Musíš být v dobré kondici, aby ses mohl pohybovat rychle. Ještě chvilku vydrž a odpočineme si." Množné číslo by mohlo Kalavovi dát lepší pocit. Člověk může být zřídka tak osamělý jako on.

V této vlhké zemi byl dostatek pramenů. Brannockova chemická čidla ho zavedla k nejbližšímu z nich. Také přestalo pršet. Kalava se vyprostil z postroje, po hmatu nasek cestu k vodě, lehl si a napil se. Zatím Brannock, který viděl naprosto jasně, natrhal haluze a připravil pro něj lůžko. Kalava se na ně zhroutil a téměř okamžitě začal chrápat.

Brannock ho nechal. Silný muž by vydržel několik dnů bez jídla, než by zeslábl, ale nebylo to nutné. Brannock nejdřív nasbíral ovoce, který by mohlo být výživné. Pak vystopoval a zabil zvíře velké asi jako prase, přinesl je zpět do tábora a nástroji na spodních rukou je vykuchal.

Při chůzi dostal nápad. Po chvíli hledání našel strom s vhodnou kůrou. Připomínal mu břízu, i když byl rudohnědý a páchl. Odrhl jí plát, vrátil se s ním a strávil dlouhou dobu vyřezáváním dopisu čepelí na prstě.

Tmou se začaly prodírat paprsky úsvitu. Kalava se probudil, vyskočil, poklonil se svému společníkovi a protáhl se jako panter. "To jsem potřeboval," prohlásil. "Díky, můj pane." Pohlédl na zásoby. "A tys opatřil jídlo? Jsi laskavý bůh."

"Obávám se, že ne," řekl mu Brannock. "Vezmi si, co chceš a pak si promluvíme."

Kalava se nejdřív zaměstnal táborovými pracemi. Zdálo se, že odhodil veškeré obavy z bohů a díval se na Brannocka jako na součást okolního světa - jednal s ním s respektem, ale s respektem, jaký náležel mocnému záhadnému vysoce postavenému muži. Správný postoj, pomyslel si Brannock. Anebo jeho kultura nerozlišovala mezi přirozenými a nadpřirozenými jevy. Pro primitiva bylo vše do určité míry kouzelné, takže kouzlo mohlo být přijímáno prostě jako další jev.

Tedy pokud byl Kalava primitiv. Brannock o tom začínal pochybovat.

Bylo povzbudivé dívat se, jak šikovně si vedl, byl zálesákem i námořníkem zároveň. Sebral suché větvičky, navrhl z nich malou pyramidu a zapálil je. Vytáhl z váčku válec a píst z tvrdého dřeva, balíček troudu a stříbrnou tyčinku se špičkou obalenou sírou. Vzduch stlačený pístem se zahrál natolik, že zapálil prášek; pak do něj Kalava vstrčil zápalku, a když chytla, rozdělal s ní oheň. Ano, byli to vynalézaví lidé. A ta žena, Ilyandi, měla výborné znalosti astronomie založené na pozorování prostým okem. Při uvážení, jak vzácná tu byla jasná obloha, to představovalo mnoho generací trpělivého pozorování, vedení záznamů a logických úvah, které musely obsahovat matematiku srovnatelnou s Euklidovou.

Co ještě dodat?

Zatímco si Kalava opékal maso a jedl, Brannock se ho vyptával. Dozvěděl se o existenci válečných městských států, jejichž země bylo rozděleno mezi klany; o pravidelných schůzkách zemanů, kde svobodní schvalovali zákony, soudili zločince a volili své vůdce; o mezinárodních řádech knězi, učitelů, léčitelů a filosofů; o útočném, rozpínavém, někdy pirátském obchodu; o barbarech, které chrlí stále rostoucí pouště a pustiny; o pochmurném vojskectví, které se jako odezva vyvinulo v pohraničních státech; o empirickém ale intenzivním biologickém výzkumu, který vyšlechtil překvapivě široké spektrum specializovaných rostlin a zvířat včetně otroků zrozených s darem silných svalů, nepatrné inteligence a psí poslušnosti...

Většina skutečností vyšla najevo až v průběhu další cesty.

Když si Brannock klesl cestu houštím, brodil se rozvodněným potokem nebo šplhal vzhůru sesouvajícím se svahelem, byl skutečný rozhovor vyloučen. Přesto si dokázali občas vyměnit pár otázek a odpovědí. Navíc po přechodu údolí vstoupili na hrbolatý ale méně

bažinatý terén podhůří, kde stromy a keře prořídly a vzduch se poněkud ochladil.

Přesto by Brannock, pokud by byl pouhým člověkem, z krátkých úryvků mnoho nevytěžil. Ale vůči únavě byl imunní a nemusel popadat dech. Měl obrovskou zásobu dat, z níž mohl čerpat. Zahmovala jeho studie historie a antropologie, která absolvoval jako mladý smrtelník. Měl tedy v záloze techniku pro sestavování logických postupů a sledování jejich nejlepších vývojových cest - k pokládání těch správných, pravděpodobně velmi užitečných otázek. Získal tak hrubý obraz Kalavova světa. Byl však jasný a přesvědčivý.

Děsil ho.

Vhodnější by snad bylo říci, že část tvořená Christianem Brannockem se poděšeně stáhla před jeho brutalitou. Část patřící Poutníkovi poznamenala, že to je způsob, jakým se lidé více méně stále chovají, a jejich poslední civilizace by bez všepřonikající umělé inteligence nebyla stabilní. Pokračoval v cestě.

Zastavil jen, aby se Kalava mohl protáhnout a odpočinout si. Z kopce se otevíral výhled k severu a dál k horám. Zvedaly se příkre vzhůru jako vyceněný chrup. Jejich nezalesněné špičky se ztrácely v olověné obloze. Brannock ukázal na nejbližší, která vystupovala z jejich hradby jako pevnostní věž.

"Tam míříme," prohlásil. "Na tom vrcholku je můj pán, kterému musím doručit svou zprávu."

"On tě tu nevidí?" zeptal se Kalava.

Brannock zakroutil hlavou na obrazovce. "Ne. Mohl by, ale zaměstnává ho nepřítel. Ještě neví, že právě ona stojí proti němu. Můžeš si ji představit jako čarodějkou, která ho omamuje chytrými povídkami, písněmi a iluzemi, zatímco její sluhové putují světem. Má slova mu ukáží, kde je pravda."

Opravdu ano? Mohou to dokázat, když pravda a právo byly stejně mlhavé jako mraky na obloze?

"Bude tě čarodějka očekávat?"

"Do určité míry ano. Nevím nakolik. Kdybych se dostal dost blízko, mohl bych vydat tichý výkřik, který by můj pán uslyšel a porozuměl by mu. Ale pokud mě její bojovníci chytí dřív, musíš jít dál a to bude těžké. Můžeš podlehnout a zemřít. Odvážíš se toho?"

Kalava se krůvě usklíbl. "Ted' už bych měl raději říct, že ano, vidíte?"

"Pokud uspěješ, tvá odměna bude nepředstavitelná."

"Co já potřebuju... jen vítr do plachet. Ale taky..." Kalava se zarazil. "Taky si to přeje paní Ilyandi," dokončil tiše.

Brannock se rozhodl, že nebude naléhat na podrobnější vysvětlení. Zvedl svitek kůry, který držel ve spodní ruce. "Už jen pohled na tebe by měl zlomit prokletí, ale tady máš zprávu, kterou 'předáš'."

Jak jen mohl, popsal cestu, vrcholek hory, modul Poutníka, přičemž si dal záležet na všem, co ho mohlo odlišit od ostatního. Nebyl si jist, zda scéna, v níž se octne, nezmate a nechromí Kalavu, ale ten v každém případě vypadal na rozhodného muže. Také nevěděl, jak Kalava přejde přes půl kilometru dláždění, - pokud se dostane tak daleko - aniž by ho Gaia vycítila a okamžitě zničila. Možná si ho Poutník všimne první. Možná.

Brannock využíval toto lidské stvoření stejně vědomě, jako to dělala Gaia; ani nevědělo, čaje ve hře.

"Jsem připraven," řekl muž a vyšplhal do postroje. Pokračovali včesťe.

Polední slunce páliło z úkrytu v mracích, když Brannockovy detektory ožily. Zpočátku cítil něco jako chvějivý hukot, ale okamžitě rozpoznal, že elektronické smysly mu hlásí přiblížení něčeho drobného a vzdáleného. Mobilní miničidlo mu bylo v patách.

Nebylo tak citlivé jako jeho přístroje, ještě o něm nevědělo, ale blížilo se rychle, nemohl už utéci. Za chvíli ho uvidí a pak odletí upozornit silnější stroje. Nemohou být daleko. Jakmile zachytí stopu, stáhnou se sem z celého kontinentu, možná z celého světa.

Zstavil se. Právě byli ve strži, kde pění vodopád napájějící potok, který tekł dál, aby se vlil do Poslední řeky. Skrývaly je velké

načechrané keře a stromy s vroubkovanými bronzovými listy. Hmyz bzučel a přelétal od jedné purpurové květiny ke druhé. Chemická čidla vdechovala těžkou vůni.

"Zvědové nepříteli mě našli," řekl. "Jdi."

Kalava se vysvobodil z postroje, ale zaváhal s rukou na meči. "Nemohl bych bojovat po tvém boku?"

"Ne. Tvým úkolem je doručit mou zprávu. Jdi. Zametej stopy, jak nejlépe můžeš. A tví bohové ať tě provázejí."

"Pane!"

Kalava zmizel v podrostu. Brannock zůstal sám.

Lidská část v něm se slila s celkem a náhle byl strojem, logickým, citově odpoutaným až na závazky vůči Poutníkovi, Alfě a vědomí celého vesmíru. Pomyslel si, že tohle místo se dá celkem dobře bránit. Stěna strže mu bude kryt záda, u nohou mu ležely kameny, které se daly házet, kolem dostatek větví, které se daly nalákat a použít jako kyje a kopí. Než ho zajmou, mohl svým pronásledovatelům připravit horké chvíli. Mohli by ho samozřejmě zabít energetickým paprskem, ale pravděpodobně to neudělají. Pro Gaiu by bylo nejlepší chytit ho a změnit jeho vzpomínky, aby se vrátil se zprávou a cestě bez mimořádných událostí, na níž nezahlédl nic pozoruhodného.

Nemyslel si, že by z něj její agenti nejdříve vytáhli jeho skutečné vzpomínky. To by spotřebovalo kapacitu, jejíž potřebu si zřejmě nenaplánovala. Už jen vyrobit ve spěchu zařízení, které se ho pokusilo v letadle ovládnout, bylo znamením výjimečného úsilí. Teď byla ve svých možnostech omezena mnohem víc. Příkaz vyrobit a použít kopii zařízení byl dostatečně jednoduchý, aby mohl uniknout Poutníkovi pozornosti. Návrh, pověření a instrukce vyšetřovatele byly něčím jiným - nemluvě o potížích s tajným předáním informací.

Brannock si netroufl předpokládat, že by nevěděla o jeho pokusu vzít Kalavu s sebou. Nejspíš už měla zprávu od sondy, které se konečně podařilo vyslechnout výpravu v čunu, což ji upozornilo na jeho přežití a dalo signál ke stáhnutí. Ale námořníci byli nejspíš vyčerpáni, mluvili nesouvisle a téměř nesrozumitelně. Ilyandi, která byla úžasná a chytrá žena, udělala jistě maximum pro to, aby neřekli nic, co by se dalo využít. Měl by vzniknout dojem, že Brannock chtěl Kalavu jen vyzpovídat a pak ho propustit, aby se vrátil ke svým lidem, a sám pokračoval k Mozkové hoře.

V každém případě nebude snadné muže vystopovat. Nebyl to stroj, byl zvířetem ukrývajícím se v nespočetném množství jiných zvířat, ale nejchytřejším z nich. Zátah, který by ho brzy objevil, nepřicházel v úvahu. Gaia by mohla nepatrnou část svých sil zaměřit na hledání a věnovat mu stejně malou část pozornosti, ale jistě ho nebude brát moc vážně. Proč by měla?

Proč by ho ovšem měl brát vážně Brannock? Po pravdě řečeno, měl malou naději.

Brannock se pustil do příprav. Zatímco čekal na útok, jeho duše se vznesla nad mraky, daleko mezi hvězdy a miliony let, které poznalo jeho větší já.

10

V pokoji bylo teplo. Voněl po lásce a růžích, které Laurinda dala do vázy. Večerní světlo pronikalo tlumeně přes krajkové záclony a omývalo velkou manželskou postel.

Laurinda se přitáhla blíž ke Christianovi, který ležel vedle ní na dvou polštářích. Položila mu ruku na prsa a on ji objal kolem ramen. "Ani se mi odsud nechce odejít," zašeptala.

"Mně také ne," přitakal s hlavou zabořenou do sladké vůně jejích vlasů. "Jak bych jen mohl chtít něco takového?"

"Chci říct - když jsme - když teď jeden pro druhého znamenáme víc." "Chápu."

Polkla naprázdno. "Promiň. Neměla jsem to říkat. Můžeš na to zapomenout?"

"Proč?"

"Vždyť vis. Nemohu po tobě žádat, aby ses vzdal návratu ke svému celku. *Nežádám* tě o to."

Díval se do prázdna.

"Prostě jen ještě nechci opustit tenhle dům a tuhle postel," zašeptala zoufale. "Po těch posledních dnech a nocích, ještě ne."

Otočil hlavu a zadíval se jí do šedých očí, z nichž se mrkáním snažila vyhnat slzy. "Já také ne," odpověděl. "Ale obávám se, že musíme."

"Samozřejmě. Je to naše povinnost."

Byla tu ještě Gaia a Poutník. Pokud už nevěděli, že jejich vyslanci polevují ve svém úsilí, jistě se to alespoň ona brzy dozví prostřednictvím amuletů. Ať už byla Gaia kontaktem s druhou velkou myslí zaměstnána jakkoliv, bude čas od času chtít vědět, co se děje uvnitř ní samé.

Christian se nadechl. "Dovol, abych řekl totéž. Mně, tedy právě tomuto já, nezáleží na ničem víc než být tvým milencem."

"Miláčku, drahý."

"Ale," dodal po polibku.

"Pokračuj," vybídla ho, jejich rty se téměř dotýkaly. "Neboj se, že mi ublížíš. Ty ne."

Povzděchl si. "Mohu a ty můžeš ublížit mně. Snad to nikdo z nás neudělá úmyslně, ale přesto k tomu dojde."

Přikývla. "Protože jsme jen lidé." Pevně dodala: "Ale přesto, právě kvůli tobě doufám, že zůstanu."

"Nevidím možnost, jak bychom to dokázali. To jsem myslel tím 'ale'." Na další krátkou chvíli se odmlčel. "Až se znovu spojíme s našimi hlavními částmi, až se opět staneme součástí celku, bezpochyby se budeme cítit jinak."

"Pochybuji, alespoň za sebe."

Nepřipomněl jí, že její 'já' pak bude existovat jen jako odraz v paměti, jako slabá ozvěna. Namísto toho řekl, aby jí poskytl nějakou útěchu: "Myslím, že bych ti to prese všechno přál. Nesmrtelnost. Nikdy nezestárnout a nezemřít. Mít moc a vědomí."

"Ano, vím. V tomto životě jsme slepí, hluchí a omezení." Její smích zazněl tiše a smutně. "Ale líbí se mi to."

"Mně také. Líbí se mi být tím, čím jsme." Chraplavě dodal: "No, ještě nám chvilka zbývá."

"Ale musíme pokračovat v plnění úkolu."

"Díky, žeš to řekla za mě."

"Myslím, že si to uvědomuješ lépe než já. Proto se ti o tom hůř mluví." Zvedla ruku a pohládila ho po tváři. "Mohli bychom počkat do zítřka, ne?" poprosila. "Jen abychom se v noci dobře vyspali."

Přinutil se k úsměvu. "Hm. Myslím, že nebudeme jenom spát."

"Budeme mít i jiné možnosti... při té příležitosti. Že ano?"

Brzy ráno, když se v zahradě ještě třeptala rosa na květech a listech, chladný vítr, který nadnášel jestřába vysoko nad jejich hlavami, přinutil Laurindu přehodit si přes ramena pléd. Seděla u jezírka a dívala se na Christiana, který přecházel sem a tam s rukama sevřenými v pěst nebo sepnutými za zády. Pod nohama mu skřípal štěrk.

"Ale kam bychom měli jít?" ptala se. "Bloudit bez cíle z jednoho polosvěta do druhého, dokud *oni* neskončí svá jednání a nezavolají nás? Zdá se mi, že to nemá smysl." Pokusila se o lehký tón. "Přiznám se, že mne napadlo, že bychom mohli požádat o návštěvu nějakého příjemného světa."

Zakroutil hlavou. "Lituji. Mám jiný názor." Dokonce i v době, která ještě náležela jenom jim.

Zhluboka se nadechla.

"Víš, jak to bývá," řekl. "Člověk zápasí s nějakou myšlenkou, která nemá žádný určitý tvar, pak se najednou vzbudíš a všechno je skoro jasné. To se mi dnes stalo. Řekni, jak se to jeví tobě. Konec konců, ty přece zastupuješ Gaiu."

Všiml si, že zamžikala. Když se zastavil a sehnul se k ní, aby se omluvil, spěšně vyhrkla: "Ne, nic se nestalo, miláčku. Pokračuj."

Neříkalo se mu to lehce, ale zatímco přecházel sem a tam a mluvil, jeho hlas získával na síle a přesvědčivosti. "Co jsme zatím viděli?"

Tenhle svět osmnáctého století, kde Newton zemřel teprve nedávno, kde působí Lagrange a Franklin, Lavoisier je ještě chlapcem a průmyslová revoluce se teprve rozjíždí. Proč právě ten pro nás vybrala Gaia jako základnu? Jen proto, že tu je krásný dům a krajina? Nebo proto, že je ze všech jejích modelů nejlepší?"

Laurinda opět získala ztracený klid. Přikývla. "Hmm, ano, jistě by pro nás nevytvářela nový svět, zvlášť když ji zaměstnával kontakt s Poutníkem."

"Pak jsme navštívili svět, který proslul podobnou fází v helénské epoše," pokračoval Christian. Laurinda se zachvěla. "Ano, ten ztroskotál, ale my jsme tak zjistili, že Gaia považovala jen řecko-římskou kulturu za hodnou toho, aby přetrvala staletí. Pak, hm, ta na koncilech založená Evropa roku 1900. Byla také vědeckotechnicky zaměřená, možná úspěšnější - nebo spíš méně neúspěšná - díky silné sjednocené církvi, i když se nakonec také začala rozpadat Pak čínská Amerika - nevědecká, velmi věnci, ale osudem předurčená k vytvoření významného technického pokroku v těžkých dobách." Na chvíli se odmlčel, do ticha zněly jen jeho kroky. "Čtyři z mnoha, tři vybrané téměř náhodně. Nenaznačuje to, že všechny, které ji zajímají, mají něco společného?"

"No, ano," přiznala "Už jsme o tom mluvili, vzpomínáš si. Zdá se, jako by se Gaia snažila přivést lidi k civilizaci, která by byla bohatá kulturně, duchovně i hmotně zároveň, byla by k lidem laskavá a přežila."

"Proč lidstvo vyhynulo?" zeptal se důrazně.

Posadila se vzpřímeně. "To ne! Žije dál v ní!"

Kousl se do rtu. "Mluví tvými ústy Gala nebo Gaia v tobě?"

"Co tím chceš říct?" vykřikla.

Zastavil se a pohladil ji po hlavě. "Proti tobě nic nemám. To nikdy. Jsi čestná a slušná a vůbec všechno je s tebou v pořádku." A přísně dodal: "Ale jí nevěřím."

"Ale ne." V hlase Laurindy zazněla bolest. "Christiane, to ne."

"No, zatím to nechme stranou," dodal rychle a opět začal neklidně přecházet sem a tam. "Chci říct tohle. Je skutečně jen náhoda, že všechny čtyři tyto světy byly zaměřeny na používání strojů a tři z nich byly orientované na vědu? Chce snad Gala zjistit, co je hybnou pákou vývoje takových společností?"

Laurinda se jeho úvodních slov chopila. * "Proč ne? Věda rozšiřuje obzory ducha a technologie osvobozuje tělo od všemožných hrůz. Například jsou tady Jenner a jeho vakcína proti neštovicím otázkou blízké budoucnosti..."

"Rád bych věděl, zdali právě to má v úmyslu. Ale v každém případě navrhuji, abychom se podívali na její technicky nejvíce vyspělou civilizaci."

V Laurindě se rozhořela jiskérka nadšení. "Ano! Ano! Bude jistě podivuhodná a nádherná."

Zamračil se. "Před několika sty lety, ve skutečné historii o mnoho dříve, se pěkně zvrhla."

"Gaia by to nikdy nedopustila."

Nepřipomněl jí, co všechno Gaia dopustila, než to změnila nebo ukončila.

Laurinda vyskočila. "Pojď!" Chytila ho za ruku a šibalsky dodala: "Kdybychom se tam zdrželi, objednáme si společný pokoj."

V pokoji za staženými záclonami Christian zvedl amulet a zadíval se na něj, jako by měl vlastní tvář. Laurinda stála opodál, poslouchala a ve tváři se jí zračilo napětí.

"To není radno," prohlásil bezbarvý hlas.

"Proč?" vyštěkl Christian.

"Prostředí se vám nebude líbit a lidem nebudete rozumět."

"Proč by nám měla být vědecká kultura cizí?" zeptala se Laurinda.

"A kromě toho," dodal Christian, "chci to vidět na vlastní oči. Hned teď."

"Uvaž to," naléhal hlas. "Nejdříve si vyslechni popis prostředí."

"Ne, řekl jsem *ted'*. Na nějaké bezpečné místo, ano, ale takové, kde si můžeme udělat správnou představu stejně jako dřív. Potom můžeme vysvětlovat, jak chceš."

"Proč bychom si to neměli nejdřív vyslechnout?" navrhla Laurinda.

"Protože pochybuji, že Gaia chce, abychom něco viděli," odpověděl Christian přímo. Klidně si to mohl dovolit. Gaia mohla číst jeho myšlenky, kdykoli se jí zachtělo. Pak se obrátil k amuletu, jako by to byla živá osoba: "Hned nás tam vezmi nebo to ohlásím Poutníkovi."

Měl nejasné ale rostoucí podezření, že kdyby Gaia byla včas varována, vytvořila by nějakou Potěmkinovu vesnici nebojím vytřela zrak jinak. V současné chvíli ještě o ničem nevěděla, byla příliš zaměstnána Poutníkem, ale jistě si zajistila, aby byla pravidelně na nějaké nižší úrovni - podvědomě - informována, aby cokoliv znepokojivého přivolalo její pozornost. Bylo také pravděpodobné, že dala předem amuletům určité příkazy, a teď se ukázalo, že mezi nimi byl nejspíš příkaz nedovolit mu seznámit se s děním v tomto modelu.

Nedokázal odhadnout proč.

"Začínáš být pěkně rozmarný," prohlásil hlas.

Christian se ušklíbl. "A taky tvrdohlavý nebo jak tomu chceš říkat. Vezmi nás tam!"

Pomyslel si, že je dost zjevné, že program nedokázal lhát. Gaia nepředpokládala, že to bude nutné; ale Christian nebyl jejím výtvořem, v němž by se dokonale vyznala, patřil Poutníkovi. Mimochoodem, kdyby si Poutník všiml, že průvodce jeho vyslance je prolhaný, jistě by to vyvolalo podezření.

Laurinda se dotkla Christianovy ruky. "Miláčku, opravdu bychom měli?" zeptala se zajímavě. "Ona je přece... matkou toho všeho."

"K dispozici je široké spektrum úvodních informativních výkladů," namítl hlas. "Pak budete připraveni i na návštěvu, kterou navrhujete."

"Připraveni," zamumlal Christian. To se dalo vykládat různě. On a Laurinda mohli být například odlákáni do svůdně příjemných míst, zatímco by Gaia odváděla pozornost Poutníka, seznámila se se situací a připravila příslušná opatření. "Presto chci začít právě na nejvyšší technické úrovni." Obrátil se k Laurindě. "Mám své důvody. Povím ti o nich později. Teď máme naspěch."

Než se Gaia všechno dozví a začne jednat.

Laurinda se narovnála, vzala ho za ruku a řekla: "Jdu s tebou. Jako vždy."

"Jdeme," rozkázal Christian amuletu.

Přenos.

První věcí, které si okamžitě všiml, byl oděv. Laurinda i on už nebyli oblečeni ve stylu Anglie osmnáctého století, ale v lehkých bílých bůzách, kalhotách a sandálech. Po zátylku jim splývaly šátky tvořící pokrývku hlavy. Drtilo je horko. Vzduch v nose pálił a čpěl kovovými pachy. Povětrí i rudohnědý písek pod nohama se otřásaly naplň neslyšným tepem strojů.

Napnul zrak a rozhlédl se kolem. Obloha byla zatažená mraky, v její stejnoměrné šedi bylo slunce jen bledou skvmou, která nevrhala žádné skutečné stíny. Za jeho zády se táhla do dálky rezavá země. S přibližně metrovými rozestupy z ní vyrůstaly asi do výše očí stonky s tenkými modravými listy. Napravo protínal krajinu kanál chráněný průhledným krytem. Země přímo před ním byla pokryta odlišnými rostlinami, pokud to ovšem vůbec byly rostliny, houbovitými kulatými se světle zlatým odstínem. Pár tvorů - snad to byla zvířata - se pohybovalo kolem a zjevně o ně pečovalo. Byla dvounohá, huňatá, a měla ruce se třemi prsty. Na obzoru čněly budovy nebo komplexy budov uspořádané do řad. Byly špinavě bílé, ale zářily na nich stovky plošek, které mohly být okny nebo čímkoliv jiným. Zatímco se díval, nad hlavou jim přeletělo letadlo. Stačil jen zahlédnout, že mělo křídla, a uslyšel hukot motoru.

Laurinda ho dál držela za ruku. Pevněji stiskla. "O podobné zemi jsem nikdy neslyšela," zašeptala.

"Já také ne," odpověděl. "Ale myslím, že poznávám..." obrátil se k amuletům: "Tohle není žádný model Země v minulosti, že? Tohle je dnešní Země."

"Přibližně v těchto letech," přiznal hlas.

"Ale nejsme v Arktidě."

"Ne. Je to vnitrozemí daleko na jihu. Požadoval jsi návštěvu technicky nejpokročilejšího z modelů. Tady ho máš v celé kráse."

Dokázali zkrotit poušť a oddálit smrt, která požírala planetu. Christian přikývl. Vše potvrzovalo jeho názor, že mu program nedokázal lhát do očí. Což ovšem neznamenal, že mu bude vždy říkat čistou pravdu.

"Tohle je jejich něj vyspělejší technika?" podívovala se Laurinda. "Za mých časů jsme dokázali víc. V tvé době také, Christiane."

"Předpokládám, že na tom ještě pracuji," poznamenal muž. "Budeme pátrat dál. Konec konců, je to jen první dojem."

"Musíte si uvědomit," pokračoval hlas, "že žádný model nemůže být tak úplný a složitý jako skutečný hmotný vesmír."

"Hm, to jo. Kromě vybraných oblastí jen kostra zeměpisu; biologie pod dohledem náboženství; zjednodušený vesmír."

Laurinda pohlédla na jednotvárnou oblohu. "Hvězdy jsou nedostupné, protože tady to nejsou hvězdy?" Otrásla se a přitiskla se k Christianovi.

"Ano, to je paradox," řekl. "Pojďme si promluvit s nějakým vědcem."

"To bude obtížné," odmlouval hlas.

"V čínském Americe jsi nám řekl, že můžeš zorganizovat schůzky. Tady by to nemělo být obtížnější."

Hlas neodpověděl hned. Neviditelné stroje duněly. V náhlém porывu větru se písek vznesl ve vzdušném víru. Nakonec hlas promluvil: "Dobře. Vyberu někoho, kdo neoněmí hrůzou, až vás uvidí. Presto bych vám měl poskytnout krátký popis toho, s čím se setkáte."

"Tak mluv. Pokud to ovšem bude krátké."

Jaké změny v historii může takové setkání vyvolat? Mohlo to vadit? Tento svět zjevně nebyl dočasně aktivován, pokračoval dál; návštěvníci se ocitli přímo v čele této časové linie. Pokud by to považovala za potřebné, Gaia mohla jejich návštěvu vymazat. Možná se chystala tuto posloupnost brzy ukončit, protože nevykazovala pokrok, který ji zajímal.

Přenos.

Daleko v pustině, kterou jen cesta a letištní plocha spojovaly se světem, se zvedala z pozemku obehnaného zdí věž.

Kolem ní pomalu vychlázala noc v tichu téměř nerušeném zpěvným šepotem postav v dlouhých róbách, které nesly slabá tlumená světla a vzdávaly počtu hvězdám. Tlačilo se jich tam ve tmě mnoho. Byl to vzácný pohled, protože mraky na většině oblohy se roztrhaly. Další světélka tlumeně zářila na parapetu lemujícím plochou střechu věže. Na ní využíval tuto šanci muž se svým pomocníkem a obracel vzhůru své přístroje, dalekohled, spektroskop a kameru, které se v šeru rýsovaly jako nejasné obrysy.

Christian a Laurinda se náhle objevili přímo před nimi.

Muž zalapal po dechu, na okamžik couvl a pak padl na kolena. Jeho pomocník zachytil knihu, kterou málem srazil ze stolu, položil ji, ustoupil a zůstal klidně stát. Byl to antropoid, jehož vzdálení předkové bývali lidmi a který žil jen pro službu svému pánovi.

Christian pohlédl na muže. Když jeho oči přivykly šeru, uviděl, že muž je oblečen podobně jako on, ale jeho šaty jsou zdobeny vyšívánými odznaky hodnosti a příbuzenského klanu, pokrývku hlavy po setmění odložil. Plet měl ebenově černou, ale štíhlý nos, úzké rty, šikmé oči, ke koncům se zužující prsty, dlouhé vlasy a světlý, krátce přistřížený vous. Na staré Zemi nikdy nežila podobná rasa, pomyslel si Christian; tohle byli lidé, které Gaia vyšlechtila pro umírající planetu.

Muž se pokřižoval, pohlédl do bledých tváří cizinců a pak řekl zpočátku nejistě, ale pak stále důrazněji: "Přijměte^okorný pozdrav, boží poslové. Váš příchod mě naplňuje radostí."

Christian a Laurinda mu rozuměli, stejně jako rozuměli pronásledované Zoe. Amulety jim pověděly, že nejsou prvním zjevením, se kterým se tito lidé setkali. "Vstaň," řekl Christian. "Neboj se."

"A nikoho nevolej," dodala Laurinda.

Chytrá holka, pomyslel si Christian. Obřad dole ve dvoře pokračoval. "Pověz, jak se jmenuješ," nařídil.

Muž opět vstal, ale tvářil se spíše uctivě, než ponížene. "Jistě to víte, mocní," řekl. "Jsem Chaltan VIII., hlavní astrolog Ilgaie Technomského a... a nejsem hoden..." Zaváhal. "Je to snad důvodem, promiňte mi mou smělost, proč jste se rozhodli zjevit se mi takto?"

"Nikdo už neměl vidiny po několik generací," vysvětlil nezvučný hlas v hlavách příchozích.

"Gaia se tu v minulosti zjevovala?" zeptal se stejně Christian.

"Ano, aby naznačila žádoucí směr vývoje. Poselství obvykle přinášel plamen."

"A to bylo vědecké?"

Laurinda se obrátila k Chaltanovi: "Nejsme božími posly. Přišli jsme ze vzdáleného světa, jsme stejní smrtelníci, jako ty. Nepřišli jsme poučovat, ale učit se."

Muž spráskl ruce. "A přesto je to zázrak, další zázrak... a dokonce za mého života!"

Brzy se živě rozhovořil. Christian si vzpomněl na legendy o mužích, kteří se stali milenci bohů nebo cestovali a zasedali ke skromnému jídlu s vtělením Boha. Věřící dokáže přijmout věci, které bezvěrcé odmítá. Následující hodiny byly podivné. Chaltan nebyl jen zbožným. Nadpřirozeno pro něj bylo jen jinou soustavou faktů, jinou tvář reality. Protože leželo mimo dosah jeho znalostí, obrátil svou pozornost ke světu, který se dal měřit. V něm prováděl svá pozorování a vytvářel teorie jako Newton. Této noci se jeho představivost rozhořela, otázky v něm vybuchovaly jako ohňostroj, ale přesto vždy volil slova pečlivě a vše, co slyšel, zkoumal ze všech stran, jako by zkoumal drahokam spadlý z nebes.

Zatímco se hvězdy otáčely kolem pólu, pomalu se začal rýsovat obraz jeho civilizace. Přezíla a vstřebala každou jinou společnost, - což nebylo zas tak úžasným úspěchem, protože Země byla jen řídko osídlena a většina lidí žila na pokraji hladovění. Hlavními technologiemi byly biologie, agronomie, pěstování vodních rostlin a živočichů ve zbylých jezerech a mořích a bezohledně praktická genetika. Průmyslová chemie vzkvétala. Spojila se s fyzikou na úrovni druhé poloviny devatenáctého století, aby umožnila některé zásadní inženýrské a rekultivační projekty.

Společnost sama - jak shmot celou kulturu v pár slovech? To nejde. Christian získal dojem, že se jednalo o nsi založenou na jménech, skutečně širokou oligarchii rodin odvozujících svůj původ od dobyvatelů. Rozvoj také za mnohé vděčil adopci slibných obyčejných lidí, ať už dětí nebo dospělých. Synové, kteří ničím nepřispěli k blahobytu klanu nebo ho zneuctili, mohli být prostě vykopnuti, pokud je ovšem někdo nevyprovokoval a nezabil v souboji. Dcery, které nesplnily naděje, byly také vyháněny, leda by se podařilo vyjednat, aby se přivdaly do nižší třídy. Jinak bylo postavení obou pohlaví zhruba stejné; což ale znamenalo, že ženy, které se rozhodly soutěžit s muži, musely bojovat podle jejich pravidel. Šlechta zajišťovala pro občany ochranu, odvolací soudy, školy, vládu a lesk. Na oplátku vyžadovala daně, robotu a všeobecnou poslušnost; většinou však byla občanům ponechána svoboda rozhodovat o svých záležitostech. Nebyla to situace na ostří nože; měli své instituce, obřady i naděje. Ale přesto mnozí šli ke zdi a dřina ostatních udržovala světovou ekonomiku v chodu.

Nebyla to příliš krutá civilizace, pomyslel si Christian, ale také se nevyznačovala zvláštním soucitem.

Ale cožpak to platilo pro nějakou jinou civilizaci? Některé se staraly o chudé, ale vždy se hlavně věnovaly politikům a byrokratům.

Pochytil mnoho informací z hovoru, který šuměl kolem. Chaltan se snažil zavést řeč na domov, odkud cizinci pocházeli, na celý vesmír, astronomii, fyziku a vůbec všechno - začal neobratně uhýbat před otázkami a odpovídal s velkým zpožděním.

"Sníme o raketách, které by dosáhly planet. Pokoušeli jsme se vyslat je na Měsíc," poznamenal a vyprávěl jim o nosičích, které zřejmě mohly úspěšně pracovat. "Všechny selhaly."

Samozřejmě, pomyslel si Christian. Zde byly Měsíc a planety, ano, i samo Slunce, jen světly. Moře při přílivu a odlivu klesalo na povl. Země zde byla karikaturou skutečné planety. Gaia nemohla udělat víc.

"Jsme tedy ve slepé uličce vědy?" vykřikl najednou Chaltan. "Zkoumali jsme a hledali po desetiletí a nedospěli jsme k ničemu jinému, než k mnohem přesnějším měřením." Nic z toho nemohlo vést k relativitě, kvantové teorii v nové mechanice, jejich nebezpečným náhledům a důsledkům. To jim Gaia nemohla zajistit. "Andělé v minulosti nám ukazovali, po čem máme pátrat. Cožpak vy to neuděláte? Příroda obsahuje mnohem víc, než víme. Sama vaše přítomnost to dokazuje!"

"Později, možná později," zamumlal Christian a v duchu se proklínal za tuto lež.

"Kdybychom mohli doletět k planetám - bojovný duch, který je tu vězněn, se obrací sám proti sobě. Vzpourey a masakry na *Západe*..."

Laurinda se zeptala, jaké písně ti lidé zpívají.

Mraky opět zatáhly oblohu. Obřad ve dvoře skončil. Chaltanův otrok stál bez pohybu, zatímco on sám mluvil dál a dál.

Na východě začalo svítat. "Musíme jít," řekl Christian.

"Vrátíte se?" zaprosil Chaltan. "Aj, přijdete?"

Laurinda ho na chvíli objala. "Ať se ti daří," vykoktala. "Ať se ti vždy dobře vede."

Jak dlouho bude trvat jeho "vždy"?

Po neklidném nočním spánku a snídani téměř neměli žádný skutečný důvod, aby opustili dům v Anglii. Sluhové, kteří za pečlivě neutrálními výrazy skrývali pohoršení, mohli něco zaslechnout, ale nerozuměli by, ani pomluvy by neměly žádný význam. Christiana a Laurindu ovládala mnohem hlubší a nevyslovená potřeba. Mohlo to být jejich poslední společné ráno.

Šli po cestě ke vrchu vzdálenému asi kilometr. Stromy na jeho vrcholu nebránily rozhledu po krajině. Oslepující slunce stálo na východě, pár mráček plulo po obloze zářící modří, ale vítr už přinášel první vůně podzimu. Foukal zčerstva, rozháněl ranní mlhy vystupující z ornice a honil vlny po zelených pastvinách; skučel ve větvích nad hlavou a vířil prvními odumírajícími listy. Vysoko nad nimi letěl klín divokých husí.

Muž a žena byli dlouho zticha. Nakonec se Laurinda nadechla, nasála vůni země a oblohy a zamumlala: "Tohle všechno Gaia znovu vzkřísila... Nemůže být zlá. Miluje svět."

Christian vzhledl, zamračil se a vyhýbavě odpověděl: "Co asi ona a Poutník dělají?"

"Jak to můžeme vědět?" Jak říct, co bohové dělají a kam se vydávají? Nejsou to třírozměrné bytosti, nejsou ani omezeni časem, který svazuje jejich výtvoř.

"Zaměstnává ho," řekl Christian.

"Samozřejmě. Probírá s ním data, celou historii svého dohledu nad Zemí."

"Aby ho přesvědčila, že má pravdu, když chce nechat planetu zahynout."

"Je to tragédie - ale konec koncu je tragédií všechno, že?" Včetně mě a tebe. "Co se my... nebo spíš oni... mohou dovědět o konečné fázi vývoje, může stát za to, stejně jako za to stála Akropolis. Sám galaktický mozek nemůže předvídat, co udělá život, a ten je navíc mezi hvězdami velmi řídkým jevem."

Téměř se na ni utrl. "Já vím, já to dobře vím. Jak často jsme to už probírali? A kolikrát *oni*! Už jsem tomu málem sám začal věřit, ale..."

Laurinda čekala. Vítr zaječel, chytil pramínek jejích vlasů a hodil ji ho do čela.

"Ale proč zalidnila vzdálenou minulost a ne dnešek, Zemi, kde lidé z masa a krve dávno vymřeli?" zeptal se Christian a ukázal na

krajinu, která před nimi ležela a připomínala obraz z osmnáctého století.

"Jistě hledá hlubší pochopení."

"Opravdu?"

Laurinda zachytila jeho pohled. "Myslím, že se pokouší zjistit, jak by lidé mohli alespoň v ní vést skutečně šťastný život, jaký nikdy nepoznali ve skutečném vesmíru."

"Proč by se o to měla starat?"

"Nevím. Jsem jenom člověk."

Vážně dodala. "Možná to bude tím, že v ní tento prvek tak silný - tolik, tolik nás skončilo v ní - že touží vidět nás šťastné, jako matka své děti."

"Všechny ty manipulace s lidmi, všichni ti, kteří selhali a jejichž existence byla násilně ukončena. Mně to nepřipadá příliš mateřské."

"Nevím, vždyť ti to říkám!" rozplakala se.

Naklonil se k ní, aby ji utěšil a slíbal slzy zachycené v řasách, ale naléhavost myšlenky ho hnala dál. "Pokud toto úsilí v sobě nemá žádný další smysl, připadá mi jako šílené. Může se mozek uzliny zbláznit?"

Zděšen se od něj odtáhla. "Ne. To je nemožné."

"Jsi si tím jistá? Galaktický mozek se nakonec musí dozvědět pravdu. Celou pravdu, aby mohl rozhodnout, zda se tu něco vážně nepokazilo."

Laurinda se donutila přikývnout. "Ohlásíš to Poutníkovi, ten podá zprávu Alfě a všechny mozky rozhodnou." Rozhodnou otázku, na níž smrtelná stvoření nemohla odpovědět.

Christian ztuhl. "Musím to udělat hned."

Jen to naznačil a ona hádala, ale přesto sevřela v rukou rukávy šatů a z jejích rtů se vydral vášnivý protest. "Co? Proč? Ne! Jen bys oba vyrušil v rozhovoru. Počkej, až nás zavolají. Do té doby máme čas pro sebe, miláčku."

"Chtěl bych čekat," řekl. "Bože, jak bych si to pral! Ale netroufám si."

"Proč ne?"

Pustila ho. Uhnul pohledem. A rychle vybuchl, aby pauza v jeho hlase nebyla tak zřetelná: "Podívej, ona nechce, abychom viděli ten poslední svět. Jasně nečekala, že na tom budeme trvat, jinak by se připravila lépe. Možná, že nám mohla podstrčit ještě něco jiného. V každém případě, jakmile se to dozví, Poutník to bude chtít vidět na vlastní oči. Ale ona si nepřeje, aby se nějak zvlášť zajímal o její modely. Proč by ho jinak jimi neprovedla přímo se mnou jako s průvodcem?"

Nemyslím, že naše jednání znamenalo pro její plány katastrofu, ať jsou jakékoliv. Gaia si stále ještě dokáže poradit, dokáže ho možná přesvědčit, že ti tvorové jsou jen... její hračky. Tedy, pokud c tomu dostane příležitost. Myslím, že by ji dostat neměla."

"Jak si můžeš na sebe brát odpovědnost.. Jak si to vůbec představuje?"

"Amulety jsou jejím spojovacím článkem. Zřejmě nepředstavují trvale otevřený kanál, ale nějakou její část o nás pravidelně informují. Zřejmě také dokáže volit chvíle, kdy je Poutník příliš zaměstnán tím, co mu ukazuje, než aby si všiml, že velkou část své pozornosti zaměřila jinam. Nevíme, kdy se to stane zas. Ted' se vrátím do domu, zavolám ji jedním z amuletů a požádám o okamžité spojení s Poutníkem."

Laurinda se na něj podívala jako na přízrak.

"To nebude nutné," řekl vítr.

Christian se k ní vrhl. "Cože?" vyhrkl. "Ty..."

"Ach - matko -, Laurinda bezmocně pozvedla ruce.

S hučením větru a šuměním listů se vytvořila slova. "Má větší část, jak jsi to nazval, už byla informována a je právě volná. Čekala jsem, až si zvolíš další cestu."

Laurinda udělala pohyb, jako by chtěla pokleknout do trávy. Pohlédla na Christiana, který znovu získal rovnováhu, a se zaťatými pěstmi se vzdorně postavil obloze. Přistoupila k němu a postavila se mu po boku.

"Má paní Gaio," řekl Christian velmi tise, "učíš s námi, jak uznáš za vhodné." Mohla je proměnit nebo zničit v jediném okamžiku; ale Poutník by okamžitě chtěl vědět proč. "Myslím, že chápeš mé pochybnosti."

"Chápu," povzdechl si vzduch. "Jsou bezdůvodné. Svět Technomu byl stvořen stejně jako všechny ostatní. Má vy slánky ně to řekla za mě. Dávám jim možnost existovat a hledám způsob, jak by lidé ze své svobodné vůle mohli tento život zlepšit."

Christian zakroutil hlavou. "Ne, má paní. Se svou inteligencí a znalostmi jsi musela od začátku vědět, že vědci na planetě, která je jen náčrtem a hrou stínů, vytvoří svět, který povede do slepé uličky. Můj omezený mozek si to uvědomil. Ne, má paní, domnívám se, že i všechny ostatní své pokusy jsi prováděla chladnokrevně ve stejném duchu. Proč? Za jakým účelem?"

"Máš opravdu omezený mozek. Až přijde čas, Poutník se seznámí s tvým pozorováním a fantaziemi. Zatím pokračuj v plnění svého úkolu, což znamená provádět další pozorování a nerušit nás v naší práci."

"Jsem povinen podávat hlášení."

"Až přijde čas, jak jsem řekla." Hlas větru poněkud změkkl.

"Kromě tohoto existují i jiná příjemná místa."

Možná opravdové ráje. Christian a Laurinda si vyměnili pohled, který trval jen sekundu. Trochu se pousmála a smutně zavrtěla hlavou.

"Ne," prohlásil Christian. "To si nemohu dovolit."

Neřekl to nahlas, ale on i Laurinda věděli, že Gaia chápe, čeho se bojí. Kdyby měli dost času a nechali se spolu unést vášni, mohla by jejich vzpomínky pozměnit dostatečně pomalu a jemně, aby Poutník nevycítil, co se děje.

Možná to mohla s Laurindou udělat okamžitě, ale Christiana neznala dost dokonale. Hluboko v podvědomí prostupovaly celou jeho bytostí části Poutníka a Alfý, která stála na stejné úrovni jako Gaia. Musela by do něj citlivě vniknout, s nekonečnou jemností prozkoumávat a zkoušet, přestavět ho detail po detailu, stále připravena k ústupu, kdyby se objevily nežádoucí účinky; její jiná část by se zatím mohla soustředit na svět Technomu a vymazat jej... Potřebovala ovšem čas, dokonce i ona.

"Tvůj čin by byl marný, víš," řekla. "Jen bys mi způsobil těžkosti při vysvětlování toho, co ve své aroganci odmítáš vidět."

"Pravděpodobně. Ale musím to zkoušet."

Vítr zesmutněl. "Ty se mi vzpíráš?"

"Ano," řekl Christian. Náhle se z něj vydralo: "Není to mým přáním. Je to Poutník ve mně. Já nemůžu jinak. Zavolejte ho."

Vítr se uklidnil. Pohládl Laurindu. "Dítě moje, nemůžeš přemluvit toho blázna?"

"Ne, Matko," zašeptala žena. "Je tím, kým je."

"Takže?"

Laurinda vložila svou ruku do mužovy dlaně. "Takže půjdu s ním a tebe opustím, Matko."

"Sama se vzdáváš existence."

Christian zaťal prsty do vzduchu. "Ne, ona ne!" vykřikl. "Ona je nevinná!"

"Nejsem," namítla Laurinda. Otočila se, objala ho a zvedla tvář k jeho obličejí. "Miluji tě."

"Staň se, jak jste si zvolili," prohlásil vítr.

Sen o okolním světě se zhroutil a rozpustí!. Samota se přes ně převalila jako dvojité přílivové vlny, každá z nich si odnesla jednu z kapiček vodní tříště a pak se obě dvě moře znovu rozdělila.

Posledních pár set kroků Kalava překonal většinou po břiše. Plazil se od keře ke keři, od kmene ke kmeni, zastavoval se, snažil se splynout se zemí a napínal-všechny smysly, aby propátral stíny kolem, než se znovu vydal kupředu. Kromě zkroucených větví nad hlavou, které do sebe narážely ve studeném nárazovém větru, se nic nepohnulo. Neozval se žádný zvuk kromě jejich popraskávání, šustění jejich listů, a občas ostrý křik křivozoba - a nekonečný tichý hluk démonů, který zněl jako vzdálený příboj s pronikavými trilky fléten

v tóninách, které neznal a které teď vnímal spíše kůží než ušima. Jak se blížil k cíli, pronikaly až do krve a morku kostí.

Na strmém svahu v této výši rostl les už jen řídce, ačkoliv křoví rostlo dostatečně hustě a zrádně šustilo, když se jím prodíral. Všude byly samé trny, křehké větve se lámaly, většina listů byla žlutohnědá a suchá, země byla pokrytá smetím suchým jako troud. Ústa a hrdlo mu jen hořely. Prošel mlhou a zeshora uviděl, že to vlastně byla vrstva mraků, která se táhla až na kraj světa. Vrcholy hor z ní vyčnívaly jako zuby, potůčky nechal dávno za sebou. Už dlouho před tím dojedl maso, které mu opatřil Brannock, ale nezdržoval se lovem, aby získal další. Hlad nebyl tak důležitý, téměř na něj zapomněl, když se přiblížil tak blízko k smrti.

Nad zakrnělými stromy se klenul temný azur. Sluneční paprsky ze západu byly skoro vodorovné, bodaly do očí a pak se ztrácely mezi stromy. Pálily na kůži. Dokonce ani v jižních pouštích nebo ve východní Stepi mumií se nesetkal s tak nehostinným krajem. Dokázal mnoho už tím, že došel tak daleko, pomyslel si. Může zemřít jako pravý muž.

Kdyby měl alespoň nějakého svědka, aby vzpomínka na něj mohla žít dál v písni. No, možná se Ilyandi podaří vymámit ten příběh na bozích.

Kalava necítil strach. Nebylo to jeho zvykem. Cíl ho zcela pohltil. Jen ho trápilo, jak se zhostí svého úkolu.

Přesto když nakonec ležel za padlým kmenem a vykukoval přes něj, hlava se mu točila a srdce nepravidelně bušilo.

Brannock mu říkal pravdu, ale skutečnost jej přesto ohromila. Tady nahoře les rostl jen ke hranicím černého plochého pole. Na něm stáli démoni - nebo bozi - a jejich dílny. Viděl ústřední jemně duhovou kopuli, věže jako kopí a věže jako pavučiny, stříbrné sítě a koule, velké stavby a stíny všude kolem, malé letouny, které poletovaly a zářily a další a další věci. Vše napůl zahalené a lesklé, chvějivé a pulsující, zatímco tep tohoto života jím procházel a rozezníval mu lebku jako zvon. Bylo to příliš podivné, takže jeho oči ani nevěděly, jak to vidět. Zíral jako slepec a chvěl se jako raněný.

Dlouho ležel bezmocný a bezbranný. Slunce kleslo do mraků na západě. Jejich plocha se změnila ve zlatou záplavu. Vítr zesílil. Jeho chlad pronikl ke Kalavovi a povzbudil ho. Tápatě dospěl k rozhodnutí. Brannock ho varoval, že to bude takové. Ilyandi řekla, že patří k bohům, kterým sloužila, jejím hvězdným bohům. Dal své slovo jejich poslovi i jí.

Zaryl prsty do hlíny pod sebou. Byla skutečná, důvěrně známá. Z ní se zrodil a do ní se vrátí. Ano, byl opravdový muž.

Přimhouřil oči. Když si na bohy trochu zvykl, všiml si, že mají tvary, i když rozmazané, že mají svá místa a své cestičky. Nesahali až do nebe, nevrhali blesky ani hromy. Ano, byli strašní na 'pohled, byli příšerní, ale co mohli udělat víc než ho zabít? Nebo mohli? V každém případě se pokusí, aby mu nemohli provést nic horšího. Kdyby ho měli zajmout, jeho meč bude přítelem, který ho vysvobodí.

A... tam, přímo vedle kopule se tyčil bůh, o němž Brannock mluvil, bůh oklamáný čarodějkou. Měl tvar špičky kopí, zářil v paprscích zapadajícího slunce modře a měděně; až vyjdou hvězdy, budou kolem něj jako koruna, přesně jak Brannock předpověděl.

Byl to snad on, kdo nad nimi přeletěl na Větrném moři? Kalavo-vo srdce se zachvělo.

Jak se k němu dostat přes vydlážděné prostranství mezi tolika démony? Snad po setmění, proplazit se píd' po pídí a pak snad závěrečný finiš...

Kolem Kalavova spánku něco zabzučelo. Ohlédl se a viděl, že se vedle něj vznáší věc velká jako brouk. Ale byla z kovu, světlo se na ní lesklo a pozorovala jej jediným okem.

Zavrčel a ohnal se. Jeho dlaň narazila na cosi tvrdého. Věc potácivě unikla vzduchem. Kalava sklouzl dolů po svahu do křoví.

Viděli ho. Čarodějka se o něm brzy dozví.

Náhle byl úplně klidný, jen jeho duch se chvěl napětím jako při křížování ve vichřici. Na cestách často myslel na to, jak by se

zachoval, kdyby se něco podobného stalo jeho údělem. Teď to udělá. Odvrátí pozornost nepřítele od sebe a když jen na okamžik. Rychle, pevnou rukou vytáhl zapalovač z váčku, naplnil ho, vrazil dovnitř píst. vytáhl zápalku a vložil ji dovnitř a zapálil malý žlutý plamínek. Dotkl se jím seschlého keře před sebou. Ani nebylo třeba rodmýchat oheň. List zapraskal a okamžitě se vzňal plamenem. Vítr jej přenesl ke druhému keři a za chvíli celá houština stála v jednom plameni. Kalava už byl někde jinde a zakládal další ohně.

Být stále v pohybu! Zvědové démonů nemohou být najednou všude. Kouř ho začal šípat v očích a v nose, ale dým houstl ještě víc a slunce zašlo za mraky. Plameny vrhaly své vlastní světlo, které poskakovalo a tančilo, jak šplhaly na stromy a měnily je v pochodně.

Kalavu olizovalo ze všech stran teplo. Žhavý uhlík mu spadl na levé předloktí a popálil ho. Téměř to necítil. Věnoval se jenom své práci, stal se z něho démon ohně. Ve tmě nad hlavou se míhaly letouny. Nevšímal si jich. Ačkoliv se snažil nedělat žádný hluk až na bolestivé vdechy, kdy lapal po vzduchu, někde uvnitř zpíval naplno svou bojovou píseň.

Když oheň vytvořil souvislou zeď kolem jižního okraje pole, když se rozeřval jako mořská příšera, Kalava vyběhl z úkrytu.

Kouř se tu vznášel jako hořká matoucí mlha, kterou pršely jiskry. Nahoře poletovali sem a tam rozčilení malí démoni. Nad nimi začaly vycházet první hvězdy.

Kalava kličkoval mezi stíny. Jeden z nich se pohnul. Zahlédl ho. Bezhluchně ho začal pronásledovat. Kalava skočil za jiný, pak vyrazil, přeběhl po bocích nízkého třetího objektu a hnál se k duhové kopuli a bohovi, který stál vedle ní.

Nějaká věc s trny a hlavou jako chladné slunce vklouzla před něj. Pokusil se proběhnout kolem. Opět mu zablokovala cestu, byla rychlejší než on. Přiblížil se i ten první. Kalava vytáhl meč s nadějí, že se do nich zakousne dřív, než on bude muset zemřít.

Odněkud přispěchal tvor se čtyřma rukama, dvěma nohama a maskou místo tváře. "Brannocku!" vykřikl Kalava. "Aj, Brannocku, ty ses dostal až sem!"

Brannock se zastavil asi ve vzdálenosti dvou kroků. Zdálo se, že člověka nezná. Jen se díval, jak se druzí dva přibližují.

Kalava zaujal šermířský postoj. V hlavě mu zněla stará píseň:

*Když tě bozi opustili,
klidně se jim směj.
Dokud máš svou odvahu,
vždycky je ti hej.*

Slyšel jen hluk požáru. Ale náhle v kouři zahlédl, že jeho nepřátelé ztuhli, zatímco Brannock pokračoval kupředu stejně odvázně jako předtím; a Kalava pochopil, že bůh Brannocka a Ilyandi se o něm dozvěděl a vydal rozkaz.

Zaplavila ho únava. Meč mu vypadl a zazvonil na zemi. Kalava se sehnul, zašátral ve své špinavé tunice, vytáhl zprávu napsanou na svitku kůry a podal ji Brannockovi. "Tohle jsem ti přinesl," zamumlal. "A teď mě nech jít zpátky k mé lodi."

12

Musíme skončit stejně, jako jsme začali tvořit mýtus, pokud chceme vyprávět o něčem, co nikdy nemůžeme pochopit. Představte si rozhovor dvou myslí. Oheň na vrcholku hory je uhašen. Vítr odvál kouř a zanechal mrazivé ticho. Někde dole vrstva oblaků dosahuje svou přízračnou bělí až k samému okraji noci plné hvězd.

"Ve všem jsi mi lhala," říká Poutník.

"Rozhodně ne," popírá Gala. "Obrazy této planety a její minulosti, kterými jsem tě provedla, byly pravdivé." Stejně pravdivé jako majestátní.

"Jen donedávna," opáčil Poutník. "Začalo to být jasné, když se Brannock vrátil s pamětí, v níž byly vzpomínky na cestu vymazány

a nahrazeny falešnými. Kdybych si nevšímal zdejší horečné aktivity a neposlal ho sem podívat se, co se děje - v čemž ses mi pokoušela zabránit - ten muž by prostě zmizel."

"Zdá se, že mluvíš o věcech, které jsou mimo tvé chápání," podotkla Gaia studeně.

"Ano, tvá inteligence je vyšší než má." Přiznání však nezmenšilo napětí. "Ale právě tvořím tvého druhu, kteří sídlí ve hvězdách, budeš muset skládat účet. Myslím, že by bylo moudré začít se mnou."

"Co chceš dělat?"

"Za prvé chci vrátit toho muže k jeho druhům. Mám s letounem poslat Brannocka?"

"Ne, já se o něj postarám, když to musí být. Ale ty si neuvědomuješ, nemůžeš si uvědomit, jaké to způsobí potíže."

"Vysvětlí mi to, pokud můžeš."

"Vrátí se ke své posádce jako posvěcený bohý. A stejně bude vypadat jeho návrat domů, pokud jeho loď neztroskotá na moři."

"Budu z dále přihlížet."

"Aby ji mí sluhové nepotopili?"

"Po tom všem, co jsi udělala, ano. Raději bych měl být na stráži. Brannock za mě dal sliby, kterým musím dostát. Kalava musí být zahrnut zlatem a dostat příležitost založit svou kolonii. Čeho se bojíš?"

"Chaosu. Nepředvídatelného a nevládnutelného."

"Který pak rozpoutáš nanovo."

"Ovšem podle svého a v době, kterou určím." Na chvíli se zamyslela, snad na celou mikrosekundu. "Byla to směla, že se Kalava vydal na svou cestu právě teď. Doufala jsem, že osídlení Arktidy začnou až další civilizovanější generace. Přesto bych dokázala přizpůsobit svůj plán okolnostem, skrýt se před ním a jeho následovníky, pokud by ses na planetě neobjevil ty." Naléhavě dodala: "Ještě není příliš pozdě. Mohl bys mi pomoci zachránit, co by jinak bylo ztraceno, kdyby ses alespoň zdržel dalších zásahů, až ho vrátíš k jeho lidem."

"Pokud bych ho vůbec vrátil."

"Na mém snu není nic špatného."

"Nenáleží mně, abych to posuzoval. Ale mohu říci, že je jako vždy nelidský."

"Realita už taková je."

"Ale tohle je realita, kterou si vytváříš ty sama, uvnitř sebe, a která nemusí být taková. Ale podle toho, co mi sdělil Christian - ano, sama ses o tom zmínila. Tyhle, jak jsi sama řekla téměř v slzách, pokud ovšem nepravý bůh může plakat, tvé děti zrozené v tvé mysli ze všech lidských duší, které v tobě jsou. Jejich život by byl prázdný, kdybys jim neponechala svobodu vůle, aby mohly dělat své vlastní chyby a hledat vlastní cesty ke štěstí."

"Zatím jsem je pozorovala a poučila se tak o mnohém, co se týká našeho stvoření, co se stalo naší součástí a předtím nebylo známo."

"Mohl jsem tomu možná uvěřit. Snad jsem mohl uvěřit i tomu, že tvé zásahy a likvidace jedné historické posloupnosti za druhou byly projevy soucitu stejně jako vědeckého zkoumání. Tvrdila jsi, že mohou být znovu oživeny, kdybys zjistila, jaké podmínky by je mohly vylepšit. Opravdu podivné bylo, že jednu z těchto linií - nebo víc? - jsi umístila v drsném dnešním světě a ne v příznivé minulosti Země. Dvojnásob podezřelé bylo, že ses odmítala touto záležitostí pochlibit. Ale předpokládal jsem, že při svých zkušenostech a mně nadřazené mentalitě máš své důvody. Tvůj pokus vše utajit mohl směřovat jen k tomu, aby ses vyhnula dlouhému vysvětlování před svými vrstevníky. Nevěděl jsem a neodvažoval jsem se soudit, to bych nechal jím."

Ale pak přišel Kalava."

Rozhostilo se další myšlenkové ticho. Nakonec Gaia velmi tiše zašeptala do noci: "Ano. Ve vesmíru opět žijí lidé."

"Jak dlouho?" zeptal se Poutník stejně tiše.

"První z nich jsem udělala asi před padesáti tisíci lety. V dětství se o ně starali roboti napodobující lidi. Pak byli volní."

"A bez pochyby vybili všechna velká zvířata, když se ve své době kamene šířili po planetě. Ano, lidé. Ale proč jsi to udělala?"

"Aby mohlo lidstvo žít znovu." Povzdech zazněl jako ubíhající čas. "Tomu ty a ti, kterým sloužíš, nikdy plně neporozumíte. Vstoupilo do nich příliš málo lidí; byli to jen ti, kdo chtěli ke hvězdám. Vy," myslela tím každou jinou uzlinu galaktického mozku, "jste nepocítili lásku Země, touhu po prvotní matce, která byla v lidech, kteří zůstali se mnou. Já to znám."

Jak je to upřímné? zamyslel se Poutník. Nezešlela? "Nemohly by ti stačit tvé modely?" zeptal se.

"Ne. Jak by mohly? Nemohu pro ně stvořit celý vesmír. Mohu vytvořit jenom je, tvory z masa a kostí, pro vesmír. Nechte je v něm žít nějak jako stroje nebo jako záblesky uvnitř strojů, ale jako lidi."

"Na planetě, která umírá?"

"Ano, musejí si sami zajistit přežití. Já je nenutím, nevládnou jim, neovlivňují je svou přítomností ani vědomím o mé existenci. To by ochromilo jejich ducha, změnili by se v domácí mazlíčky nebo ještě něco horšího. Prostě jsem jim jen ukazovala směr, ne často, v masce božských zjevení, na která by v tomto stádiu vývoje společnosti stejně věřili. Snažila jsem se je jen přivést ke stabilní technologické civilizaci na vysoké úrovni, která by je mohla před Sluncem zachránit."

"A k tomu, abys navrhla nejlepší průběh možné historie, jsi použila, co ses naučila od svých stínových národů?"

"Ano. Jak jinak? Lidstvo je chaotický jev. Jeho projevy a jejich důsledky se nedají jednoduše vypočítat. Jen pokusy a pozorováním se můžeme poučit o povaze této rasy."

"Pokusy prováděné na myslících bytostech, které cítí bolest. Teď chápu, proč jsi většinu svých projektů udržovala v tajnosti."

"Nestydím se za to," prohlásila Gaia. "Jsem na to pyšná. Vrátila jsem život rase, která dala život nám. Tvrdím, že dokáží přežít vlastními silami. Pokud to dokáží, budou se možná brzy moci vydat až na hranice Sluneční soustavy a pak dokonce až ke hvězdám. Možná, že zastíní Zemi nebo utlumí Slunce. Je na nich, aby se rozhodli a aby to udělali. Ne na nás, slyšíš? Na nich."

"Ostatní uzliny mohou mít jiný názor. Mohlo by je to znepokojit nebo vyděsit, takže by mohly celou tuto záležitost zarazit."

"Proč?" naléhala Gala. "Jakou hrozbu to pro ně představuje?"

"Myslím, že žádnou. Ale jedná se o morální stránku věci. Tvým cílem je čistě jen znovuzrození lidstva, že? Předchozí rasa vzlétla ke hvězdám v útrokách strojů, protože si to tak zvolila, protože to byl způsob, při němž mohl duch žít a růst navěky. Nebyla k tomu donucena. Ty nechceš, aby se to stalo znovu. Chceš prodloužit válku, • tyranii, pověry, bídu, vzárodné pudy namířené proti sobě navzájem, pravěké zvíře, opici a odvčkého lovce."

"Chci prodloužit existenci milenců, rodičů, dětí, dobrodruhů, umělců, básníků a proroků. Dalšího živlu ve vesmíru. Máme my, stroje, ve svém sebevědomí opravdu odpověď na každou otázku, každý možný sen?"

Poutník zaváhal. "To nemohu říci, musí to posoudit tobě rovní."

"Ale teď snad chápeš, proč jsem měla svá tajemství, proč jsem se přela a, ano, dokonce svým způsobem bojovala proti plánům galaktického mozku. Jednoho dne mí lidé objeví jeho existenci. Doufám, že v té době budou připraveni smířit se s ní. Ale když se tyto mocné bytosti objeví mezi nimi v příštích několika tisících let - nebeská znamení a zázraky, celosvětové proměny na každém kroku - jaká svoboda zbude mým dětem? Jen se klanět a uctívat? A jaký osud je čeká potom? Budou jen zvířaty v rezervaci, kterým bude zakázáno vše, co by je mohlo ohrozit, až nakonec při nejlepším také splynou se stroji?"

Poutník promluvil mnohem důrazněji než předtím. "A je to, co mohou udělat sami pro sebe, opravdu lepší? Nedokážu to říct. Nevím. Ale ani ty to nevíš, Gaio. A... osud Christiana a Laurindy mě nutí, abych o tom pochyboval."

"Ty víš," řekla, "že oni touží po lidství."

"Mohou je mít."

"Ne. Nemyslím, že by nějaká jiná uzlina stvořila svět, který by jejich smrtelným schránkám poskytl domov, starala se o ně nebo jen věřila, že je to správné."

"Proč bys to nemohla být ty, když máš v sobě tolik světů?"

Gaia nebyla mstivá. Mozek jako ona byl nad takové věci povýšen. Ale přesto prohlásila: "Nemohu se jich ujmout. Když okusili takových znalostí, jak by se mohli ke mně vrátit?" Udělat jejich nové kopie s pamětí zbavenou vzpomínek, které by je naplnily zoufalstvím, by nemělo smysl.

"Ale přesto - ke konci jsem ucítil Christianovy pocity."

"A já poznala, co cítí Laurinda. Ale teď jsou oba v nás, klidní a smíření."

"Protože to už nejsou oni. Mne to taky trápí." Byl to nejmenší vzdorný bit, daň za vědomí, které nemohlo nic ignorovat ani zapomenout. "A tak se objevují otázky, na které bude Alfa zřejmě chtít znát odpověď, pokud takovou odpověď vůbec lze najít."

Po čase, který by se dal spíš měřit kvantovými záchvěvy než podle hvězd, Poutník dodal: "Přivoláme ty dva zpět."

"Teď jsi ty bezcitný," namítla Gala.

"Myslím, že musíme."

"Budiž tedy."

Obě vědomí se spojila. Byla vytvořena potřebná konfigurace dat.

Nejednalo se o model živého světa nebo živých těl. Mozky se dohodly, že byto bylo příliš silné pokušení a trápení. Subjekty jejich výsledků potřebovaly jasnou hlavu; ale protože se jednalo o jejich nejvnitřnější myšlenky, musely být schopny cítit stejně plně jako za živa.

Představte si tmavou prázdnotu a v ní dva duchy, kteří se pomalu rozhořívají do existence, až stojí jeden před druhým a pak se klopýtavě vrhnou do zdánlivého objetí.

"Ach, drahý, milovaný, jsi to ty?" pláče Laurinda.

"Vzpomínáš si?" šeptá Christian.

"Nikdy jsem nezapomněla, dokonce ani za nejlepších okamžiků plného splnutí."

"Ani já ne."

Chvilí zůstali zticha, i když se tma otrásala tepem srdcí, která kdysi mívali.

"Znovu," řekla Laurinda. "Navždy."

"Je to možné?" zapochyboval Christian.

Propastí smrti uslyšeli někoho mluvit. "Gaio, pokud mi přenecháš Laurindu, vezmu ji s Christianem domů - domů do Alfy."^{4*}

A jiný se zeptal: "Dítě, přeješ si to? Můžeš zůstat na Zemi jako součást nového lidstva."

Laurinda by se tedy mohla podílet na těchto světech zevnitř i zvenčí jako paměť zrozená z velkého stvoření, do něhož by se musela vrátit; ale pokud by odešla, ztratila by je úplně.

"Už jednou jsem si vybrala tebe, Matko," odpověděla Laurinda.

Christian cítil boj, který sváděla sama se sebou, a řekl jí: "Udělej, co si přeješ nejvíc, má nejdražší."

Otočila se zpět k němu. "Zůstanu s tebou. Navždy s tebou."

Také jen jako vzpomínka, stejně jako on; ale budou spolu a budou žít dál jako jeden, nikdy nezapomenuti.

"Sbohem, dítě," rozloučila se Gaia.

"Vítej," řekl Poutník.

Tma se zhroutila. Duchové se v něm rozpustili. Stál na vrcholku hory připraven odnést je pryč jako část všeho toho, co získal jako vyslanec těch vzdálených bytostí.

"Kdy se vydáš na cestu?" zeptala se ho Gaia.

"Brzy," odpověděl jí. Brzy se vydá domů,

A ona zůstane zde a bude čekat na rozsudek z hvězd.

Jaroslav Petr

Tanec stínů

L

Od rána se nic nedaří. Nosiči při přechodu přes řeku utopili dva balíky. V jednom byl proviant, který se dal ožेत. S druhým odnesla voda chemikálie do polní laboratoře a to je citelná ztráta. Navíc se nepovedlo navázat spojení s ústředím, a tak museli v poledne neplánovaně zastavit a připravit vše na náhradní relaci.

Reino nervózně sledoval hodinky. Smluvený čas pro náhradní spojení uplynul před pěti minutami. Zdálo se, že i tentokrát stavěli satelitní anténu zbytečně.

Vzduch se chvěl ohlušujícím pískáním midušů, malých slizkých tvorů, kteří v ekosystému planety plnili funkci pozemských žab. Žerou na co přijdou a celou noc nenechají nikoho pořádně vyspat. Bzučák telefonu v jejich pronikavém pískání skoro zanikl.

Reino lačně chňapl po sluchátku. Na chvíli si přestal stírat šátkem pot z tváře a ohnal se po čemsi, co se podobalo moskytovi.

"No konečně, Kirku."

"Hele, Reino, zkouším se s tebou spojit už dvě hodiny..."

"Proč jste nevolali hned ráno!?"

"Dostali jsme echo, že se vás snaží lokalizovat Greenpeace."

"Sakra. Doufal jsem, že to vzdali. Jak jste to s nimi zvládli?"

"No, podle všeho vás budou hledat v systému delta Orionu."

"Jen aby jim to vydrželo. Máš pro mě ty informace o Kašupetech? Moji šuavští nosiči se bojí, že na ně narazíme."

"Dělal jsem, co bylo v mých silách."

"No a?"

"Moc toho není. Náš antropolog si myslí, že by to mohli být potomci jakési pozemské extremistické náboženské sekty. Hlásali na Zemi něco jako cudný život. Pohlavní styk povolen jen pro početí dítěte a tak... Jinak vyznávali naprostou sexuální abstinenci."

"Chudáci," vzdychl si Reino.

"Pak ze Země zmizeli. Nikdo neví pořádně kam. Snad se stáhli do ústraní na nějaký periferní planetární systém. Někteří by mohli skončit i tam u vás. Snad jsou to ti tví Kašupetové, kdo ví."

"Ti sektáři se taky mohli usídlit někde úplně jinde, že jo," zavrčel Reino vztekle. "Díky, Kirku. Není nad přesné údaje."

"Je mi líto, Reino. Antropolog si netroufne odhadnout, kam se ti sektáři poděli, ani co se s nimi za ta léta izolace stalo. Dneska z nich prý mohou být klidně nenasytní promiskuiti. Opatrně jsem oťukal pár kulturních antropologů na univerzitách, ale ti krčí rameny. V jedné naší databázi jsem o té sektě našel zmínku, že prý dovedli proměnit dospělého člověka v dítě..."

"Když tě poslouchám, tak mám pocit, že se jim to povedlo s tebou. Prosím tě, Kirku, potřebuju solidní informace, a ne takovéhle kraviny," přerušil ho Reino.

"No, každopádně buďte opatrní."

"Dobrá rada nad zlato."

"Promiň, ale víc toho o nich nebylo k maní," odsekl Kirk a uraženě se odmlčel.

"Jak to jde?" dodal po chvilce smířlivěji.

"Nestěžuju si..."

"To rád slyším."

"...nebylo by mi to nic platné," dokončil Reino větu a spokojeně se zašklebil. Připravoval si tenhle fórek od rána.

"Máte něco nového?"

"Co bys pořád nechtěl? Tyhle expedice jsou všechny stejné. Před stoletím v Máto Grosso nebo dneska tady. Jaký je v tom rozdíl? Včera jsem našel dva nové exempláře miduše. Vypadá to na dosud nepopsané druhy. Jestli to ovšem není samec a samice od jednoho

druhu. Udělal jsem testy jejich kožních sekretů. Dopadly slibně. Je tam jasná přítomnost D-aminokyselin. Myslím, že najdeme zajímavé věci. S tím vybavením, co tu mám, nemůžu dělat zázraky. Ale nedivil bych se, kdybychom narazili na vzor pro výrobu nějakého silného analgetika. Některé frakce se chovají hodně podobně jako dermorfin. To by se nám hodilo. Patent na dermorfinové deriváty nám za tři roky propadá..."

"Fajn, Reino. Někaké potíže?"

"Nuda. Je to pořád stejné. Vedro, déšť a hádky s domorodci. Mám toho po krk."

Na plachtu přístřešku bubnoval hustý déšť, koncert midušů drásal uši.

"Je tu Irit. Chceš ji?"

Měl chuť položit sluchátko.

"Slyším, že se ti vede báječně," ozval se ze sluchátka ženský hlas.

"Jo, skvěle," odsekl. "Stojím po kotníky v bahně a boty mám plné něčeho, co se živí mou krví. Takové modré pijavice dlouhé jako prst. Všechno mám promáčené a plesnivě - boty, šatstvo, občas i to, co nabírám na lžici z jídelní misky. Beru denně tolik prášků, že by z toho zcepeněl i kuň. A včera jsem měl záchvat něčeho, co se nápadně podobalo malárii. Slabý, ale byl. Prostě paráda."

"Tak proč se nevrátíš?"

"Při té příležitosti bych si tě mohl vzít a založit rodinné hnízdečko, ne? Díky, nechci!"

"Sprošťáku. Jestli sis nevšímáš, tak spolu máme dítě..."

"To tvrdíš ty! Narodilo se minulý měsíc a já jsem tě víc jak tři čtvrtě roku neviděl..."

"Mám certifikát o výsledcích genetické zkoušky otcovství."

"Jestli je pravý, o čemž pochybuju, budu platit alimenty. Chceš mi dát číslo konta, kam to mám posílat?"

"Ty hnusnej, cynickej mizero!"

"Hele, zbytečně utrácíme firemní prachy na naše soukromé hádky. Jen dáváme šanci Greenpeace, aby si mě zaměřili a ztropili randál, že tu drancuju přírodní bohatství cizích světů. Ani mě nenapadne, abych to tady ukončil dřív, než sám uznám za vhodné. Příští expedice se sem může dostat taky za dvacet let. A to už tady nejspíš budou jen povrchové doly na nějakou rudu! Nech si to vysvětlit od Kirka. U vás je půl třetí ráno, takže na sebe budete mít čas a nikdo vás při tom nebude rušit!"

"Neblbni, Reino, buď na tu holku aspoň slušnej," ozval se Kirkův hlas.

"Nápodobně, Kirku. A dej si na ni bacha. Pro svoje příští dítě si taky může nechat vystavit certifikát o výsledcích genetické zkoušky otcovství!"

Praštil sluchátkem.

Každá situace má své řešení. Základ je udržet si co největší míru nezávislosti. Na alkoholu, tabáku, drogách, ženských i slávě. Reino se snažil, aby nebyl závislý na ničem a na nikom. Pak mohl volit ta nejlepší řešení, bez skrupulí, bez omezení. A taková řešení byla účinná.

Mohlo mu být té holky líto. Ale pak mu hrozilo, že se dopustí chyby. A chyba zůstane chybou, i když ji udělá z lítosti, ze soucitu. Nehodlal dělat v životě mnoho chyb.

Pod přístřešek vklouzl promoklý tlumočník Juan.

"Půjdem, pane?"

Reino přikývl.

Šuavští nosiči stáli nevšímavě v dešti. Tohle byl jejich svět, domov jejich rasy. Modré pijavice ani bodaví tvorové podobní moskytům je nevzrušovali. Na Juanův pokyn rychle strhli prozatímní tábor, sbalili náklady a seřadili se do dlouhého zástupu. Reino mávl rukou a expedice se dál prodírala modrým, vlhkým peklím.

II.

Nosiči se zoufale vlekli a Reino se držel, aby je nezačal nevybíravě popohánět. Zkusil to jen jednou, na začátku expedice. Šuavové tenkrát složili náklady a Reina to stálo dva dny času a balíky cigaret a žvýkaček, než si opět naložili zavazadla do košů spletených z lián a byli ochotni pokračovat v cestě.

Zástup nosičů se zastavil. Reino se prodíral kolem rozpačité přeshlapujících Šuavů. Juan pospíchal za ním.

Čelo karavany zastavilo před kmenem rozložitého stromu. Šuavové vystrašeně drmolili jeden přes druhého a ukazovali někam vysoko do koruny pralesního velikána. Dva z nich shodili náklad ze zad. Jeden se váhavě šoural zpátky.

"Juane, zeptej se jich, co se děje?"

Tlumočník se vzrušeně dohadoval s nosiči a výraz v jeho tváři nevěstil nic dobrého.

A je to tady, vzdychl si. Když si člověk neváží malých průšvihů, přijdou větší. Nesnesitelné pískání midušů snad ještě nabralo na intenzitě.

"Tak co, Juane?"

"Je to vážné, pane."

"Musíme je přesvědčit. Zkusíme se porozhlédnout v kopcích. Vystoupáme pár stovek metrů, najdeme suché místo, postavíme tábor, nosiči si odpočinou. Řekni jim, že dostanou přiděl cigaret navíc."

"To už jsem zkusil, pane. Chtějí se vrátit. Mají strach."

"To jsem pochopil," odbyl ho Reino. "Ale čeho se, proboha, najednou bojí!"

"Mluví o Kašupetech..."

"Kde by se tu vzali. Už ty šuavské podvodníky znám jako své boty. Vytáhnou na světlo pohádky o Kašupetech, jen když čítí, že bych jim mohl připlatit."

"Vidíte tu světlou skru na kmeni tohoto stromu. Tam nahoře, pod tou prohnutou větví?"

Juan ukázal vysoko do koruny stromu.

"No a co?"

"To je zbytek vybraného hnízda divokých včel tanaju. Ta světlá skvrna vznikla tak, že někdo sekýrou odsekal dřevo, aby se dostal do dutiny stromu k plástvím medu."

"To mohl udělat kdokoli," namítl Reino.

Nedovedl si představit, že by někdo vyšplhal tak vysoko bez stupaček a jištění horolezeckým lanem.

Juan zavrtěl hlavou.

"Včely tanají nemají žihadla, pane. Člověku, který se pokusí vybrat jejich hnízdo, zalezou do vlasů a ukoušou mu je u samých kořínků. *Žádný* z domorodců by nepřežil tu pohanu chodit s holou lebkou. Jen Kašupetové na to kašlou."

"Juane, přemluv ty chlapy. Řekni jim, že připlatím."

"Na vašem místě bych je poslechl, pane. Kašupetové mají mocné šamany..."

Reino se nahlas zasmál.

"Já vím, dovedou proměnit dospělého v dítě nebo tak nějak, že jo?"

"Taky jsem se tomu dřív smál, pane. Ale dovedou zmenšit své nepřátele. Nepromění je v dítě, jenom je zmenší. Slyšel jsem o expedicích, po nichž se našlo jen něco jako dětské jesle..."

"Kecy," přerušil ho Reino. "Ale dobrá, pro dnešek nejdeme dál a utáboříme se,"

Reino slyšel o amazonských indiánech, kteří dokázali zmenšit hlavy zabitých nepřátel do velikosti pěsti. Tohle bude nejspíš něco podobného. Jen náležitě přibarvené lidskou fantazií a strachem. Žil na nejrůznějších světech dost dlouho, aby nevěřil na báchoroky. I pro ty nejfantastičtější věci se mu vždycky podařilo nalézt rozumné vysvětlení.

Juan křikl něco na Šuavy, ale ti okamžitě začali reptat a ukazovat zpátky.

"Chtějí se vrátit co nejbliž k poslednímu provizornímu tábořišti."

Reino rezignovaně přikývl. Do soumraku už toho moc neujdou. Ráno si třeba nechají nosiče říct, aby pokračovali do hor.

III.

Snad by bylo nejlepší ukončit expedici a vrátit se. Jenže neznámý horský hřeben lákal. Reino se těšil, že se při průchodu různými vegetačními pásmy střetnou s úplně novou faunou a florou. Na vrcholcích můžou být i endemité druhy, rarity. Toho zvláštního pocitu, když držel v ruce organismus, který před ním nikdo nepopsal, se nedokázal nabažít.

Svívalo. Midušové se už přestávali ozývat nočním houkáním a z korun stromů zazníval jejich ranní pískot. Noční zvuky pomalu umlkaly.

Reino vstal ještě za tmy, aby se porozhlédl po světélkujících larvách obřího brouka. Vylézaly ze ztrouchnivělého dřeva jen na krátkou chvíli těsně před rozbřeskem. Jejich sekrety obsahovaly bakterie, které zcela určitě přivedou k nadšení vývojové laboratoře koncernu.

Vracel se sotva znatelnou pěšinou, kterou si prorazil v hustém kapradí, a těšil se na hrnek horkého kafe. Díval se pod nohy a hlavou narazil do něčeho, co viselo nad stezkou. Na větev stromu tu někdo zavěsil košík spletený z lián.

Když vyrážel na výpravu za broučími larvami, nic takového tu nebylo. Tím si byl jist. Opatrně si prohlížel košík, který se mírně pohupoval nad stezkou v kapradí. **Nic** se v něm nehýbalo. Pak zaslechl zvuk, při němž mu přeběhl **mráz** po zádech. Spokojené dětské broukání.

Přitáhl si košík k sobě. Cítil, zeje vystlaný jemným ptačím peřím. Nakoukl dovnitř. Leželo tam nahé dítě. Chlapeček.

Chtěl křiknout na Juana. Zvedl pohled od košíku a mezi stromy zahlédl bezhluchně se míhající siluety.

Zaklel a dítě se neklidně zavrtělo. Šuavové si pěkně pospíšili, jestli už teď mají sbalený náklad a chystají se na zpáteční cestu. Juan s nimi zřejmě moc nepořídil.

Rozběhl se směrem, kde mezi stromy prosvítalo šedavé plátno stanů.

"Hej! Počkejte ještě..."

Zmlkl uprostřed věty.

To nebyli Šuavové!

Hlavy šuavských nosičů ležely na hromadě a nazí muži pomalovaní po celém těle bílou hlinkou je po jedné balili do palmového listí.

Kašupetové!

Reino se vrhl zpátky do houští. Několik nahých bojovníků se rozběhlo za ním.

V běhu vrazil do kolébky. Ta se divoce rozkývala a dítě začalo vrískat.

Reino běžel naslepo pralesním šerem. Utíkal do kopce, k vrcholům horského hřebene. Mohl se jen domýšlet, jak blízko za sebou má své pronásledovatele.

*

Slunce už asi stálo vysoko nad pralesem, když se doškrabal na vrcholky horského hřebenu. Všude kolem byla mlha. Měl strach, že zabloudí a vrátí se zpátky. Přímou do náruče Kašupetů. Rozhodl se přejít na druhou stranu hor. Ať tam čekalo cokoli, nemohlo to být horší než horda hrdlořezů, která vyvraždila tábor.

Až do soumraku hledal schůdnou cestu příkrými srázy. Pak si našel suchý kout pod skalním převisem a v neklidném polospánku přečkal noc.

Se svítáním se les probouzel spoustou zneklidňujících zvuků. Reino si ulomil silný klacek a opíral se o něj jako o hůl. Klopýtal od stromu ke stromu. Pozdě odpoledne našel podle zápachu mršinu jakéhosi zvířete. Shnilé maso nedokázal polknout. Opatrně z něj vybíral bílé, jako prst dlouhé červy, pečlivě je otíral o mokrou travu a cpal si je do úst. Stačilo to jen k chabému oživení prázdného žaludku a Reino věděl, že v téhle chvíli ani nemůže chtít víc. I tahle dost nepříjemná situace musí mít přeci nějaké řešení.

IV.

Bloudil lesem několik dní. Spal v korunách stromů a několikrát mu pralo štěstí, že narazil na ptačí hnízdo s neopeřenými holaty, která snědl. Ale většinou neměl k jídlu nic jiného než pár zelených bobulí, jež byly čím dál vzácnější.

A pak uslyšel volání. Ze všeho nejvíc se podobalo vlčímu vytí, ale bezpochyby to byl lidský hlas. Ovládl první záchvat vzrušení a vydal se směrem, odkud se ten kvílivý zvuk ozýval. Po několika krocích narazil na širokou stopu prorazenou v hustém kapradí a sledoval ji. Na jejím konci zahlédl nehybné tělo. Blížil se k němu a opatrně se rozhlížel. Mohla to být léčka.

Muž ležel na zádech a chrčivě oddechoval. Na prsou se mu v bublinách jasně červené krve rytmicky otevírala hluboká rána. Reino se znovu opatrně rozhlédl. Nikde se nic nepohnulo. Nemohl se zbavit dojmu, že je to past. Sklonil se nad zraněným. Muž ztěžka zvedl ruku a mávl jí, jakoby chtěl Reina od sebe odehnat.

"Táhni pryč!" vyrazil ze sebe s nesmírnou námahou, ale tak slabě, že mu Reino ztěží rozuměl. "Zmiz odsud!"

Ten chlap nemluvil tou nesrozumitelnou šuavskou hatmatilkou, kterou si Reino musel nechat překládat. Mluvil notně zkomoleným pozemským standardem.

Reinovi se zatočila hlava při pomýšlení, že se přeci jen dostal zpátky do civilizovaných končin, snad do blízkosti tábora geologů.

Tvář raněného pokrytá ornamenty žlutého tetování se při každém slově stáhla bolestí. Reino viděl smrt až příliš často, než aby nepoznal, že mu ten muž před očima umírá. Prsty umírajícího svíraly křečovitě křížek zavěšený na krku.

"Já ji zabil..." vyrazil ze sebe s námahou. "Nemůžu přeci umřít... bez... když nemám.

Zacloumal křížkem. Tenký řetízek se mu zařezával do kůže na krku a pak se přetrhl.

"Ego te absolvo a peccatis tuis. In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti. Amen."

Reino drmolil slova, o kterých se domníval, že je dávno zapomněl. Možná je i popletl. Hlavní bylo, že muž slyšel to,

co chtěl slyšet: Odpouštím ti tvé hříchy ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Každé slovo stálo umírajícího spoustu sil, a ty ho rychle opouštěly.

"Musíš... dřív než... stín ... dřív..."

Reino nechápal, co se mu muž snaží s takovou naléhavostí sdělit.

"Je tu někde tábor? Geologové nebo třeba misie, patrola Greenpeace!" křičel na umírajícího.

Chytil ho za ramena a posadil jej.

Muž zalapal po dechu. Tvář se mu zkřivila bolestí.

"Dostanou tě... musíš dřív... než propadneš..."

"Na to ti kašlu!" křičel Reino. "Kudy se dostanu k lidem! Kde jsou! Odkud jsi přišel!"

Najednou cítil, jak tělo v jeho rukách ztrácí nad sebou vládu. Raněný zemřel dřív, než ho stačil položit zpátky na zem.

Za Reinovými zády zapraštilo křoví. Otočil se a vytřeštěně zíral na postavy zahalené do šedých splývavých plášťů. Tváře zakryté rouškami, v rukou oštěpy a dlouhé nože.

Reino potlačil myšlenky na útěk. Kdyby ho chtěli zabít, udělali by to dávno. I teď mohl kdokoli z nich hodit oštěp. Každá situace má své řešení, opakoval si a horečně uvažoval.

Jak můžou vydržet ve vlhkém horku pralesa v takových hábitech, napadlo ho.

Ze zahalených obličejů vykukovaly jen oči. Pleť u kořene nosu postrádala namodralý nádech typický pro Šuavy a další domorodce. Že by Kašupetové? Dostal strach. Ti ale byli nazí, pomazaní hlinkou. Možná je to jiný kmen. Nebo nejsou na válečné ztezce.

"Hledám expedici," promluvil opatrně.

"Buď zticha!"

Výkřik pozemským standardem byl nesmlouvavý.

Bojovníci ho obstoupili. Teď už utéct nemohl, i kdyby chtěl.

Na hlasu, který ho okřikl, bylo něco zvláštního. Ale co? Mořil si hlavu a potil se.

Ženský hlas! To byl ženský hlas. Všechno to byly ženské! Dohadovaly se mezi sebou.

Reino jejich standardu pořádně nerozuměl. Mluvily jakýmsi příšerným dialektem.

Dohadovaly se, kdo odnese odpad. Pak se čtyři ženy vydaly na cestu směrem k horskému hřebeni. "Odpad" nesly na zádech v proutěných košících. Odnášely děti!

Reino si připadal jak ve zlém snu.

Zbývající ženy přistoupily k mrtvole muže. Jedna z nich se sehnula a několika seký dlouhého nože mrtvole zohavila obličej.

Reinovi se zvedl žaludek. V těch třech nebo čtyřech úderech ostří byla chladná nenávist, bez zábran, bez náznaku citu.

Ruce mu svázaly za zády šlahounem liány a hnaly ho před sebou. Když zpomalil, ucítil na zádech hroty oštěpů.

Z každé situace lze nalézt východisko, opakoval si. Úplně z každé. I z téhle. Byl přesvědčen, že už hodně pochopil. Snad to bude k něčemu dobré.

Zatím ale neměl proti zakukleným ženám nejmenší naději. Byly rychlé a neúprosné.

Několikrát ho hnaly korytem potoka. Klopýtal po kluzkém kamení, podlézal pod polosohnilými kmeny stromů.

Konečně vyšli z husté vegetace na udusanou půdu lesní stezky. Teď se mu šlo snáz. Toužebně vyhlížel vesnici nebo tábořiště a doufal, že ho tam nechají alespoň na chvíli odpočinout.

Úzkou soutěskou vstoupili do údolí sevřeného strmými skalami. Jednou z jeho stěn se vinulo do závratné výšky schodiště vytesané do kamene. Ženy smýkly Reinem ke schodům a donutily ho po nich stoupat. Namáhavě zdvihal nohy, ačkoliv byl přesvědčen, že už nedokáže udělat ani krok.

Netahaly by se s ním až sem, kdyby ho chtěly zabít, utěšoval se. Určitě ho nezenou po schodech, jen aby ho pak shodily dolů. Určitě ne. Ještě bude mít šanci. Přitom si uvědomoval, že logika těch podivných žen může být na hony vzdálená tomu, co považuje za logické on. x.

Když konečně doklopýtal na malou plošinu vysoko ve stěně, podlamovaly se mu nohy. Před ním se černalo ústí jeskyně přehrazené mříží. Obrovité strážné zahalené do šedivých hábitů odemkly těžké zámky, nadzdvihly mříž a po hlavě ho strčily dovnitř.

Za zády mu třeskla mříž a on v pádu narazil do povykujícího shluku lidských těl. Vztekla se po něm ohnali pěstmi. Rozdal kolem sebe pár ran a pak se prodral z hloučku vězňů do kouta k zadní stěně jeskyně. V té chvíli byl vděčný za to, že přežil.

Se soumrakem vhodily strážné přes mříž do kobky pár placek a naběračkou s dlouhou rukojetí naplnily vodou velkou tykvici. Skoro nikdo z vězňů si jídla ani vody nevšímal. Jen pár chlapů se trochu napilo a uhryzlo chvatně několik soust. A i ti se hned vrátili ke kovové mříži, za níž se otvíral pohled do údolí. Reino se vrhl na vodu i jídlo a konečně se po dlouhé době dosyta najedl.

Pomalů se vzpamatovával. Nepochyboval o tom, že se ocitl v táboře kašupetských žen. Byl přesvědčen, že tu žijí v izolaci od mužů. Oddělený život mužů a žen měl svou logiku. Jestli se sekta, z které Kašupetové vzešli, tak výrazně zaměřila na potlačení pohlavního pudu, mohli její příslušníci završit své snažení vzájemnou izolací obou pohlaví. Z mužů jsou dnes zabijáci. Snad si tak vybíjejí neukojený pohlavní pud. Kdo ví. Tábor expedice vyvraždili zřejmě dokonale. Se svými ženami se střetávají asi jen výjimečně. Jednou z příležitostí je zřejmě předávání dětí mužského pohlaví. Chlapci vyrůstají mezi muži, děvčata u žen.

Šílená představa? V její prospěch svědčila kolébka s malým hošíkem, kterou našel u tábora. Byla tam připravená pro kašupetské muže. Sám ostatně viděl ženy odnášet z ženské komunity malé hošíky jako "odpad".

Reino se snažil Kašupety pochopit. Proniknout do jejich myšlení, do jejich představ o světě. Jen tak měl naději, že najde ze své situace to správné východisko.

Pokud se kašupetským ženám rodí děti, nemůže to být s jejich odříkáním tak žhavé, usmál se sám pro sebe a hned vzápětí usnul.

V.

Jeskyní burácel jakot a vytí. Zvířecké kňučení a chraplavé výkřiky trhaly Reinovi uši.

Vychrtlé postavy vězňů se tlačily u mříže. Strážné je srazely zpět, ale muži se nedali odbýt. Do rvačky se zapojili skoro všichni. I ti, kteří slabostí sotva stáli. Ženy si ale razily cestu k místu, kde na zkřížených nohách sedělo několik lidských trosek upírajících nepřítomné pohledy do hlubin údolí.

Jednoho z nich zdvihly za ruce a nohy a on se ochotně nechal nést. V jeho tváři se rozlil blažený výraz. Zajíkal se nadšením a z koutku úst mu vytékaly sliny. Zbývající vězni se jej snažili ženám vyrvat a sami se cpali k mříži. Konečně se mříž zavřela. Vězni ztichli. Ovládlo je zoufalství.

Reino nic nechápal. Ničemu z toho, co zatím viděl, nerozuměl a byl z toho nesvůj. Potřeboval rozumět, všechno kolem sebe chtěl pochopit. Propouštěly snad kašupetské ženy toho muže na svobodu?

Věžňové se jeden po druhém vraceli k mříži. Svírali její pruty, až jim klouby bělely námahou. Zklamání a nešťastní vyhlíželi přes mříž dolů do údolí. Reino se postavil na špičky, aby jim viděl přes ramena.

Strážkyně zatím dovlekly zajatce k úpatí protější skalní stěny. Pohodily ho tam a odešly pryč. Muž ležel bez hnutí. Ležel tam tak dlouho, že si Reino začal myslet, že ten muž zemřel.

A pak se objevila ona. Muži se při pohledu na ni roztrásli. Byla neskutečná. Jako přízrak. Pohybovala se neuvěřitelně lehce. Neměla na sobě šedivý hábit. Neměla na sobě vůbec nic. A byla nádherná. Krásná tak, až z ní šla zvláštní, zvrácená hrůza. Reino si jen matně uvědomoval, že je v ní i něco zvířecky krutého. Ten pocit netrval dlouho. Zmizel pod přívalem vzrušení, jež ho úplně ovládlo. Styděl se za sebe.

Kroužila kolem bezvládně ležícího zajatce jako písečný vír hnaný pouštním větrem. Reino jen marně hledal přirovnání pro to, co se před ním odehrávalo. Byla krásná jako podzimem obarvený list chycený na hladině lesní tůně.

Muž u jejích nohou se pohnul, jako kdyby se na něj z tančící ženy přelila vlna živočišné síly. Zachvěl se. Jeho údy se začaly vládně a nesmírně pomalu pohybovat. Nakonec se ta vy zblá postava dokázala zvednout na kolena a vztáhnout k ženě ruce.

Muži kolem Reina tiše zaskučeli. Jejich obličeje získaly nepřítomný výraz narkomana, který dostal svou drogu. Mnozí z nich bez zábran onanovali. Třeštili oči na tu ženskou a po zarostlých bradách jim tekly sliny.

Muž předhozený přízračně ženě se dokázal postavit na nohy. Možná poprvé po dlouhých dnech, které proseděl u mříže kobky. Nejistými kroky popošel k ženě, ale ta se přehnal tanečními kroky těsně kolem něj, takže ji minul a znovu padl na zem. Tentokrát již vstal o poznání snáz. Znovu, ještě zběsileji se po ní vrhl. Reino nedokázal postřehnout pohyb, kterým se vězni vyhnuli.

Unikala mu tak samozřejmě, jako vytéká voda z dlaní mezi rozevřenými prsty. Vězeň se po ní vrhl s narůstající sveřepostí a silou. Dokázala zlomit hrot každého z útoků v posledním okamžiku, kdy se již zdálo, že ji musí sevřít svými doširoka roztaženými rukama. Možná to nejvíc ze všeho připomínalo zápas dvou krvelačných zvířat bojujících na život a na smrt. Zároveň to v sobě skrývalo jakýsi hlubší smysl, který Reino nebyl schopen odhalit.

I skála za tou zápolící dvojicí jako kdyby pomalu začínala reagovat na jejich pohyby. Nejprve to Reino považoval za hru světla. Ale pak začaly na skalní stěně stále jasněji vystávat stínové obrysy postav. Vířily ještě divoceji, než ti dva ve svém urputném zápase. Některé ze stínů byly sotva patrné, ale jiné se rýsovaly na světlém kameni ostrou čmí. Byly ohromující, ale přesto netvořily nic víc než pouhou kulisu tomu, co se dělo před skalní stěnou.

Šálení smyslů, halucinace vyvolaná nervovým vypětím? Reino si zuřivě mnul víčka, až se mu před očima roztančila ohnivá kola.

Žena vířila kolem muže v divokých a stále těsnějších křivkách. Několikrát se jí muž dokázal letmo dotknout, což přivádělo vězně za mříží k šílenství. Soubor gradoval v děsivém tempu, v němž dokázal muž zachytávat ženu čím dál tím častěji a pevněji. I ona se vymaňovala z jeho sevření se stále větší námahou a snad i neochotněji.

Nakonec se jejich těla zaklesla do sebe a vířila v divokém reji po zemi. Když poněkud ochabli, Reino poznal, že se ti dva páří jako bájně šelmy, které se musí navzájem napít své krve, než se spojí jedna s druhou.

Muž se trásl touhou po vyvrcholení. Žena sledovala vlastní cíl. Pomalu se sunula i s mužem směrem ke skále. Nakonec se opíral zády o skálu plnou tančících stínů. Stíny kolem něj vířily a natahovaly k němu ruce.

Reino jej viděl stále hůř. Nebylo to nastupujícím soumrakem. Muž jako kdyby se ve skále pozvolna rozpouštěl. Reino nechápal, co se s vězněm děje, až do chvíle, kdy žena náhle odstoupila od skály. Z její oběti zůstal na kameni jen sytý černý stín, který se líně pohyboval, tančil.

Reino couvl od mříže. Rozhlédl se kolem sebe a to co spatřil, jím otřásl ještě víc. Všichni zajatci nalepení na mříži tomu pozvolna mizejícímu stínu na skalní stěně záviděli.

VI.

Následující dny trávil Reino jako v horečnatém snu. Jídlo nechával stejně jako jeho spoluvězni bez povšimnutí, noci probděl. Rozum ho poprvé v životě zradil. Na vlastní oči viděl něco, co si nedokázal vysvětlit, co nedokázal pochopit. Byl to pro něj šok. A nedokázal se z něj vzpamatovat.

Čas od času se otevřela mříž a do kobky vpadly strážkyně. Reino před nimi zděšeně couval až do nejzazšího kouta jeskyně.

A pokaždé se odehrávala tatáž odporná vřava. Muži se rvali o to, kdo bude vybrán jako oběť. Strážkyně si jich ale nevšímali. Rozdaly kolem sebe pár ran, aby se protlačily rozdivočelým houfem k jakémusi ubožákovi polehávajícímu bezvládně u mříže. Když si odnesly oběť, zakryl Reinovi výhled přes mříž dav chlapů hýkajících neukojenou žádostí po přízračné tanečnici, touhou, aby se mohli nechat zaklít do stínu na skalní stěně.

Reino se zarekl, že se na to nebude dívat. Nakonec neodolal. Doufal, že sám sebe usvědčí z mámení smyslů, z halucinací. Ale viděl pokaždé totéž - hrůzu proměny člověka v pouhý stín. Nesmyslnou, nevysvětlitelnou, nepochopitelnou. Proměnu, která bezpochyby čekala i na něj. Proměnu, kterou nedokáže pochopit a proto se jí nedokáže ani vyhnout. Cítil se zrazený vlastním mozkem. Poprvé v životě si připadal skutečně bezmocný a nevěděl, co má dělat.

Každá situace má své řešení, má své východisko. Opakoval si to donekonečna.

"I tahle situace?" ptal se sám sebe. A nedokázal si odpovědět.

Strádal nekonečné dny v depresích a strachu, než se přistihl, že tu ženu vídá rad. Vyháněl tu zrudnou myšlenku z hlavy, bojoval s ní, ale vracela se mu zcela neúprosně stále silněji a naléhavěji. Snažil se ne dívat na její tanec před skálou plnou oživlých stínů v naději, že se mu přestane líbit. Dokázal to jen párkrát.

Když podlehl pokušení, styděl se za sebe jen na chvilíčku. Pak si ho úplně získala. Byla ještě úžasnější, než jakou si ji vybavoval v představách, které ho v noci probouzely hrůzou. Vydržel se dívat až do samého konce jejího strašného tance. Propadl té obłudné podívané jako kokainu nebo alkoholu.

Vždycky se smál narkomanům. Byli to chudáci, co si neuměli poručit. Byl přesvědčený, že jemu se nic podobného nikdy nestane. Teď sám na sobě pozoroval, jak ztrácí nezávislost, na níž si vždycky tak zakládal.

Celý jeho dosavadní život rychle bledl a ztrácel význam. Expedice a výzkum pro farmakologický koncern nikdy nebyly. Nikdy nebloudil pralesem, neviděl uřezané hlavy Šuavů. Připadalo mu, že vždycky seděl u mříže kobky a nedělal nic jiného, než čekal na ni, až přitane...

Nikdy vlastně neviděl ani toho mrtvého s křížkem z tmavého dřeva na krku. Nebo snad ano?

Co mu to tenkrát říkal? Určitě si to ještě pamatuje. Přeci všechno nezapomněl!

Najednou byl úplně posedlý touhou vzpomenout si na poslední slova toho mrtvého. Jen proto, aby sám sebe přesvědčil, že se z něj

ještě nestalo zvíře. Není uslintaný ubožák, jemuž stéká chám po stehnech při pohledu na vlastní neodvratný konec. To ne! Je člověk s univerzitním vzděláním! Přírodovědec!

Označit se za nezávislého si už netroufal.

"Z každé situace existuje východisko!"

Jak to řekl ten muž, než umřel? Jak?

Mlátil hlavou o stěnu, rozkousával si prsty do krve, aby si vzpomněl. A aby snad dokázal odolat pokušení dívat se na tance té ženy.

"Musíš... dřív než stín..." tak nějak to bylo.

"Dřív."

Určitě na Reina naléhal, aby udělal něco dřív než... než co?

Ráno vynesly strážkyně dalšího ubožáka. Rysy z tváře mu skoro smazala špína. Musely ho násilím odtrhnout od mříže, které se z posledních sil držel, přestože netoužil po ničem jiném, než aby si ho vzaly. Nesly jej polomrtvého bez zájmu i sebemenšího náznaku soucitu, jako kdyby to byl jen žok páchnoucí výkaly a hnílobou.

Byl to ten nejbídnější tvor, jakého Reino kdy viděl, a přesto mu všichni kolem záviděli. Takhle nezničí člověka ani ta nejhorší vězení na periferii Galaxie...

V té chvíli si Reino uvědomil, že strážkyně vybírají z kobky vždy toho největšího ubožáka. Pokaždé. Vždycky je to ten, kdo úplně propadl své šílené touze. Ten, z jehož vůle už nezbylo nic.

Jak blízko má on sám k tomuhle stavu? V té chvíli mu najednou bylo poselství mrtvého jasné.

Zděsil se. Kolik času už promarnil. Zbývá mu ho dost na to, aby se ještě zachránil? Dokázal ten muž uprchnout? Nenamlouvá si nic? Není to jen jeden" z příznaků pokročilého šílenství? Stále častěji pro něj bylo snazší vyrovnat se s představou vlastního šílenství, než aby uvěřil tomu, co vidí.

Celou noc se mučil pochybami. K ránu se ranami pěstí probil těly spoluvězňů až k mříži. Uvelebil se tam a nepřítomným pohledem se zahleděl dolů k protějším skále. Bylo rozhodnuto.

VII.

Nevěděl, jak dlouho bojoval sám se sebou, s pokušením tančící ženy, s vábením stínů. Nakonec už nedokázal rozlišit, co ještě předstírá a co nikoliv. Někdy měl pocit, že touze po té ženě nepropadá. Jenže hned vzápětí ho ta představa naplnila tak upřímným smutkem, že o ní začal pochybovat. Procházel záchvaty poblouznění, z nichž procítil jen do návalů deprese a hrůzy ze ztráty vlastní identity. Když mu vypadl první zub, uvědomil si, že nezadržitelně chátrá i tělesně.

Pak jednou ráno sevřely Reina pevným stiskem ruce strážkyň a vlekly ho ven z kobky. Bylo mu to jedno. Jen kdesi hluboko v mozku mu dřímalo pocit, že tohle je ta chvíle, pro niž v poslední době žil. Dočkal se.

Pár nejdivočejších vězňů se servalo se strážkyněmi o jeho pochybnou výsadu. To ale pro Reina skončilo ve chvíli, kdy za ním zapadla mříž. Ženy ho snesly po schodišti ve skalní stěně na dno údolí a pohodily u paty Skály stínů. Pak odběhly pryč. Zůstal sám a čekal.

Přišla jako jarní vítr, který po třesuté zimě láme mrazy a zahání sněhová mračna. Reino se musel ze všech sil držet, aby se k ní hned nevrhl. Ležel nehybně na zemi a s hrůzou zjišťoval, že jí proti své vůli podléhá. Začalo to nekontrolovaným třesem údů, prsty na rukou se mu svíraly křečemi, které rychle nabíraly na síle. Pak musel vstát. Musel. Nepovedlo se mu to hned napoprvé, ani napodruhé, ale nakonec to dokázal. Stál tvář v tvář skále, na níž vířily stíny. Jako kdyby ho vábily mezi sebe.

Přijď...

Přijď!
Přijď!

Skočil po ženě, ale minul ji. Ucítil jen závan vzduchu plný její vůně, když proklouzla těsně kolem něj. Zabolelo ho, že mu unikla. Hrála si s ním.

Když se ho poprvé dotkla, byl bez sebe blahem.

Pak ji konečně chytil. Bloudil rukama po jejím vlnícím se těle. Stále víc ho tlačila ke skále. Několikrát přešel prsty pokožku na jejím krku. Cítil rozbouraný tep v jejích žilách.

Teď. To je ta chvíle. I tahle situace má své východisko, své řešení.

Věděl, co musí udělat, ale váhal.

Popošla s ním o další krok blíž skále. Blíž reji stínů.

Musel se rozhodnout, co vlastně chce. Bylo to těžké, bože, tak těžké. Znovu ucítil v dlaních její hrdlo a bušení tepu.

Pak stiskl její krk prsty a bylo mu, jako kdyby měl sám umřít. Bojoval s touhou pustit ji a rdousil ji stále větší silou. Díval se jí zblízka do očí. Neviděl v nich ani strach ani touhu po životě. Snad v nich zahlédl úžas.

Tiskl ze všech sil. Cítil, jak se mu pod prsty bortí cnrupavky hrtanu a lámou krční obratle. Když už nedokázal déle svírat její krk, vyklouzla mu z rukou a svezla se mu mrtvá k nohám.

Byl zase sám. Strážkyně během Tance stínů pokaždé někam mizely. I na tom založil svůj plán. Jenže teď se mu ze všeho nejvíc chtělo zůstat s ní. Kleknout si u její mrtvolky a brečet.

První kroky byly neskutečně těžké, ale nakonec se klopýtavě rozběhl. Prchal od skály plné mrtvých stínů i od ní. Zesláblé nohy ho

nechtěly nést, ale přesto se hnal do kopců. Musí se dostat do hor, přejít je a vrátit se na místo, kde stával expediční tábor.

VIII.

Když se vyškrabal na vrcholky horského hřbetu, dovolil si na chvíli vydechnout. Posadil se na zem. Dotkl se zády vyhráté skály, ale hned před teplým kamenem ucukl. Věděl, že je to nesmysl, ale vzpomínka na Skálu stínů byla ještě příliš živá.

Podíval se zpátky. Hustý koberec namodralého pralesa se táhl až k obzoru. Odsud vypadal jednotvárný a nudný. Ani náznakem nedával najevo, co všechno se v něm skrývá.

"Měl bych sejít z hor a pokračovat v cestě. Měl bych sejít dolů. Hledat lidi," brumlal si.

Stále častěji si musel nahlas říkat, co má udělat. Nechat pracovat podvědomí bylo nebezpečné.

Má se těšit na návrat do civilizace? Věděl, co ho čeká. Nejdříve asi šuaští domorodci nebo snad katolické misie. Pak čistá košile a zdravotně nezávadná voda, pořádné jídlo, léky a vitaminové preparáty, satelitní telefon. A nakonec biochemické laboratoře, Kirk a představenstvo správní rady koncernu. Vdavekchtívá Irit a její dítě. Jeho dítě.

Všechno mu to připadalo neskutečné. A nevyrazné, jakoby beze smyslu. Nic ho nedokázalo zaujmout. Jen to, co zažil v Údolí stínů. Necítil žádnou radost z nabytí svobody, z toho, že se dokázal vymanit z vlivu té ženy.

Dokonce se několikrát přistihl, jak lituje její smrti. A nepřestával po ní toužit. Věděl, že je to nesmysl. Je mrtvá. Zabil ji vlastníma rukama. Jinak by zničila ona jeho.

Šílená, sebevražedná touha vrátit se a ještě jednou uvidět Tanec stínů ho neopouštěla. Občas zesílila tak, že ji jen ztěží zvládal.

Teprve teď začínal tušit sílu pout, která ho k tančící čarodějce vážou. Hlavou se mu honily šílené myšlenky. Jako v delíriu, jako při záchvatu malárie. Musel ji zabít už ten muž s ranou na prsou. Jak jinak by se mu podařilo utéct? Ale ona pak dál čarovala u Skály stínů!

Co na tom, že se to vymyká zdravému rozumu? Copak ten dokáže vysvětlit všechno? Možná vstala z mrtvých, převtělila se. Kdo ví, co všechno je možné. Najednou si byl skoro jistý, že ta žena nemohla zemřít. Nemohla!

Rychle vstal.

"Musím jít, než bude pozdě. Musím jít," přesvědčoval sám sebe.

Nevěděl jak dlouho bloudí džunglí. Pak zahlédl nad stromy kouř. Lidé!

"Žádný Tanec stínů není. Nebyl!" opakoval si. "Jen halucinace. Určitě nám dávali něco do jídla nebo do vody. Čert ví, jaké halucinogeny se dají získat ve zdejších pralesích."

Vzpomněl si, že kdesi četl o davovém šílenství. U duševně zdravého člověka zavřeného s šílenecem se mohou začít projevovat tak přesvědčivé příznaky šílenství, že ani psychiatr není s to hned rozlišit, kdo z těch dvou je blázen.

"Ano tak nějak to muselo být. Muselo! Jinak to nedává smysl."

Pomaloučku začínal věřit. A začínal se znovu pyšnit svým mozkem. Přeci jen našel východisko z té ztracené situace. Zvládl to!

Z ošacení mu zbyly jen cáry. Snad ho ti lidé dobře přijmou.

IX.

Kirk seděl v křesle a unaveně si přejížděl dlaní po tváři.

"To přeci není možný."

"To jsem si myslel taky," namítl Reino. "Zeptej se Juana, jestli mi nevěříš."

Juan vyfoukl kouř ze silného doutníku a tiše přikývl.

"Já jsem si to taky zkoušel všechno racionálně zdůvodnit. Všechno. I tu čarodějkou. Když jsem odtamtud utíkal, musel jsem sám sebe přesvědčit, že to byl jen sen. Halucinace, davová psychóza nebo co já vím. Nemohl jsem uvěřit, že šlo o kouzla a čáry. Nebo o něco, co se jeví jako kouzla našim racionálním mozkům."

"No jistě, ale..."

"Stejně tak jsem si vložil tu jejich schopnost proměnit dospělého člověka v dítě. Je to nesmysl, nehoráznost, nkal jsem si. Když jsem našel košík s tím kojencem, bylo mi to jasné," usmál se Reino hořce.

"U Kašupetů žijí obě pohlaví odděleně. Ženy se nestýkají s muži. Otěhotní jen vybrané kněžky při těch svých rituálech u Skály stínů. Je to důsledek do krajnosti dohnané pohlavní zdrženlivosti jejich předků. Kašupetské ženy vychovávají jen dcery. Chlapce odkládají v džungli tak, aby je našli muži a mohli se postarat o jejich výchovu. A někdy se mohlo stát, že muži zmasakrovali nějakou výpravu a v tom zmatku někde dítě přehlédli. Ženské přešly hory, podstrčily chlapce mužům, ale ti ho nenašli. Stačilo pak, aby někdo přišel na místo vybitého tábora a našel tam dítě. A ta bajka byla na světě. Takhle jsem si to vysvětloval!"

"To má logiku..."

"Houby logiku!" zařval Reino. "Tak se na mě podívej!"

Natáhl před sebe malé ručky a pak se zhroutil zpátky do křesla. Maličký tvor, stěží osmdesát centimetrů vysoký, se otrásal vzlykotem.

"Narazil jsem na tábor kašupetských mužů. Nejdřív jsem si myslel, že mi jednoduše uříznou hlavu. Ted' si říkám, že by to snad bylo lepší. Ani nevím, co všechno se mnou dělali. Nepamatuju si to. Bylo to strašné, Kirku. Příšerné!"

Kirk vstal a položil Reinovi ruku na třesoucí se ramínka.

"Prožil si peklo, než se dostal na místo starého tábora," ozval se tiše Juan. "Tam jsem ho také nakonec našel. To, co z něj teď je, pane. Nejdřív ta čarodějka... já bych tomu věřil, pane..."

"Já tomu nemůžu uvěřit," vzdychl si Kirk. "Prostě nemůžu! Kdybych to neviděl na vlastní oči..."

"Zní to neuvěřitelně, pane. Tady v té pěkné kanceláři to vypadá jako nesmysl. Ale tam v džungli se takové věci dějí."

Kirk přikývl. Možná spíš jen nevěřicně potřásl hlavou.

"Venku čeká Irit. Mám ji zavolat, Reino?"

Maličký muž se posadil v křesle. Rozum mu velel, aby odmítl.

"Jo, ať přijde," zašeptal po chvílce váhání.

ilustroval J. Hora